

C:\Users\Plazma\Desktop\Knihy pdb\B\BALLARD J G\Ballard J G - Betonový ostrov.pdb

PDB Name: Ballard - Betonovy ostrov
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 1.12.2003
Modification Date: 1.12.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

J. G. Ballard:

Betonový ostrov

úvod

Být vyvržen na pustý ostrov je představa, která má stále svou přitažlivost, byť šance na uváznutí na korálovém atolu v Pacifiku je ve skutečnosti jen velmi malá. Ale Robinson Crusoe patří mezi první knihy, které jsme jako děti četli, a tento sen je v nás hluboce zakořeněn. Všechny ty fascinující problémy přežití; úkol vybudovat repliku buržoazní společnosti se všemi jejími vymoženostmi, jako to musel udělat Crusoe. Opuštěný ostrov představuje něco jako dobrodružné prázdniny. Na blízkém útesu navíc leží vrak lodi plný zásob - jako samoobsluha o ulici dál.

V situaci, kdy jsme zbaveni sebeúcty a podpůrného duševního systému, kterými nás vybavila civilizace, je problém návratu k primitivnějším stránkám naší povahy mnohem vážnější. Budeme s to potlačit strach, hlad a izolaci a nalézt odvahu a lstivost, nutné pro překonání všech překážek?

V ještě hlubší rovině vyvstává potřeba ostrov ovládnout a přeměnit jeho anonymní terén v rozšířenou oblast naší mysli.

Záhadná hora, zahalená do závoje mlhy, zdánlivě klidná laguna, hnijící mangrovníky a skrytý pramen pitné vody, to vše se - stejně jako u našich dávných předků - mění v odloučená stanoviště naší psyché, plná všemožných vábení a pastí.

Pacifický atol nejspíš k máni nebude, ale poblíž našich domovů jsou jiné ostrovy - některé jen pár kroků od chodníků, po nichž každý den kráčíme. Nejsou obklopeny mořem, ale betonem, obehnané řetězy a neprůstřelným sklem. Všichni obyvatelé měst znají neustálý podprahový strach z toho, že je výpadek energie uvězní v tunelu podzemní dráhy, nebo že přes víkend uváznou ve výtahu kdesi mezi horními poschodími opuštěné kancelářské budovy.

Při jízdě přes dálniční křižovatky, po pečlivě vyznačené krajině, která zdánlivě předchází jakémukoli nebezpečí, zahlédneme trojúhelníky pusté země, zacloněné příkrými dálničními náspy. Co by se stalo, kdyby nám nějakou zlomyslnou náhodou praskla pneumatika a náš vůz by přelétl přes svodidla a zřítíl by se na zapomenutý ostrov suti a plevele - mimo dosah kontrolních kamer?

Jak dlouho bychom vydrželi se zlomenou nohou vedle auta, dokud by se neobjevila pomoc? A co kdyby záchrana nepřišla? Jak upoutáme pozornost, jak dáme znamení vzdáleným pasažérům, uhánějícím v autobusech směrem k londýnskému letišti? Jak zapálíme, když to bude nutné, náš vůz?

Před námi však nebudou pouze fyzické, ale i psychické nesnáze.

Nakolik jsme odhodláni a nakolik si můžeme sami věřit? Třeba jsme si tajně přáli být odříznuti od světa, od rodin, milenců, zodpovědnosti. Moderní technika, jak jsem se snažil ukázat v knihách Bouračka a Věžák, nabízí pro zkoumání našeho úchylného chování nekonečné možnosti. Uvěznění v kancelářské budově nebo na ostrůvku mezi dálnicemi můžeme sami sebe tyranizovat, prověřit své síly, a možná se i smířit s aspekty našeho charakteru, před nimiž jsme vždy zavírali oči.

A pokud shledáme, že na ostrově nejsme sami, otevírá se scéna pro setkání zajímavého, ovšem zvláště nebezpečného druhu...

1 skrz bariéru

22. dubna 1973 chvíli po třetí hodině odpolední jel pětatřicetiletý architekt Robert Maitland po výjezdu z dálniční křižovatky Westway v centrálním Londýně. Šest set metrů od místa, kde najel na nový úsek dálnice M4, v okamžiku, kdy jeho jaguar už překročil stodvacetakilometrový rychlostní limit, mu praskla levá přední pneumatika. Zdálo se, že explodující vzduch, který se odrazil od betonové bariéry, vybuchl Maitlandovi přímo v lebce.

Těch několik vteřin před nárazem svíral zmítající se paprsky volantu, omámen úderem hlavy, kterou narazil do chromovaného okenního sloupku. Vůz kličkoval ze strany na stranu napříč prázdnými jízdními pruhy a trhal mu rukama,

jako by Maitland byl jen loutka. Roztrhnutá pneumatika zanechala černou stopu, mířící přes bílé čáry, které kopírovaly dlouhou křivku dálničního náspu.

Vůz, který se již zcela vymkl veškeré kontrole, prorazil zábranu z dřevěných koz, které tvořily provizorní bariéru podél okraje silnice. Opustil krajnici a zřítíl se po travnatém svahu.

O třicet metrů dál se zarazil o zrezavělý podvozek převráceného taxíku. Robert Maitland, téměř nezraněn, ležel na volantu a sako i kalhoty měl posety úlomky předního skla jako nějakými flitry.

Během prvních minut, kdy se vzpomatoval, si Robert Maitland dokázal z havárie vybavit pouze zvuk explodující pneumatiky, slunce, zmítající se ze strany na stranu, když se vynořil z tunelu podjezdu, a roztržité přední sklo, které jej bodalo do tváře. Sled divokých událostí, které trvaly pouhé zlomky vteřiny, se před ním otevřel a zase uzavřel jako pekelný jícen.

"...můj Bože..."

Maitland slyšel sám sebe; rozpoznal svůj slabý šepot. Ruce stále spočívaly na popraskaných paprscích volantu, prsty roztažené a bez citu, jako by byly odříznuty. Opřel se dlaněmi o obruč volantu a posadil se zpřímá. Vůz se zastavil na mírném svahu.

Všude kolem byly kopřivy a divoká tráva, vysoká až do pasu.

Z rozbitého chladiče se se sykotem valila pára a odkapávala rezavá voda. Z motoru se ozýval dutý rachot, podobný mechanickému smrtelnému chropotu.

Maitland zíral přes volant pod přístrojovou desku a uvědomil si podivnou pozici svých nohou. Chodidla měl zapřená mezi pedály, jako by je tam narychlo opřela tajemná demoliční četa, která havárii připravila.

Pohnul nohama a posunul je do obvyklé polohy po obou stranách sloupku řízení. Bylo v tom cosi uklidňujícího. Pedály pružně reagovaly na tlak špiček jeho chodidel. Maitland si nevšímal trávy ani dálnice venku a začal s pečlivou inventurou svého těla.

Prozkoumal stehna a břicho, smetl střepiny skla ze saka a ohmatl si hrudní koš; hledal na kostech sebemenší známky zlomeniny.

Ve zpětném zrcátku si prohlédl hlavu. Na pravém spánku měl trojúhelníkovou modřinu, připomínající otisk zahradnické lopatky.

Čelo bylo potřísněno částechami prachu a oleje, který se dovnitř dostal s rozbitým předním sklem. Maitland si tiskl tvář a snažil se do sinále pokožky a svalstva vtisknout nějaký výraz. Z mohutné brady a tvrdých tváří se mu vytratila veškerá krev. Oči, které na něj zíraly ze zrcátka, byly prázdné a neúčastné, jako by se díval na své pomatené dvojče.

Proč jel tak rychle? Aby se vyhnul špičce, odešel ze své kanceláře v Marylebone už ve tři, a tak měl spoustu času a mohl jet naprosto bezpečně. Vzpomínal si, jak se s vozem natlačil až na samý kraj vnitřního pruhu westwayské křižovatky, řítíl se k tunelu pod nadjezdem a za sebou nechával rozvířený pruh prachu a cigaretových krabiček. Když se vůz vynořil z ústí tunelu, dubnové slunce zalilo čelní sklo a na chvilku ho oslepilo...

Bezpečnostní pás, který si zapínal jen zřídka, visel na držáku u jeho ramene. Maitland si přiznal, že takřka neustále překračoval rychlostní limit. Jakmile usedl za volant, jeho obvyklou opatrnost a uvážlivost převážila divokost a nerozvážnost. Dnes se hnál po dálnici, ačkoliv byl unavený po třídní konferenci, a přemítal o své mírné licoměrnosti, o tom, že jede za manželkou tak brzy poté, co strávil týden s Helen Fairfaxovou; kdo ví, zda si havárii nenaplánoval jako jistý druh výmluvy záměrně.

Maitland nad sebou zavrtěl hlavou a rukou vyrazil z rámu poslední zbytky předního skla. Před ním bylo rezavé šasi převráceného taxíku, do kterého jaguar vrazil. Poblíž stálo napůl skryto v kopřivách ještě několik dalších vraků s otevřenými zrezavělými dveřmi, bez pneumatik a chromovaných ozdob.

Maitland vystoupil z vozu a postavil se do vysoké trávy. Musel se opřít o střechu jaguaru. Do dlaně jej bodl rozpálený lak.

Odpolední slunce prohřívalo nehybný vzduch, chráněný před větrem vysokými náspy. Po dálnici se pohybovalo několik automobilů, z nichž byly nad svodidly vidět jen střechy. Jaguar vyryl do udusané hlíny náspu pár hlubokých kolejí, připomínajících zářezy skalpelu; asi třicet metrů od ústí tunelu označovaly místo, kde vyjel z vozovky. Tato část dálnice a její výjezdy na západ od křižovatky byly otevřeny před pouhými dvěma měsíci a na mnoha místech ještě nebyla namontována svodidla.

Maitland se protáhl vysokou trávou dopředu před svůj vůz. Jediný pohled mu prozradil, že nemá nejmenší šanci s ním dojet k blízkému nájezdu. Čelní maska byla zborcena do sebe jako zhroutená tvář. Tři ze čtyř reflektorů byly rozbité a ozdobná mřížka trčela z chladiče. Závěsy kol vyrazily při nárazu motor z držáků a rám vozu se zkroutil. Když se Maitland sklonil, aby si prohlédl čepy kol, do nosu mu pronikl ostrý zápach protimrznoucí směsi a horké rzi.

Totální odpis - zatraceně, měl to auto rád. Prošel trávou na kus holé země mezi jaguarem a náspem. K jeho překvapení dosud nikdo nezastavil a nenabídl mu pomoc. Řidiči, kteří vyjžděli z temnoty pod nadjezdem do rychlé pravotočivé zatáčky zalité odpoledním sluncem, byli příliš zaneprázdněni, než aby si všímali rozmetaných dřevěných koz.

Maitland se podíval na hodinky. Bylo tři osmnáct, ani ne deset minut od nehody. Když se procházel vysokou trávou, cítil se takřka omámen, jako člověk, který se právě stal svědkem nějaké drastické události, hromadné dálniční havárie nebo veřejné popravy... Svému osmiletému synkovi slíbil, že bude doma včas, aby ho mohl vyzvednout ze školy. Maitland si v tu chvíli představil Davida, jak trpělivě čeká před bránou Richmond Parku poblíž vojenské nemocnice a netuší, že jeho otec uvázl vedle rozbitého auta pod dálničním náspem šest mil od něj. V tomto teplém jarním počasí bude u parku sedět řada chromých válečných veteránů ve svých kolečkových křeslech, jako by jeho synovi ironicky předváděli přehlídku zranění, která mohl utrpět otec.

Maitland se vrátil k jaguaru. Nepoddajnou travu si před sebou odhrnoval rukama. I tak malá námaha mu do tváře a hrudníku vehnala krev. Naposledy se kolem sebe rozhlédl rozvázným pohledem člověka, prohlížejícího si nevábny kraj, který se chystá navždy opustit. Stále byl ještě otrěsen havárií a začínal si uvědomovat modřiny na stehnech a hrudi. Náraz ho vrhl na volant jako rozbitý boxovací pytel - druhotná kolize, jak to stroze nazývají bezpečnostní technici. Opřel se o trup jaguara, aby se uklidnil; chtěl si v mysli zafixovat toto místo s divokou trávou a opuštěnými vozy, kde málem přišel o život.

Maitland si zastínil oči proti slunci. Zjistil, že havaroval na malý ostrůvek, nějakých dvě stě metrů dlouhý trojúhelník pusté země mezi třemi sbíhajícími se dálničními trasami. Hrot ostrůvku mířil k západu a ke sklánějícímu se slunci, jehož teplé světlo viselo nad vzdálenými televizními studií ve White City. Základnu tvořil nadjezd, svádějící dopravu na jih, který se vlnil dvacet metrů nad zemí. Šest jízdních pruhů, podepřených masivními betonovými sloupy, bylo skryto za plotem z vlnitého plechu, který měl chránit vozidla pod nadjezdem.

Za Maitlandem byla severní zeď ostrova, devět metrů vysoký násep dálnice vedoucí na západ, ze které sjel. Před ním se jako jižní strana ostrova tyčil příkrý násep tříproudového přivaděče, který se jako smyčka točil pod nadjezdem a k dálnici se připojoval v místě vrcholu trojúhelníkového ostrova. Ačkoli čerstvě zatravněný násep nebyl ani sto metrů od něj, v přehřátém vzduchu ostrova, za vysokou trávou, opuštěnými auty a stavebním materiálem se zdál být téměř neviditelný. Po přivaděči se pohybovaly automobily, ale ostrov před zraky řidičů zastiňovala vysoká svodidla. Z betonových podstavců v krajnici se tyčily vysoké pilíře orientační tabule.

Maitland se otočil právě v okamžiku, kdy kolem projel letištní autobus. Pasažéři na horní palubě, kteří měli namířeno do Curychu, Stuttgartu a Stockholmu, seděli na sedačkách strnule jako skupina figurín. Dva z nich, postarší muž v plášti do deště a mladý sikh s turbanem na malé hlavě, pohlédli na Maitlanda a na několik vteřin zachytili jeho pohled. Maitland se na ně díval a rozhodl se, že nezamává. Co si asi myslí, že tady dole dělá?

Z horní paluby možná jeho jaguar vypadá nepoškozeně a oni se třeba domnívají, že je nějakým úředníkem ze správy dálnic nebo dopravním technikem.

Pod nadjezdem byl na východním konci ostrova trojúhelník pusté země, oddělený od zbytku drátěným plotem. Plocha za ním se změnila v neoficiální městskou skládku. Ve stínu pod betonovým obloukem stálo několik opuštěných stěhovacích dodávek, halda stržených billboardů, hromady pneumatik a všemožný kovový odpad.

Čtvrt míle na východ od nadjezdu bylo přes plot vidět nákupní centrum. Červený poschodový autobus objížděl malé náměstíčko kolem pruhovaných plátěných markýz mnoha obchůdků.

Z ostrova očividně nevedla jiná cesta než přes náspy. Maitland vytáhl klíčky ze zapalování a odemkl kufřík vozu. Pravděpodobnost, že by automobil nalezl nějaký tulák nebo pobuda, byla malá - ostrov byl na dvou stranách oddělen vysokými břehy a na třetí drátěným plotem. Povinnou úpravu plochy měla stavební firma teprve provést a původní obsah pustého ostrůvku - rezavé vozy a hustá tráva - byl stále nedotčen.

Maitland uchopil ucho svého kufříku s věcmi na převlečení a pokusil se ho vytáhnout ze zavazadlového prostoru. Zjistil, že téměř omdlévá námahou. Z hlavy se mu odlila krev, jako by v jeho těle byl udržován pouze minimální oběh. Položil kufřík a ochable se opřel o otevřenou kapotu.

Maitland hleděl na vlastní zkreslený odraz v naleštěných zadních blatnících. Jeho vytáhlá postava byla zkroucená jako groteskní strašák a bílý obličej se roztékal po oblých konturách karoserie.

Grimasa šilence, špička ucha deset centimetrů od hlavy.

Havárie s ním otrásla víc, než si uvědomoval. Rozhlédl se po obsahu zavazadlového prostoru - sada náradí, hromádka časopisů o architektuře a papírová krabice s šesti láhvemi bílého burgundského, které vezl své ženě Catherine. Po dědečkově smrti v loňském roce mu matka ze sbírky vín starého pána čas od času dávala pár lahví.

"Maitlande, myslím, že by ti doušek přišel vhod..." řekl si nahlas. Zamkl kufřík, sáhnul dozadu do vozu a vytáhl svůj plášť do deště, klobouk a kufřík. Zpod sedadel se nárazem vysypaly zapomenuté předměty - poloprázdná tuba krému na opalování (upomínka na dovolenou, kterou strávil v La Grande Motte s doktorkou Helen Fairfaxovou), obtah jejího referátu, který přednesla na pediatrické konferenci, balíček Catherininých tenkých cigaret, který schoval, když se jí snažil přimět, aby přestala kouřit.

S kufříkem v levé ruce, s kloboukem na hlavě a pláštěm přes pravé rameno se Maitland vydal k náspu. Bylo tři třicet jedna, ještě ani ne půl hodiny po nehodě.

Naposledy se rozhlédl po ostrůvku. Vysoká tráva, v níž se rýsovaly klikaté stezičky, které zaznamenávaly jeho nejisté kroky kolem vozu, se již začínala narovnávat a stříbrný jaguar se v ní téměř ztrácel. Nad ostrovem se vznášela žlutá záře, nepřijemný opar, který vypadal, jako by vycházel z trávy samotné. Připomínal hnis na nehojící se ráně.

Pod nadjezdem zaburácel dieselový motor. Maitland se k ostrovu otočil zády a pustil se po svahu na násep. Vyleze nahoru, stopne si nějaké auto a pojede domů.

2 násep

Hlína kolem něj proudila jako teplá řeka plná naplavenin. V půli cesty do svahu se Maitland náhle zabořil do sypkého povrchu náspu až po kotníky. Kyprá prst, připravená k vysetí travnatého koberce, ještě nebyla zpevněna. Maitland se pachtěl vzhůru, hledal pevnou oporu pro nohy a kufříku užíval jako pádla. Námaha spojená se šplháním po náspu ho téměř vyčerpala, ale přinutil se pokračovat.

Když v ústech ucítil krev, zastavil se a posadil. Z kapsy vytáhl kapesník a přešel jím po jazyku a rtech. Na kapesníku zůstal otisk jeho roztrěsených rtů jako stopa tajného polibku. Maitland si osahal zjitřenou kůži na pravém spánku a lícní kosti. Modřina se táhla od ucha k pravé nosní dírci. Přitiskl si prsty na horní ret a uvědomil si poraněné dásně a uvolněný špičák.

Maitland čekal, až znovu popadne dech, a naslouchal hluku dopravy nad svou hlavou. V tunelu pod nadjezdem nepřetržitě duněl zvuk motorů. Přiváděč na druhé straně ostrova byl už plný projíždějících vozů a Maitland na ně zamával pláštěm. Řidiči se však věnovali orientační tabuli a soustředili se na rušnou dálniční křižovatku.

V odpoledním světle se v dálí rýsovaly vysoké kancelářské budovy.

Maitland pátral ve zvlněném oparu nad Marylebone a téměř se mu podařilo rozeznat tu svou. Kdesi za skleněným pláštěm v sedmáctém patře jeho sekretářka sepisuje program pro schůzi finančního výboru na příští týden a netuší, že její šéf se zakrvácenými ústy tady dřepí na dálničním náspu.

Roztřásla se mu ramena a bránice mu vypověděla poslušnost. Jen s námahou křeč ovládl. Polkl hlen, který mu ucpal hrdlo, a zahleděl se dolů na jaguar. Znovu přemýšlel o havárii. Bylo to od něj stupidní - ignorovat rychlostní omezení. Těšil se, až znovu spatří Catherine, toužil po odpočinku v jejich chladném, formálním domě s velkými bílými pokoji. Po třech dnech v teplém a pohodlném bytě citlivé doktorky Helen Fairfaxové měl pocit, že se uduší.

Maitland se postavil a začal se pomalu pohybovat do strany napříč svahelem. Tři metry nad ním byla krajnice a palisáda z dřevěných koz. Mrštíl svým kufříkem vzhůru. Přes mělčí hlínu se škrábal po všech čtyřech jako krab, pak se zachytil rukama okraje vozovky a vytáhl se na silnici.

Výčerpán z výstupu se posadil na jednu dřevěnou kozu. Hlínou z rukou si otřel do kalhot. Kufřík a svrchník mu ležely u nohou jako špinavý ranec nějakého tuláka, košili pod sakem měl naprosto propocenou. V ústech cítil chuchvalec krve, který bez rozmyšlení spolkl.

Vstal a otočil se čelem k příjezdějším vozidlům, která se k němu hnala ve třech proudech. Vynořovala se z ústí tunelu pod nadjezdem a vzápětí zrychlovala v táhlém oblouku zatáčky.

Dopravní špička již začala. Její hluk, znásobený odrazem od stropu a stěn tunelu, duněl kolem Maitlanda a přehlušoval jeho výkřiky. Občas se mezi uhánějícími vozy objevila patnáctimetrová mezera, ale během těch několika minut, co tu stál a mával kufříkem a svrchníkem, se rozestupy stále zmenšovaly a stovky aut, vezoucích své pasažéry směrem k domovu, byly natlačeny téměř nárazník na nárazník.

Maitland spustil ruku s kufříkem a sledoval, jak kolem něj hřmí auta. Červené borové kozy byly projíždějícími vozidly odstrkány do nepravidelné řady. Nízko nad západním obzorem svítilo slunce přímo do očí řidičů, kteří se vynořovali z tunelu a hnali se do rychlé pravotočivé zatáčky.

Maitland se na sebe podíval. Na saku i kalhotách měl skvrny od potu, hlíny a oleje - i kdyby si ho vůbec někdo všiml, sotva by zastavil. Kromě toho bylo v tomto místě takřka nemožné zpomalit a zastavit. Tlak vozidel, která se konečně osvobodila z nekonečných front, blokujících během špiček westwayskou křižovatku, posunoval auta před sebou stále vpřed.

Maitland se pokusil postavit na nějaké nápadnější místo a pomalu se vydal podél okraje dálnice. V oblouku silnice nebyl odstavný pruh ani chodíček pro pěší a vozy se stokilometrovou rychlostí míhaly sotva metr od něj. V ruce měl stále kufřík a svrchník.

Kráčel podél řady koz a jednu po druhé odsouval stranou. Mával kloboukem a přes rameno křičel do hluku motorů a vzduchu plného zplodin.

"Havárie...! Zastav...! Zpomal...!"

Cestu mu zatarasily dvě kozy, přiřazené k sobě projíždějícím nákladákem. Kolem se hnaly řady aut a pod ukazatelem se stáčely směrem k blízké křižovatce. Brzdová světla plála a přední skla vrhala oslepující odrazy slunečních paprsků.

Když Maitland kozy obcházel, varovně za ním zatroubila houkačka.

Jen několik centimetrů kolem jeho pravého boku prolétlo auto.

V okně se po něm otočil rozčilený spolujezdec. Maitland ustoupil a v opačném směru zahlédl bílý trup policejního vozu. Jel osmdesátikilometrovou rychlostí několik desítek centimetrů za nárazníkem automobilu před ním, ale řidič se po Maitlandovi ohlédl přes rameno.

"Zastavte...! Policie...!"

Maitland mával kloboukem i kufříkem, ale policejní vůz byl unášen proudem automobilů dál. Pokusil se za ním běžet, ale projíždějící taxík ho téměř srazil blatníkem. Z tunelu se na něj vyřítila černá limuzína, jejíž uniformovaný šofér Maitlanda zahlédl na poslední chvíli.

Maitland si uvědomil, že by mohl být odmrštěn na dřevěné kozy, a vrátil se kousek zpátky. Od nárazu nějakého projíždějícího vozu ho bolela pravá ruka. Kůži měl roztrženou od hrany předního skla nebo bočního zrcátka. Ránu si ovázal kapesníkem potřísněným krví.

Tři sta metrů od něj, na druhé straně tunelu, byl telefon nouzového volání, ale Maitland věděl, že kdyby se tunelem pokusil projít, stálo by ho to život. Vrátil se po krajnici zpět a postavil se na místo, kde jeho jaguar vylétl ze silnice. Oblékl si plášť, pečlivě ho zapnul, narovnal si klobouk a klidně mával na projíždějící vozidla.

Když se začalo stmívat, ještě tam byl. Kolem něj se míhala světla aut, jejichž paprsky mu přejížděly po tváři. Neustále bylo slyšet zvuk klaksonů. Ke křižovatce se valily tři proudy aut se zářícími koncovými světly. Dopravní špička vrcholila. Maitland stál nejistě na okraji dálnice, mával zesláblou rukou a připadalo mu, že každé auto v Londýně kolem něj projelo již nejméně tucetkrát a řidiči i spolujezdci ho záměrně ignorují, jako by se na něj všichni domluvili. Dobře věděl, že mu nikdo nezastaví - přinejmenším do osmi hodin, kdy největší špička pomine. Potom by při troše štěstí mohl upoutat pozornost nějakého osamělého řidiče.

Maitland nastavil hodinky do světla reflektorů. Bylo tři čtvrtě na osm. Jeho syn se již dávno dostal domů sám. Catherine se šla buď najíst do restaurace, nebo připravuje večeři jen pro sebe.

Nejspíš předpokládá, že se rozhodl zůstat s Helen Fairfaxovou v Londýně.

Při vzpomínce na Helen - s oftalmoskopem v náprsní kapse bílého pláště, zkoumavě hledící do očí nějakého

malého dítěte na klinice - se podíval na poranění na ruce. Byl nyní ještě unavenější a otřesenější než bezprostředně po nehodě. I v teplém vzduchu, plném výfukových zplodin, se podrážděně třásl; měl pocit, že celý jeho nervový systém je odírán neviditelnými noži a nervy se mu napínají. Košile se mu lepila na hrud' jako mokrá zástěra. Zároveň se ho začínala zmocňovat chladná euforie. Odhadoval, že závrať, kterou cítí, prozrazuje první příznaky otravy oxidem uhelnatým.

Mával na vozy, které se kolem něj ve tmě míhaly, a kymácel se přitom dopředu a dozadu jako opilec.

Vnější pruhem se na něj řítíl velký cisternový tahač; jeho žlutá masa téměř zaplnila tunel pod nadjezdem. Řidič, vybírající táhlý oblouk zatáčky, spatřil, jak mu Maitland vrávorá mezi reflektory.

Vzduchové brzdy se se zasyčením zablokovaly. Maitland nedbale ustoupil cisterně z cesty, smekl klobouk a hodil jej pod mohutná zadní kola tahače. Se smíchem pozoroval, jak klobouk mizí.

"Hej...!" zamával kufříkem. "Můj klobouk - máš můj klobouk...!"

Kolem něj troubily klaksony. Jeden taxík musel téměř zastavit; otřel se mu blatníkem o nohu. Řidič se po něm zlostně ohlédl, a když se rozjížděl, poklepal si na čelo. Maitland mu dvorně pokynul. Věděl, že už je natolik vyčerpán, že se nedokáže ovládat. Ve skrytu duše doufal, že brzy bude vypadat jako nepříčetný a že někdo zastaví čistě proto, aby si nepoškodil svůj vůz. Podíval se na krev ze svých úst na hřbetě ruky. Ruku otřepal a otočil se k čelem k proudu. Rozhlédl se po propletenec osvětlených betonových silnic kolem a uvědomil si, jak se mu všichni ti řidiči a jejich auta hnusí.

"Zastav...!"

Zahrozil zakrvácenou pěstí na postarší ženu, která se na něj podezřívavě podívala.

"Jo, ty...! Můžeš jet! Vypadni s tím svým zatraceným autem! Ne - zastav!"

Kopl dřevěnou kozu do vozovky a smál se, když ji na něj projíždějící kamion zpátky odhodil, takže mu narazila do kolena.

Nakopl další.

Jeho drsný křik překřičel hluk dopravy; trpký výkřik novorozence:

"Catherine...! Catherine...!"

V chladném hněvu vykřikoval její jméno na projíždějící vozy a vrískal do uhýbajících reflektorů jako dítě. Znovu zavrával do vozovky a zablokoval vnější pruh. Mával kufříkem jako pomatený pořadatel při automobilových závodech. K jeho překvapení proud dopravy zareagoval: ztenčil se a poprvé se v něm objevila mezera.

Tunelem nyní dohlédl až na westwayskou křižovatku.

Na druhé straně dálnice byl vnitřní pás, úzký ostrůvek mezi svodidly s metrovým chodníčkem pro údržbu. Maitland se opřel o kozu a pokusil se sebrat zbylé sebeovládání. Uvědomoval si, že polovina jeho mozku propadla opilému třeštění, ale s určitým úsilím se dokázal ovládnout. Pokud by se mu podařilo přejít silnici, mohl by dojít zpět na westwayskou křižovatku a najít havarijní hlásič.

Narovnal se. Cítil podráždění nad skutečností, že promarnil tolik času. Pročistil si myšlenky a čekal na mezeru v proudu aut. Jel k němu asi tucet vozidel, následovaný další skupinou s letištním autobusem na konci. Výhled mu zakryl odtahový nákladák, odvázející nabouranou dodávku. Ustoupil o krok a pozoroval hru světél, blížící se k tunelu.

Cesta byla až na velký autotransportér volná. Řidič na Maitlanda zablikal, jako by se mu chystal zastavit. Maitland ho ignoroval a netrpělivě čekal, až ho mine jeho dlouhý návěs. Před další blížící se skupinou reflektorů byla teď dálnice prázdná. Uchopil kufřík a rozběhl se přes vozovku.

Byl právě uprostřed, když zaslechl varovné zahoukání. Přes rameno zahlédl nízké tělo bílého sportovního vozu, který neměl zapnutá světa a byl téměř neviditelný. Maitland se zastavil a otáčel se zpět, ale prudce brzdící vůz byl už u něj. Mladý řidič zápasil s volantem. Maitland cítil proud větru od smýkajícího se vozu. Než stačil vykřiknout, automobil narazil do dřevěné kozy, kterou předtím Maitland kopl do silnice. Dřevěný rám byl odmrštěn přímo na něj. Cítil, jak mu podrazil nohy a odhodil ho dozadu do tmy.

3 zranění a vyčerpání

"...Catherine... Catherine..."

Zvuk jména jeho ženy se proplétal tichou trávou. Maitland, ležící pod náspem, slyšel v hlavě ozvěnu slabik. Zprvu se vyděsil, ale pak mu došlo, že jméno vyslovoval sám. Ve tmě bylo slyšet tiché zvuky. Hluk dopravy byl tentam a násep nad ním byl velmi tichý.

V dálce za westwayskou křižovatkou se s vyjícími motory hnaly na sever kamiony.

Maitland si opět lehl a položil hlavu na měkký svah náspu. Nohy měl skryté ve vysoké trávě. Sto metrů od něj se táhly tři prázdné pruhy přívaděče. Ukazatele směru se tyčily nad neměnným žlutým světlem sodíkových výbojek. Jak Maitland myslel na jméno své ženy, bezděčně se zahleděl k západu. Na pozadí večerní záře města visely v nočním vzduchu jako obdélníkové planety temné obrysy vysokých věžáků.

Poprvé od nehody měl Maitland pocit, že má čistou hlavu. Modřiny na spánku a horní čelisti, stejně jako zranění nohou a břicha, byly jasně určené a lokalizované a jeho mysl už nezaměstnávaly.

Už věděl, že má vážně poraněnou pravou nohu. Od boku dolů se mu po stehně táhla rozsáhlá zhmožděnina. Přes potranou látku kalhot si osahal citlivou pokožku. Polekala ho mokvající rána, která mu zamokřila dlaň. Zdálo se, že kyčelní kloub byl vražen kamsi dovnitř do pánve a v potraných svalech pulsují zpřeházené nervy a žíly ve snaze vrátit se zpět na své místo.

Maitland si oběma rukama ohmatával poraněné stehno. Bylo tři čtvrtě na dvě po půlnoci. Dvacet metrů od něj se ve stříbrné střeše jaguaru odrážela vzdálená světla dálnice. Posadil se, a aby potlačil bezděčný výkřik, začal pěstí.

Uvědomil si, že jeho zásoba energie je u konce; takovou námahu vydrží nanejvýš ještě půl hodiny. Otočil se na bok, vytáhl nohu z trávy a s námahou si klekl.

Zhluboka oddechoval. Už se nesnažil ovládat. Bezmocně se opřel o svah a ruce zabořil hluboko do chladné hlíny. Na potřhaném oděvu se již srážely drobné, chladivé kapičky rosy. Zvedl oči k prudkému svahu náspu a hlasitě se zasmál.

"Jak mám tohle vylézt...? Klidně by to mohl být Mount Everest."

Krčil se na náspu a snažil se potlačit bolest v pravém boku. Celá situace mu připadala jako špatný vtip, který se vymkl z ruky.

Špatná pneumatika, náraz do hlavy - a náhle se dostal mimo realitu. Pomyslel na Helen Fairfaxovou, spící ve svém bytě jako vždy na levé straně dvojité postele, která zaplňovala miniaturní ložnici, a na to, jak její hlava spočívá na polštáři na pravé straně, jako by své tělo rozdělila na části představující Maitlanda i ji samotnou. Bylo s podivem, že tato tichá a schopná žena měla tak neklidný spánek. Catherine naproti tomu teď bude ve své bílé ložnici spát nerušeně a pruh měsíčního světla jí bude ozařovat bledé hrdlo. Celé město vlastně spí jako součást ohromné bezvědomé Evropy, zatímco on se plazí po zapomenutém dopravním ostrůvku.

Po stropě nadjezdu přejely reflektory. Na tiché dálnici zahučel automobil.

"Pomozte... Zastavte..."

Maitland bezmyšlenkovitě zamával rukou. Poslouchal utichající zvuk vozu, vezoucího bezpečně svého řidiče, který má v kapse klíč od teplé předměstské ložnice.

"Dobře... Zkusíme to znova..."

Vyšplhal půl metru po svahu, zraněnou nohu táhl za sebou, a pak se zhroutil do měkké prsti. Dokonce i tak nepatrná námaha znásobila bolest v kyčelním kloubu. Neschopen pohybu klečel s obličejem v hlíně, které ho chladila do tváří. Už teď věděl, že nikdy nebude schopen vyšplhat na násep, přesto se snažil škrábat vzhůru, odhraboval si z cesty celé hrsti půdy a sunul se po rozdrobené hlíně jako zraněný had.

"Catherine..."

Naposledy zašeptal její jméno a uvědomil si, že jí z nějakého neznámého důvodu dává vinu za svou situaci, za bolest ve zraněné noze a za chladný noční vzduch, který halil jeho tělo jako vlhký rubáš. Zalila ho hluboká sklíčenost, která vytlačila krátkodobý pocit jistoty. Nejenom že Catherine bude předpokládat, že strávil noc s Helen Fairfaxovou, ale navíc jí to ani nebude nijak zvlášť vadit. Přesto však sám tuto situaci takřka záměrně přivodil, jako by si pro nehodu připravoval motiv...

Na dálnici se snesla noc a ticho. Sodíkové výbojky ozařovaly vysoký oblouk nadjezdu, který se vypínal k obloze, podoben nepoužívanému zadnímu vchodu do nebe. Maitland se postavil na levou nohu, rukama se přitom opíral o svah náspu. Pravá noha visela jako mrtvé zvíře, připoutané k jeho opasku. Vysoká tráva se pohupovala v nočním vánku a pěšina z polámaných stonků označovala cestu, kterou odpoledne přišel. Pomalu se vysokou trávou belhal vpřed a držel si zraněné stehno oběma rukama.

Mezi rozpadlými vraky, v trávě téměř neviditelnými, se objevil stříbrný trup jeho vozu. Maitland došel k zadním dveřím. Zcela vyčerpán se chystal posadit na zadní sedadlo, když si vzpomněl na karton lahví s vínem.

Přesunul se k zadní části automobilu a odemkl kufr. Vytáhl jednu z lahví bílého burgundského a strhl z hrdla staniolový obal.

Z přihrádky na nářadí vzal francouzský klíč a na druhý pokus hrdlo urazil. Průzračná tekutina se rozstříkla nočním vzduchem.

Nejistě se posadil na zadní sedadlo a polkl prvních pár doušek teplého vína. Škubl sebou, protože ho alkohol začal štípat na pohmožděných dásních. Víno se mu v okamžiku rozlilo po těle a v poraněném stehně mu začala tepat krev. Maitland natáhl nohu na sedadlo a metodicky se propíjel až na dno láhve. Postupně cítil, jak bolest v kyčli polevuje. Brzy byl tak opilý, že nedokázal zaostřit na hodinky a přestal vnímat běh času. Tráva, rozvlněná nočním vánkem, se otírala o okna a zakrývala dálniční náspy.

Maitland ležel s láhví v rukách, hlavu opřenou o okenní sloupek.

Bolavá místa, která pokrývala jeho nohy a hrudník jako souhvězdí, se začala ztrácet, a mapa hvězdné oblohy, ve kterou se proměnilo jeho tělo, pomalu vyhasínala.

Potlačil seblétnost a znovu pomyslel na Catherine a svého syna.

Vzpomněl si na chladnou euforii, která se ho zmocnila, když pobíhal po dálnici a křičel na automobily jméno své ženy. Měl by jí za to, že ho tady nechala bez pomoci, přinejmenším poděkovat.

Většinu šťastných okamžiků v životě prožil v osamění - studentské prázdniny v Itálii a Řecku, tříměsíční putování po Spojených Státech po promoci. Už celá léta si vytvářel nový mýtus o svém dětství. V hlavě nosil obraz chlapce, který si donekonečna hraje sám a sám ve velké zahradě předměstského domu, obklopené vysokým plotem. Ta představa byla zvláštním způsobem uklidňující. Nebylo to ješitností, že sedmiletý chlapec na zarámované fotografii v zásuvce stolu v jeho kanceláři nebyl jeho syn, ale on sám.

Dokonce i manželství s Catherine, které bylo podle mínění jiných neúspěšné, mu možná vyhovovalo právě proto, že mu znovu vytvořilo představu prázdné zahrady.

Upíjel ze zubatého hrdla a tři hodiny před svítáním usnul.

4 voda

Vzbudil se do jasného dne. O boční okénko u jeho hlavy se otírala tráva; její stébla naléhavě tančila, jako by se ho už nějakou dobu pokoušela probudit. Na tělo mu dopadal obdélník slunečního světla. Otřel olejem potřísněný

ciferník svých hodinek. Bylo za pět minut půl deváté. Ležel ztuhle natažen na zadním sedadle auta. Na náspey dálnice neviděl, slyšel ale neustávající rachot, hrozivý a přece v jistém smyslu uklidňující - jako zvukový záznam nějakého důvěrně známého zlého snu. To mu připomnělo, kde je.

Právě byla ranní špička a do Londýna proudily tisícovky vozů.

Hrdelním burácením naftových motorů a neustávajícím hukotem aut, projíždějících tunelem nadjezdu, se prodíral zvuk klaksonů.

Pod pravou rukou mu ležela láhev od vína a její rozbité hrdlo se mu zařezávalo do lokte. Maitland se posadil a vzpomínal na otupělost, kterou mu víno poskytlo. Také si vzpomněl na krátký výbuch sebelítosti - ponížující vzpomínka, ukrývající se někde vzadu v jeho mozku.

Sklopil zrak, aby se na sebe podíval. Tu opuštěnou postavu, sedící na zadním sedadle, sotva poznával. Sako a kalhoty měl špinavé od oleje a od krve. Strup na pravé ruce, tam, kde do ní narazilo projíždějící auto, byl pokryt motorovým mazem.

Pohmožděné pravé stehno a bok mu mohutně otekly a připadalo mu, že hlavici stehenní kosti má zatavenou do kloubní jamky v pánvi.

Natáhl se přes přední sedadlo. Tělo mu pokrývaly modřiny a otlačeniny jako klapky na flétně.

"Maitlande, tomuhle nikdo neuvěří..." Promluvil nahlas, aby se ujistil o vlastním bytí, ale připomnělo se mu pouze zranění úst.

Masíroval si pohmožděné dásně, s unaveným humorem se pro sebe usmál a podíval se na sebe do zpětného zrcátka. Přes pravou stranu obličeje se táhl promodralý šrám, připomínající polovinu mohutného kníru.

Je čas odsud vypadnout... Rozhlédl se po náspe dálnice. Po východním tahu se pohybovaly střechy autobusů a vysokých tahačů.

V pruzích, směřujících na západ, bylo skoro prázdné. Kolem pospíchala směrem na předměstí dodávka a dva autobusy. Jakmile se vyšplhá na násep, někoho zastaví.

"Najít telefonní budku - Hammersmith Hospital - zavolat Catherine a do kanceláře." Když si uspořádal rozvrh, otevřel dveře a opatrně se vysoukal na slunce. Vzal pravou nohu do obou dlaní jako kus masa, zdvihl ji a položil na zem. Vyčerpán tou nepatrnou námahou, opřel se nejistě o dveře. Z boků mu do hýždí a slabin vystřelovaly ostny bolesti. Nehybně stál; jen taktak byl schopen udržovat na zraněné noze rovnováhu. Držel se žlábků na střeše a hleděl na provoz na dálnici. Řidiči stáhli stínítka, aby si chránili oči před ranním sluncem. Nikdo z nich si vyčerpané postavy, stojící mezi opuštěnými vozy, ani nevšimne.

Do Maitlandovy hrudi se opíral studený vítr. Dokonce i na bledém slunci cítil chlad a únavu. Nehodu a zranění na dálnici přežil jen díky své solidní fyzické konstrukci. Ukradený sport'ák, nerozsvícené reflektory, řízení bez řidičáku - deset ku jedné, že mladík za volantem o tom, že Maitlanda srazil, nikomu nic neřekne.

Zvedl poraněnou nohu a položil ji do trávy před sebou. Pomyslel na víno v kufru jaguaru, věděl ale, že by mu stouplo přímo do hlavy. Zapomeň na víno, řekl si. Svalíš se tady do té vysoké trávy a nikdo tě nenajde. Budeš tu ležet a umírat.

Roztáhl ruce a podařilo se mu poskakovat vpřed po jedné noze.

Chňapl po vysoké trávě, aby získal oporu.

"Maitlande, tohle bude trvat celý den..."

Udělal další krok. Lapal po dechu a pozoroval letištní autobus, který jel po dálnici na západ. Nikdo z pasažérů se na ostrov nepodíval. Maitland se posbíral a udělal další tři kroky; skoro se dostal k modré limuzíně, ležící na boku. Když se natáhl ke zrezivělému podvozku, zavadil poraněnou nohou o volně ležící pneumatiku. Podlomilo se mu levé koleno a on se zhroutil do vysoké trávy.

Ležel v tom vlhkém úkrytu bez hnutí. Byl ještě šest metrů od náspe - i když se tam dostane, nikdy nebude s to po příkrém a neupraveném svahu vylézt.

Posadil se a zdvihl se na rukou. Nad hlavou se mu tyčila zrezivělá osa limuzíny. Pneumatiky a motor byly odmontovány a výfuk volně visel z tlumiče. Maitland hmátl vzhůru a začal výfukem cloumat. Vyviklal jej ze svorek a zpoza zadní osy vytáhl asi metr osmdesát dlouhý kus. Silnými pažemi zkroutil jeden konec do neumělého držadla.

"Tak...! Ted' už se někam dostanu..." Maitland cítil, jak se obnovuje jeho sebedůvěra. Vztyčil se na provizorní berli, klátil se dál a poraněnou nohu vláčel po zemi.

Dostal se k úpatí náspe. Mával jednou rukou a volal na několik aut, která jela po silnici na západ. Ani jeden z řidičů jej nezahlédl, natož aby zaslechli skřehotání, které mu vycházelo z vyschlého hrdla. Pokusil se po náspe vyšplhat, ale po pár krocích ze zřítel na hrbol, vyčnívající z blátivého svahu.

Rozvážně se otočil zády k dálnici a vůbec poprvé si začal prohlížet ostrov.

"Maitlande, ty chudáku, tys tu ztroskotál jako Crusoe - Jestli si nedáš pozor, budeš tu trčet navždy..."

A to byla holá pravda. Tenhle kousíček zapomenuté země, vzniklý spojením tří dálnic, byl doslova opuštěným ostrovem. Maitland vztekle zdvihl berli, aby do té nesmyslné hlíny udeřil.

Odbelhal se zpět ke svému vozu. Dvacet metrů západně od vřakoviště překonal malé stoupání. Tam se zastavil, aby prozkoumal obvod ostrova a vyhledal schodiště údržby nebo spojovací tunel. Pod nadjezdem vedl od jednoho betonového náspe k druhému drátěný plot. Svah vzhůru k přivaděči byl více než deset metrů vysoký a ještě příkřejší než násep k dálnici. Na západním vrcholu ostrova, kde se obě silnice setkávaly, nahradily svah betonové zdi.

Maitland se odklátil zpět ke svému autu; vždy po pár krocích se zastavil, aby berli posrážel vysokou travu, která se po něm sápara. Když se dostal k vozu, odemkl kufr a mechanicky spočítal pět lahví burgundského; vytahoval z lepenkové krabice každou zvlášť, jako by ten opojný mok představoval jedinou realitu, která mu zbývala.

Hmátl po těžkém francouzském klíči. No, Maitlande, řekl si, na pití je trochu brzy, ale bar už je otevřený. Ale

moment.

Přemýšlej - potřebuješ vodu.

Jak ranní slunce sílilo a zahřívalo jeho chladné tělo, znovu si připomněl, že i jen pár doušků vína na prázdný žaludek by jej vrhlo do stavu opilé otupělosti. Někde mezi těmi auty bude voda.

Chladič. Maitland zabouchl víko kufru a odkolébál se k předku auta. Zvolna se sklonil k blatníku a potlučenýma rukama hledal mezi brzdovými hadičkami a závěsy kol spodní okraj chladiče.

Našel výpustný kohoutek, otočil čepem a zachytil prýstící tekutinu do dlaní.

Glykol! Vypívlí hořkou tekutinu a zíral na zelenou skvrnu na své ruce. Chuť rezavé vody jej ostře bodala v hrdle.

Cítil, že se mu vrací reflexy. Natáhl se přes sedadlo řidiče a uvolnil držák kapoty. Vztyčil se, zdvihl těžký kryt a prohledával prostor motoru. Uchopil nádržku ostřikovačů skel. Koncem berle odpáčil železný držák a odtrhl od plastického kanystru vedení.

Byl skoro plný. Téměř půl litru čisté vody. Když vychutnával studený proud, opřel se o auto a mával berlí na vozidla jedoucí po dálnici. I když to byl jen malý úspěch, nález vody v něm znovu probudil sebedůvěru a odhodlání. Během prvních pár hodin, které strávil na ostrově, ukvapeně usuzoval, že pomoc přijde automaticky, že pouhý mdlý posuněk, jako je mávnutí na projíždějící auto, přivolá okamžitou záchranu.

Vypil polovinu vody a opatrně si přitom proplachoval zraněná ústa. Cítil se příjemně bezstarostně; voda mu probouzela nervy a žíly jako elektrický proud. Když se potácel kolem auta, ťukal na střechu s téměř dětským rozjařením. Vytáhl se na kufr a posadil se tam. Hleděl přes nerovný povrch ostrova na drátěný plot.

V jaguaru měl brašnu s nářadím a bylo ho víc než dost, aby mohl v plotu udělat díru.

Maitland se potichu zasmál a opřel se o zadní okénko. Z nějakého důvodu cítil náhlý a naprostý pocit úlevy. Zdvihl kanystr do vzduchu a zatřepal čirou tekutinou. Bez ohledu na zranění a zničené auto se jeho obavy, že by mohl na ostrově uvíznout navždy, zdály téměř paranoidní.

Smál se ještě o několik minut později, když na západní dálnici zpomalil řidič v autě s otevřeným nákladním prostorem. Řidič, dobře naložený uniformovaný americký servisní technik, pohlédl na Maitlanda; očividně ho měl za trampa nebo tuláka, který vychutnává první drink dne. Udělal na Maitlanda posunek palcem, jímž mu nabízel, že ho sveze. Než se Maitland dokázal ovládnout a uvědomit si, že je to jediný motorista, který je od jeho nehody připraven mu zastavit, řidič zdvořile zamával, přidal a byl pryč.

5 plot

Maitland se jako na povel vzbudil a slezl z kufru jaguaru. Ignoroval bolest ve stehně, opřel se o auto a snažil se máváním berlí přivolat zmizelého řidiče zpět. Pak se zklidnil a se znechucením pohlédl na poraněnou nohu a rozedrané šaty. Zlobil se na sebe, že na chvíli podlehl dětinské hysterii. Jako by nehoda nejen rozbila jeho vůz, ale také mu vyrazila mozek z hlavy.

Zapřel se podpažím o železnou berli. Zjistil, že není s to provádět nic víc než nejjednodušší fyzické úkony. Špinavá a zmračená postava, jejíž pokroucený obraz se odrážel na víku kufru - dokonalé shrnutí jeho situace; vyvržen na ostrově mezi těmito betonovými hrázemi téměř bez jediné praktické schopnosti nebo užitečné vybavy.

Co se toho týče, jsem trochu vybaven psychologicky, uvažoval Maitland. Dnes člověk musí mít v mozku zabudováno kompletní nouzové nářadí plus kurs přežití během katastrof a nehod, ať už opravdových nebo imaginárních.

"Šroubovák, trubkový klíč, hever..." probíral se Maitland mechanicky krabicí s nářadím. Mluvil nahlas, jako by šikanoval neschopného bažanta, jako by si své podráždění vyléval sám na sobě.

Když si nacpal nástroje do kapes bundy, opřel se o berli a vydal se k nadjezdu. Auta na dálnici ignoroval. Bylo krátce po deváté a provoz po ranní špičce ochabl. Teplé slunce již z vlhké trávy vyhnalo jemný žlutý opar, který předešlého odpoledne visel nad ostrovem a zamlžoval obrysy obvodových zdí.

Když se tak belhal, vzpomněl si Maitland, že Catherine si toho rána měla vyzvednout u japonských prodejců své nové auto. Helen Fairfaxová bude mít plno práce na dětské klinice v Guy's - ironií je, že se mu žádná z nich nepokusí zavolat, protože si bude myslet, že strávil noc s tou druhou. A co se toho týče, nikoho v kanceláři jeho nepřítomnost nijak zvlášť nepřekvapí, protože usoudí, že je buď nemocný, nebo odjel za nějakým důležitým obchodem. Maitland svůj personál vycvičil tak, aby akceptoval jeho příchody a odchody bez jakýchkoli otázek. Několikrát odletěl do Spojených států a úmyslně nikomu v kanceláři až do svého příjezdu nedal nic vědět. I kdyby byl pryč týden, jeho sekretářku to neznepokojí ani natolik, aby zavolala Catherine nebo Helen.

Maitland se s bolestí šoural k obvodovému plotu; rytmus jeho houpání byl narušován nerovným povrchem země. Pod trávou rozeznával obrysy základů budov; půdorysy edwardiánských řadových domů. Minul vchod do protiletectvého krytu z II. světové války, zpola zasypaného hlínou a štěrkem, které sem přivezli pro dálniční násep.

K plotu, hluboko skrytému ve stínu nadjezdu, se dostal naprosto vyčerpaný. Opřel o něj berli a posadil se na černou zem. Z kapes vytáhl francouzák, trubkový klíč a kleště. Kovové nářadí mu při chůzi naráželo do hrudníku a do břicha, a z jeho váhy ho bolela ramena.

Pod nadjezdem nerostla žádná tráva. Vlhká země byla tmavá od vyjetého oleje, prosakujícího z hromad vraků a rozbitých kovových sudů na druhé straně plotu. Za stometrovou drátěnou zdí se tyčily mohyly pneumatik z nákladních aut a prázdné kanystry, rozbitý kancelářský nábytek a pytle ztvrdlého cementu. Stavební díly, balíky rezavého drátu a rozbité stroje byly navršeny tak vysoko, že Maitland pochyboval, zda - pokud se dokáže prostříhat plotem - vůbec bude s to touhle džunglí proniknout.

Vsedě se otočil k plotu. Mohutný betonový nadjezd, chvějící se pod koly projíždějících vozů, téměř splýval s jasnou dubnovou oblohou. Maitland uchopil kleště do obou rukou a zkusmo stiskl silný kovový drát. V šeru viděl, že udělal jen nezřetelný vryp.

Otřásl se ve studeném vzduchu. Pošoupl francouzák a trubkový klíč po zemi a posunul se k železnému sloupu o tři metry dál.

Jednotlivé části pletiva k němu byly připevněny souvislým železným vroubením, přichyceným k podkladu samojistnými matkami.

Nastavil francouzák a dal se do práce na jedné z matek. Byl příliš slabý, než aby dokázal hlavici pořádně sevřit, natož aby vyvinul nějaký tlak. Vzhlédl na vysokou drátěnou ohradu - o deset let dříve, možná o deset dní, by byl dost silný na to, aby plot bez jakékoli pomoci přelezl.

Odhodil francouzák a zajel kleštěmi do hlíny. Ačkoli byla tmavá zem nasáklá olejem, byla neprostupná jako promočená kůže.

Prokopat se pod plotem by znamenalo vyhloubit minimálně kubík kamenité země a pak si probít cestu tři metry vysokou hromadou pneumatik, z nichž každá váží na padesát kilo.

V pohmožděných plicích jej hryzal tmavý vzduch. Maitland, třesoucí se ve svých vlhkých šatech, vrátil nářadí do kapes. Když se dostal na slunce, kolem stehů se mu vlnila vysoká tráva, jako by se mu pokoušela předat trochu svého tepla. Nejistě se zadíval na vzdálené náspy dálničního systému. Nejedl už téměř čtyřicet hodin; ohlašovaly se první křeče z hladu, dosud potlačené šokem z nehody. Začínala se mu z nich motat hlava.

Namáhavě zaostřil na střechu jaguaru. Auto bylo sotva vidět; jako by tráva během jeho cesty k drátěnému plotu o několik centimetrů povyrostla.

Posbíral síly a vydal se napříč ostrovem k jeho jižnímu okraji.

Každých deset kroků se zastavil a prosekával si berlí pěšinku ve velkých kopřivách. Dostal se k nízké zdi a vyšel po několika schodech, které se zvedaly ze zbytků zahradní cestičky. Tyto trosky byly všim, co zbylo ze štukovaného viktoriánského domu, strženého už před lety.

Povrch ostrova byl značně nerovný. Vše pokrývající tráva se vzdouvala jako rozbourané moře. Centrální hřbet ostrova se svažoval do širokého údolí, vyznačujícího dřívější hlavní ulici.

Na druhé straně šplhala tráva přes obroušené římky a parapety a zaplavovala dvorky.

Maitland přešel přes centrální údolí a vylezl po jižním svahu průchodem mezi dvěma bezovými keři, zápasícími s dotírajícími kopřivami. Berle zazvonila o něco kovového pod jeho nohama.

Železná plaketa na padlém náhrobním kameni. Stál na opuštěném hřbitově. Na jedné straně ležela hromada omšelých pomníků. Místo, kde byly původně hroby označovala řada mělkých propadlin.

Maitland se domníval, že kosti byly přemístěny do kostnice.

Nad ním se tyčil vysoký násep příjezdové cesty. Provoz deset metrů nad jeho hlavou byl skrytý za svodidly. Hučení motorů se mísilo se vzdáleným hlukem ranního města.

Maitland se kolébal podél úpatí náspu. Země byla zaneřáděna krabičkami od cigaret, nedopalky, použitými kondomy a prázdnými krabičkami od zápalek. Padesát metrů před ním z náspu vyčníval betonový nosník dopravního značení.

Maitland přidal do kroku a trhavými pohyby se belhal přes měkkou hlínu. Tak jak odhadoval, vedla podél paty nosníku strouha. Úzký příkop, z nějž všechny odpadky spláchl déšť, vedl do ústí odtokového kanálu. Tunel, krytý litinovou mříží, vedl do náspu a vynořoval se o třicet metrů dál.

Maitland zatřásl na mříž berlí. Bez komentáře přijal skutečnost, že nebude s to těžkou kovovou konstrukci odmontovat. Hleděl dolů na tyče a z nějakého důvodu přemítal, jestli jsou tak daleko od sebe, aby mezi nimi dokázal protáhnout ruku. Otočil se, belhal se mezi odpadky pryč a berlí smetal cigaretové krabičky.

Když se ploužil dál se skloněnou hlavou, zmocnil se ho otupělý, nevzrušený vztek a posteskl si na adresu vozidel kdesi nad svou hlavou.

"Zastavte...! Proboha, já už toho mám dost...!"

Když nepřišla žádná odpověď, klidně pokračoval v cestě. Lehký větřík rozvířil kolem jeho zraněné nohy papírky od bonbonů. Jak si to mířil napříč ostrovem, tráva se vlnila a otáčela se za ním v nekonečných vlnách. Chodbičky se otevíraly a zavíraly, jako by do svého zeleného hájemství vpouštěly nějaké veliké a ostrážitě zvíře.

6 průtrž mračen

Horké poledne Maitland prospal ve svém autě. Na zadním sedadle vedle něj ležel kanystr s vodou a nová láhev burgundského.

Probudil se ve dvě, když řidič tahače, projíždějícího po nadjezdu, v sérii ostrých výbuchů odpustil vzduch z brzd. Ačkoli mu procházka po ostrově znovu rozjitřila bolest v noze, v hlavě měl jasno. Břicho a hrdlo mu jako železná pěst svíraly ostré křeče z hladu, přesto seděl na zadním sedadle klidně. Na začátku odpoledne odpočíval a dělal si soukromou inventuru.

Především zjistil, že jeho domněnka, k níž se několikrát od svého příchodu na ostrov uchýloval - že si jeho havarovaného auta dříve či později všimne nějaký projíždějící řidič nebo policista a že záchrana přijde stejně nevyhnutelně, jako kdyby havaroval na dělicím pásu mezi dvěma pruhy předměstské dálnice -, byla naprosto mylná a že byla částí celého řetězce chlácholivých představ, kterých se držel. Vzhledem k prazvláštní topografii ostrova, jeho porostu z vysoké trávy, drsných křovin a sbírce rozbitých vozidel neexistuje žádná jistota, že bude vůbec kdy objeven. A vzhledem k okolnostem jeho osobního a profesionálního života, k tomu kdysi tak vyhovujícímu rozčlenění mezi

manželku a doktorku Helen Fairfaxovou, může trvat minimálně týden, než někdo pojme podezření a zavolá policii. A i nejprohnanější detektiv, který by se z kanceláře vydal po Maitlandově stopě, by jen stěží zahlédl jeho automobil, zakrytý tímhle mořem trávy.

Maitland si povolil kalhoty a prohlédl zraněné stehno. Kloub ztuhl a vrstvou oleje a špíny prosvítaly velké pohmožděniny a potřhané cévy.

Aby zklidnil zraněná ústa, vypil zbytek mazlavé vody ze zásobníku ostřikovače. Pečlivě si prohlížel kancelářské domy, které byly vidět skrz opar nad centrem Londýna. Teď, po obědě, se znovu sejde konference, na níž měl být - má někdo z delegátů ponětí, co se mu stalo? Dokonce i když bude zachráněn, bude trvat přinejmenším pár dnů - a spíše týdnů -, než se bude moci vrátit do práce. Pomyslel na řadu schůzek, zrušená setkání s klienty, na výbor, v němž zasedá. Vtom mu - jako pokárání za takovou malichernost - začalo škubat v noze.

"Dobrá - tak se podívejme, jak na tom jsme..." burcoval se Maitland a snažil se ovládnout stupňující se ospalost. Odkolébál se k zadní části auta. Slyšel provoz na dálnici, ale vozidla ignoroval, protože věděl, že by se máváním jen unavoval.

Zdvihl víko kufru a otevřel svůj kufřík. Vzduch naplnila svěží vůně vody po holení. Vytáhl své lakýrky a smoking. Kufřík byl téměř doslova schránkou času - snadno by z těchto vůní a vzorků látek dokázal rekonstruovat celý minulý svět.

Uvolnil z holicího strojek žiletku a rozřezal modrý ručník na pruhy. Jeden z pruhů nechal nasáknout svou vodou po holení. Ostrá kolínská jej zaštipala ve zraněné ruce, v tuctu drobných ranek a odřenin. Maitland očistil špínu a olej, které vytvářely chuchvalce na ledvinovité ráně, vedoucí od kotníku zápěstí k bříšku palce. Ovázal si ruku do cárů ručníku, zavřel kufr a belhal se trávou kolem opuštěných aut.

Kolem jaguaru leželo v půlkruhu pět vozidel, pět vraků, zanechaných zde po přemístění vrakoviště. Tráva prorůstala děrami v rezavějících palubních deskách a prodírala se prázdným prostorem motoru převráceného taxíku. Mezi kopřivami ležely zubaté nárazníky, hromada sjetých pneumatik a osamělá střeška kapoty. Maitland se mezi nimi proplétal a tu a tam vzhledl k náspu; odhadoval, co bude potřebovat k postavení rampy.

Na krk mu zabubnoval déšť. Odkolébál se zpátky k jaguaru. Slunce zakrýval černý oblak. Nad centrálním Londýnem už silně přšelo.

Když vlezl do auta, nad ostrovem propukla průtrž mračen. Deštěm nasáklý vítr srážel vířící trávu. Auta, která se pohybovala po dálnici, byla bičována vodou; v tekuté temnotě plály jejich reflektory.

Maitland seděl na zadním sedadle a pozoroval déšť skleněným oknem, které bylo deset centimetrů od jeho obličeje. Pasivně zíral na bouřku a byl vděčný alespoň za skrovnou ochranu, kterou mu poskytovalo havarované auto. Déšť, bušící do kapoty, pronikal dovnitř rozbitým předním sklem a do obličeje mu hnal kapičky vodní tříště.

"No tak!" Maitland otevřel dveře a úmyslně se přitom uhodil do poraněného stehna. Když vyndával nohu a lopotil se s berlí, která mu dvakrát upadla, do hlavy mu bušil tmavý déšť a prosakoval jeho rozedranými šaty. Jak se kymácel po vrakovišti, tenkou látkou jeho saka a kalhot se jako kulky probíjely vířící dešťové kapky.

Maitland zvrátil hlavu a při kulhání zachytával déšť do úst.

Klopýtl o ojeté pneumatiky a upadl na kolena. Chytil se odmontované kapoty, kterou zaregistroval již dříve, a vyškřábal se na nohy. Ignoroval déšť, dotírající na jeho prochlazenou kůži, i promáčený obvaz na pravačce a odtáhl kapotu k jaguaru, zdvihl ji a nacpal dovnitř vzhůru nohama otvorem po předním skle.

Když se po přístrojové desce jaguaru rozlily první potůčky vody, ustoupil Maitland zpět. Opíral se o berlí a bezhlesně křičel - rozjařený šílenec v dotírajícím dešti. Vlezl do auta, předklonil se s nádržkou ostřikovače přes přední sedadlo a nasměroval do něj váhavý pramínek, který stékal po převrácené střeše. Když bylo v kanystříku o něco málo více než čtvrt litru bublinkové vody, déšť ochabl; po pěti minutách se však rovnoměrný vodní příval spustil znovu.

Asi o třicet minut později, když bouřka končila, měl Maitland už zásobník plný. Celou tu dobu, během níž se choulil ve svých promočených šatech nad předním sedadlem a šmátral před sebou odřenými rukama, si mluvil pro sebe a jen zpola si uvědomoval, že do svých monologů zatahuje Catherine i Helen Fairfaxovou, občas napodobuje jejich hlasy a dovoluje jim, aby se posmívaly jeho neschopnosti. Aby se udržel vzhůru, úmyslně namáhal zraněnou nohu; jistým způsobem ztotožňoval bolest se svou představou oněch dvou žen.

"Dobře... skoro plný, a nepořež si o tu zatracenou umělou hmotu pusy. To jde - litr vody; ten vystačí na pár dní. Na Catherine to stejně neudělá dojem... Bude to celé považovat za jakýsi přehnaný vtíp. „Miláčku, tys vždycky jezdil hrozně rychle, viš..." To bych jí teda rád viděl - jak dlouho by tady vydržela...? Zajímavý experiment. Momentik, Maitlande, jí by zastavili. Třicet sekund na té dálnici a stáli by tam nárazník na nárazníku až k westwayské křižovatce. O čem to kurva mluvím? Proč je obviňuješ, Maitlande? Přestává pršet... musím se z tohoto ostrova dostat, než mě úplně opustí síly. Bolí mě hlava - možná mám otřes mozku... je tu zima, a ta blbá noha..."

Když znovu vyšlo slunce a jeho paprsky pročešávaly neudržovanou trávu jako zuby neviditelného hřebene, Maitland se ve svých promočených šatech roztrásl. Usrkl ze zásobníku ostřikovače.

Dešťová voda byla plná bublinek, neměla ale žádnou chuť a Maitland zapřemítal, jestli mu nějaké drobné poškození mozku neotupilo vnímání. Věděl, že to s jeho fyzickými silami jde rychle s kopce. Ztratil zájem o vodu, kterou tak pracně nachytl, vylezl z vozu a otevřel kufr.

Svlékl si sako a košili. Z rukou mu do blátivé kaluže u nohou spadly mokré cáry látky. Bylo něco přes čtyřadvacet hodin po nehodě, ale kůže na pažích a hrudníku už rozkvetla zahradou podlitin, jasně zbarvených modřin a strupů. Maitland si oblékl náhradní košili a zapnul si smoking, na němž zdvihl límeček.

Hodil náprsní tašku do kufru a zaklapl víko.

I na slunci se cítil promrzlý. Vtlačil zátku do láhve a pokusil se zahřát burgundským. Další hodinu se belhal mezi vrakovištěm a náspem, kam nosil všechny pneumatiky a blatníky, které našel.

Kolem aut se brzy vytvořila bažina, na níž mu to klouzalo; v zabláceném smokingu vypadal jako strašák.

Kolem něj do vysoké trávy dopadaly poslední sluneční paprsky a její stonky vypadaly ještě vyšší.

Maitlandovi to připadalo skoro jako vědomý pokus ho utopit. Umístil pneumatiky na svah náspu a pracně přitom odsekával berlí kusy hlíny. Deštěm promáčená hlína se kolem něj uvolňovala v malých lavinách. Propadaly se do ní blatníky. Když se ozvaly první zvuky večerní dopravní špičky, Maitlandovi se podařilo vystoupat do poloviny náspu. Zraněnou nohu za sebou táhl jako umírajícího kamaráda po horské stěně.

Sotva šest metrů nad hlavou mu duněl provoz - neutuchající směs klaksonů a motorů. Čas od času kolem projel vysoký letištní autobus a za jeho okny bylo vidět cestující. Maitland, sedící na kluzkém blátě, na ně mával.

Byl tři metry od vrcholu, příliš vyčerpan, než aby mohl dál, když spatřil, že palisáda z dřevěných koz byla vyměněna a zesílena.

Pár kroků nad jeho hlavou, na převrácené pláži, která vedla vzhůru směrem ven z ostrova, byla stopa okované pracovní boty. Ve slábnoucím světle byly zřetelně vidět otisky cvočků. Maitland napočítal pět dalších stop. Vyměnil personál údržby dálnice zničené kozy? Dělníci sešli po svahu a nejspíše se právě v době, kdy pajdal po druhé straně ostrova, rozhlíželi po zraněném řidiči nebo chodci.

Slunce zapadlo za obytné domy ve White City. Maitland to pro tuto chvíli vzdal a odploužil se zpět k autu. Když lezl dovnitř, věděl, že se na něm začínají projevovat první známky horečky.

Chouli se v zabláceném smokingu, svíral láhev vína a pokoušel se zahřát. Soumrakem projížděla auta a pod dopravními návěstidly žhnuly jejich reflektory. Šero prorážela policejní siréna.

Maitland čekal, že policisté zastaví a sejdou po náspu s nosítky.

V jeho bolavé hlavě nabíral betonový nadjezd a dálniční náspy, mezi nimiž uvázl, stále hrozivější rozměry. Osvětlená návěstidla nad jeho hlavou byla nesmyslně popsána jmény Catherine, jeho matky a syna.

V devět večer záchvat horečky pominul. Když hluk dopravní špičky zeslábnul, osvěžil se několika doušky vína. Seděl vzpřímeně na předním sedadle, hleděl na deštěm značený přístrojový panel a sbíral všechnu inteligenci a energii, které mu zbyly. Ještě dokáže přijít na způsob, jak by mohl z ostrova uniknout. Půl míle na západ svítila světla panelových domů. Stovky rodin tam dokončovaly přípravu večerí. Z každého z nich by byl jasně vidět oheň nebo plamen.

Maitland pozoroval žhnoucí oblouk cigaretového nedopalku, který na násep odhodil někdo z projíždějícího auta. V tom okamžiku si uvědomil, že doslova sedí na spoustě materiálu, jímž může rozsvítit celý ostrov.

7 hořící auto

Maitland se snažil ovládnout své vzrušení a shlížel na zakřivenou horní plochu benzinové nádrže. Odtlačil kufík a nástrojovou brašnu stranou a začal bušit doprostřed nádrže otevřenými čelistmi francouzského klíče. Do ruky ho bodaly kousky laku, pak do temnoty zazvonil obnažený kov. Ocel v nárazuvzdorném rámu byla příliš silná, než aby ji dokázal prorazit. Upustil francouzák na blátivou zem u svých nohou. Z tunelu nadjezdu vyjelo auto a paprsek světla mu šest metrů nad hlavou prořízl vzduch. Maitland se spustil na zem a nasoukal hlavu a ramena pod zadní nárazník.

Hledal výpustný kohout nádrže.

Jak se dá zapálit auto, ptal se sám sebe. Klíše tisíců filmů a televizních her. Posadil se, opřel se v matném světle o kufř a pokoušel se upamatovat na detaily nějakého takového příběhu.

Otevře-li výpustný kohout, benzin vyteče na deštěm prosáklou zem a během chvíle se vypaří a rozředí. Kromě toho nemá žádné zápalky. Chce to nějakou jiskru. Pohlédl přes rameno do tmavého trupu auta. Systematicky přemýšlel o jeho elektrickém systému - vysokonapěťová cívka, nová baterie, rozdělovač a jeho přerušovač... Vůz žil elektřinou, dokonce i když nesvítily reflektory ani brzdová světla.

Zapalovač cigaret! Maitland se vydrápал na nohy a protlačil se k sedadlu řidiče. Zapnul zapalování, vyzkoušel osvětlení přístrojové desky a pozoroval, jak žhne ve tmě. Zamáčknu zapalovač. O deset vteřin později mu vyskočil do dlaně. Červený žár zahříval jeho ruce jako úlomek slunce. Jak matněl, Maitland se uložil a na několik sekund usnul.

"Catherine... Catherine..." Snažil se hlasitým mumláním vyburcovat k bdělosti a využít jakýkoli pocit viny, nepřátelství nebo náklonnosti, který v sobě dokázal vyvolat. Vzal francouzák a vylezl z auta. Prosmýkl se kolem strouhy, zdvihl kapotu jaguaru a zíral do motoru.

"Benzinové čerpadlo... fajn." Maitland udeřil francouzákem na skleněný kužel pumpy. Po pátém úderu, když se už chtěl vzdát, se sklo roztříštilo. Benzin vystříkl na motor a stekl na zem.

Maitland odmetl střepy. Byl omámen ostrým pachem pohonné látky.

Naklonil se nad motorem a hlava se mu motala úlevou a vyčerpaním.

Pokoušel se uklidnit. Během pár minut bude zachráněn, nejspíš na cestě do nemocnice...

Nasoukal se zpět za volant a zapnul zapalování. Světla přístrojového panelu vytvořila v kabině mdlý jas a odrážela se od klop jeho zabláceného smokingu. Ze skříňky na přístrojové desce vytáhl cestovní mapu Londýna a složil ji do půlmetrového smotku.

Spokojen s výsledkem otočil klíčkem zapalování a zapnul startér motoru. Když startér zavyl a otočil motorem, auto se zakolébalo ze strany na stranu. Motor, krmený zásobou benzinu v plovákových komorách karburátoru, málem naskočil. Maitland uvolnil startér a ucítil benzin, vypumpovaný čerpadlem z nádrže a vytékající z rozbitého krytu. Poslouchal, jak šplíchá na zem pod autem.

Zapnul startér na dalších třicet vteřin, dokud se kabina nenaplnila výpary.

"Teď opatrně... je tu spousta elektřiny... klidně se tu můžeš usmažit na škvarek..."

Zapnul zapalování a zamáčknu zapalovač. Nohy vystrčil ze dveří na zem. Když zapalovač vyskočil, vytáhl jej z

přístrojové desky, otočil se na sedadle a zapálil smotek. Pak odhodil zapalovač a pospíšil si ven, berli v levé ruce, hořící smotek vysoko nad hlavou v druhé.

Když byl dva metry od vozu, lehl si do vlhké trávy. Z mokrého motoru ukapával benzin a mezi koly vznikala louže. Maitland si jednou rukou zakryl obličej a odhodil smotek pod auto.

Ve tmě divoce vybuchla ohnivá koule a krátce ozářila půlkruh vozů na vrakovišti. Motor žhavě plápolal a z jeho žhnoucích okrajů ukapával hořící benzin. Kolem auta dohořovaly rozstříknuté kaluže. Ve světle plamenů viděl, jak se listy trávy kolem vrakoviště naklání vpřed jako nějaké dychtivé publikum.

Otevřenou kapotou se kolem motoru jaguaru valil tmavý, těžký kouř hořícího benzínu. První auta, vynořující se z tunelu nadjezdu, už zpomalovala. Dva řidiči projížděli po dálnici a pozorovali jasné plameny. Maitland se pozdvihl na berli a zamával na ně. Dvakrát upadl, ale pokaždé vstal.

"Zastavte...! Zpomalte...! Počkejte chvíli...!"

Nad hlavou mu proletělo letadlo. Na zamračené obloze zablikala jeho navigační světla. Pilot vytáhl před přistáním na londýnském letišti klapky a tenký Maitlandův hlas přebil huk čtyř velkých turbín. Poskakoval kolem jako obživlý strašák a pozoroval odjíždějící auta. Dohořovaly už poslední zbytky benzínu a plamen polevoval. Oheň v motorovém prostoru byl na hony vzdálen vytrvalému plápolání, v němž doufal, a připomínal spíše velká kamna, otevřený koksový koš, jaký používají taviči železného šrotu. Všechno, co bylo vidět z náspu, byl jasný žár, který osvětloval trupy převržených vraků.

Ochraptělý a vyčerpaný Maitland belhavě doběhl k náspu.

Setrvačností se dostal pár kroků do svahu. Klopýtavě sešel zpět na rovinu, právě když nad ním zpomalila a poté skoro zastavila velká americká limuzína. Řídil ji mladík s vlasy po ramena, který jedl sendvič. Hleděl dolů na Maitlanda, ozářeného posledními plameny z jaguaru. Když Maitland, neschopen dalšího křiku, prosebně zagestikuloval, mladík mu odpověděl zamáváním, odhodil sendvič a prudce sešlápl plyn. Dlouhý vůz zmizel ve tmě.

Maitland se malátně posadil na násep. Ten mladý řidič si očividně myslel, že hořící auto je součástí nějaké tulácké oslavy, nebo že jde o ohýnek, na němž se opéká večeře. Dokonce ani z místa, kde sám seděl, nebylo vůbec jasné, že vůz hoří.

To už bylo deset a ve vysokých obytných domech začínala zhasínat první světla. Maitland byl tak unaven, že se mu nechtělo vůbec hýbat. Snažil se rozhodnout, kde stráví noc, a rozhlížel se kolem sebe. Tři metry od něj ležel bílý trojúhelník odhozeného sendviče. Maitland na něj zíral a zapomněl na bolest v noze.

Bez přemýšlení se k sendviči doplazil. Nejedl už šestatřicet hodin a zjistil, že má potíže se soustředěním. Shlédl na dva krajíčky chleba, držící pohromadě náplní z kuřete a majonézy, která byla znát v půlkruhové stopě po mladíkových zubech.

Maitland sendvič zdvihl a zhltl. Byl chutí živočišného tuku a vlhkou strukturou máslem namazaného chleba omámen natolik, že se ani nepokoušel odstranit kousky hlíny. Když sendvič dojedl, slízl si ze začernalých prstů zbytky majonézy a prohledal svah, zda na něj nevypadly nějaké kousky kuřete.

Zdvihl berli a vrátil se k jaguaru. Plameny uhasly a do tmy stoupal z motoru poslední kouř. Dalo se do slabého deště a kapky se syčením dopadaly na hlavu válců.

Předek auta byl zcela zničen. Maitland si vlezl na zadní sedadlo.

Pravidelně upíjel z lahve burgundského a hleděl na vypálený přístrojový panel, volant a na přední sedadla, zuhelnatělá až na péra.

Nehledě na nepodařený pokus zapálit vůz cítil Maitland uspokojení nad odhozeným sendvičem. I když to byl jen malý krůček, chápal ho jako další úspěch, kterého po ztroskotání dosáhl. Dříve či později se ostrovu dostane na kobytku.

Až do svítání klidně spal.

8 zprávy

Na přístrojovou desku vozu dopadaly paprsky ranního slunce. Kolem začouzených oken se v horkém vzduchu pohupovala vysoká tráva.

Maitland v prvních minutách po probuzení ležel na zadním sedadle a hleděl zamazanými okny na dálniční násep. Přejel po škraloupě bahna na svém smokingu. Bylo osm ráno. Byl překvapen naprostým klidem, který v okolní krajině panoval, záhadnou absencí hukotu dopravní špičky, který jej probudil předchozího rána. Bylo to skoro, jako by nějaký lenivý technik, zodpovědný za udržování celé iluze jeho ztroskotání na ostrově, zapomněl zapnout zvuk.

Pohnul svým zuboženým tělem. Opuchlá noha vedle něj ležela jako úd jinak neviditelného společníka. Kostí ramen a hrudního koše se tlačily skrz pohmožděnou kůži, jako by se snažily oddělit od okolního svalstva. Maitland si polámanými nehty projel vousem, jenž začal pokrývat jeho tvář. Myslel na kuřecí sendvič, který snědl před usnutím. V zubech mu ještě vězela jeho lahodná, mastná chuť.

Naklonil se nad přední sedadlo a prohlížel si pružiny, vystupující ze zuhelnatělé kůže. Ačkoli byl fyzicky stále slabší, mozek měl jasný a ostrážitý. Věděl, že ať se v zájmu úniku z ostrova rozhodne pro cokoli, nesmí se vyčerpat. Pamatoval si nepřátelství, které cítil ke svému poraněnému tělu, a vykalkulovanost, s níž zneužil sám sebe, aby se udržel v chodu.

Od tohoto okamžiku musí trochu odpočívat a hýčkat si svou sebedůvěru. Než přijde na nějaký způsob úniku, může to trvat pár hodin - možná celý den.

Základní potřeby, z nichž jen některé si byl schopen opatřit, představovala voda, jídlo, přístřeší a nějaký způsob signalizace.

Bez pomoci z ostrova nikdy neunikne - náspy jsou příliš příkré, a dokonce i kdyby se dokázal nějak vydrápat na vrchol, až by se dostal ke svodidlům, jen stěží by byl při vědomí. Když by se potácel přes silnici snadno by jej mohl srazit projíždějící nákladník.

Maitland otevřel dveře a zdvihl berli. I po tak malé námaze se mu začala motat hlava. Svalil se do sedadla. Stébla zohýbané trávy se napřímila a otevřenými dveřmi se vedrala až k jeho noze.

Pružnost téhle obyčejné trávy byla modelem chování a přežití.

Maitland se opřel o dveře a naprázdno dával; pozoroval přitom sliny, ukapávající na kobereček. Nejistě se s pomocí berle zdvihl a přidržoval se auta. Pochyboval, že by tak dokázal stát dlouho.

Kolem něj ve větru pohlávil zablácený smoking, o několik čísel větší, než by jeho vyzáblým ramenům slušelo.

Odbelhal se vpřed a zkoumal škody na jaguaru. Kolem auta byly ostrůvky spálené trávy, odhalující kola zuhelnatělé země. Oheň zničil baterii a elektroinstalaci motoru a propálil se přístrojovým panelem až do předního prostoru pro cestující.

"Zatracený ticho..." zamumlal si Maitland nahlas. Po dálnici nejezdila auta ani letištní autobusy. Sluncem zalité balkony panelových domů byly pusté a prázdné.

Kde k čertu všichni jsou? Bože... to je nějaká psychóza. Nervózní Maitland se otočil na své berli. Belhal se po zuhelnatělé zemi a pokoušel se někoho v té opuštěné krajině nalézt. Copak všichni přes noc zmizeli? Nejspíš v centrálním Londýně objevili zdroj nějaké nakažlivé choroby. Během noci, když spal ve vypáleném autě, proběhl nějaký ohromný tichý exodus a on byl ponechán sám v opuštěném městě.

Tři sta metrů na západ od špičky ostrova, za styčným bodem dálnice a přivaděče, se objevila osamělá postava. Blížil se sem starší muž, který po východním pruhu dálnice tlačil malý motocykl. Byl částečně zakryt středním pásem, oddělujícím oba pruhy, ale Maitland v jasném slunci zřetelně viděl jeho dlouhé bílé vlasy, vlnící se mu z čela na ramena.

Když pozoroval starce, tlačícího svůj mlčící stroj, přepadl Maitlanda náhlý pocit strachu, jenž potlačil všechno vědomí hladu a vyčerpání. Díky jakési přízračné logice nabyl přesvědčení, že starý muž přichází pro něj, že možná nedorazí hned, ale až po nějakém spleťtém cestování labyrintem dálnic, a že se nakonec objeví, aby Maitlanda předvolal na místo, kde havaroval. Navíc si Maitland byl jist, že stroj, jenž má s sebou, není ve skutečnosti malý motocykl, ale strašlivý mučící přístroj, který s sebou stařec vleče na své nekonečné cestě světem a na jehož ozubená kola bude po rozsudku připevněno Maitlandovo už tak polámané tělo.

Maitland se snažil vyburcovat. Začal se nazdařbůh belhat po vrakovišti, motat se a potácet v kruhu vyhaslého ohně. Na východním tahu dálnice byla ještě vidět bílá starcova hlava; oči měl upřeny na cestu, která před ním zatačela. Slunce osvětlovalo jeho ošuntělé šaty a starodávný stroj.

Maitland se schoulil v trávě a byl té skrýši vděčný za to, že jej schovává před blížící se postavou. Podíval se na hodinky a všiml si ukazatele data právě v okamžiku, kdy se za vřeštění diesellového motoru z tunelu vyřítíl prázdný kamion na přepravu automobilů.

24. dubna...

Sobota! Začal víkend. Havaroval ve čtvrtek večer a na ostrově strávil už dvě noci. Je sobota ráno, a to vysvětluje ticho a žádný provoz na dálnici.

Úlevou omámený Maitland se odbelhal zpět k jaguaru. Vypil trochu vody, aby se uklidnil. Starý muž zmizel i se svým motocyklem někde za přejezdem. Maitland si masíroval paže a hrudník a pokoušel se ovládnout svůj třas. Copak si tu postavu jen vymyslel, když z jakési infantilní provinilosti vyvolával duchy?

Rozhlédl se po obvodu ostrova a pečlivě pátral po náspech, zda na nich během noci nepřistálo nějaké jídlo. Kousky novin, zářivé etikety balíčků od bonbonů - něco k jídlu najít musí. Čtyři láhve burgundského mu pomohou v nouzi, a na ostrově musí přece růst nějaké požitelné bobule. Snad tu bude nějaká zahrádka s řádkem zplanělých brambor.

Jeho oči přitáhl pilíř návštěidla na přivaděči. Deštěm umytý beton ve slunečním světle zářil jasně jako prázdný transparent.

Kdyby na něm byla zpráva napsaná metrovními písmeny, byla by čitelná i pro řidiče z dálnice...

Maitland se kolébal kolem auta. Potřebuje něco na psaní, a když nic takového nenajde, tak nějaký ostrý nástroj, aby do toho, co vydlabé, mohl vetřít bláto.

Nad motorovým prostorem se držel pach spálené gumy a benzínu.

Maitland shlédl na začernalé dráty, visící z rozdělovače. Jeden po druhém vytáhl ze svíček a naplnil si kapsy spálenými gumovými kryty.

O půl hodiny později přešel ostrov a usadil se vedle šikmé bílé stěny pilíře. Nohy měl natažené před sebou jako rozedrané tyče.

Namáhavá cesta vysokou trávou Maitlanda brzy vyčerpala. Na některých místech centrálního údolí vegetace dosahovala po ramena. Několikrát přepadl přes kamenné zídky a cihlové příčky skryté pod trávou, vždycky se ale sebral a zarputile se prodíral dál. To už ignoroval kopřivy, které jej šlehaly přes rozedranou látku kalhot, a přijímal tyto pálicí šlehy stejně, jako přijímal vlastní slabost. Díky tomu se mohl plně soustředit na kterýkoli úkol, jenž před ním stál - další bolestivé prodírání pruhem kopřiv, obtížný přechod přes rozviklané dlaždice... Toto soustředění mu v jistém smyslu dokazovalo, že je s to ovládnout celý ostrov.

Z kapes svého smokingu vytáhl kryty svíček a spálené gumové vedení, které vytrhl z motoru. Maitland ty kusy spálené gumy vyrovnal před sebe do dvou řad jako při nějaké dětské hře.

Byl příliš unaven, než aby vstal, ale i ze země dosáhl půldruhého metru vysoko. Pečlivě rozřesenými půlmetrovními písmeny napsal svou zprávu:

POMOC ZRANĚNÝ ŘIDIČ VOLEJTE POLICIÍ

Opíral se o studený beton a prohlížel si své dílo. Svlékl si vlhký smoking a omotal si jej kolem vyhublých ramen, jako když se nějaký umírající žebravý umělec zahaluje do odložených šatů boháče. Ale jeho hladové oči se brzy stočily k cigaretovým krabičkám, potrháným novinám a ke smetí, které se kolem něj na úpatí svahu povalovalo.

Tři metry od Maitlanda ležel balíček zamaštěných novin, vyhozený během noci z auta nebo nákladáku, projíždějícího po přivaděči.

Pomačkanými stránkami prosakoval stolní olej. Maitland se sebral a odplazil se k novinám. Přitáhl si balíček rukojetí berle. Kvůli hladu byl značně neobratný; přemožen vůní pečené ryby, roztrhl papír vejplů. Řidič si to jídlo koupil nejspíše v jednom z těch malých non-stopů, které byly nakupeny u jižního vjezdu na westwayskou křižovatku.

Ryba byla pryč - nicméně jak Maitland podle úhledného zabalení odhadl, zůstalo tam ještě nějakých dvacet bramborových hranolků.

Zhltnut olejnaté kousky začernalýma rukama a do prachu k jeho nohám dopadly první dešťové kapky toho dne. Maitland se pro sebe uchichl a nacpal si papír do kapsy smokingu. Zdvihl se a vydal se do vysoké trávy. Silnice kolem ostrova byly opět pusté. Nad hlavou se mu valily armády tmavých mraků, nesených svěžím severovýchodním větrem. Krátce se ohlédl po písmenech, která napsal na betonovou stěnu, ale ta byla nad trávou sotva vidět.

Než se stihl dostat do centrálního údolí, už na něj v poryvech dorážel déšť a přinutil ho zastavit a přidržet se berle. Maitland shlédl na své ruce, mávající v proudu deště kolem jako při nějaké nesmyslné signalizaci. Věděl, že už není jen vyčerpaný, ale chová se poněkud výstředně, jako by zapomněl, kým je. Zdálo se, že se část jeho mysli odpojuje od centra vědomí.

Přestal hledat přístřeší. Tráva kolem něj vřela a vířila, jako by si jednotlivé části divočiny povídaly. Maitland nechal déšť, aby mu bičoval obličej, a otočil hlavu tak, aby mohl kapky zachytávat do úst. Kolem něj bušil liják a on měl chuť stát tak navždy. Jen neochotně se prodíral dál.

Maitland ztratil cestu a vklopýtal do malé ohrady, ohraničené kopřivami, vyrůstajícími ze základů zbořeného domu. Stál v té kamenné zahradě, připomínající liduprázdný střed bludiště, a pokoušel se určit svou polohu. Mezi ním a dálnicí visela hustá opona dešťových mraků. Bláto, ztvrdlé na jeho smokingu, se rozpustilo, v proudech mu stékalo po rozervaných kalhotách a odhalovalo zakrvácený bok pravého stehna. Na chvíli zmatený Maitland si mačkal zápěstí a lokty a snažil se sám sebe identifikovat.

"Maitland...!" vykřikl nahlas. "Robert Maitland...!"

Popadl železnou berli a odbelhal se ze zahrady. Šest metrů po jeho levici byly za hromadou galvanizovaných plechů pobožené dveře k chodbě do sklepa. Maitland zvrátil do proudů deště. Utřel si z úst hleny a zakymácel se na kamenité zemi. Ke dveřím sestupovaly omleté schody a za nimi byla úzká chodba, která vedla kousek pod rozviklaným překladem a pak ústila do volného prostoru.

Maitland ke schodům odtáhl galvanizované plechy. Opatrně je položil mezi překlad a první schod a tak zhotovil hrubou střechu.

Plechý nastavil tak, aby po nich voda stékala pryč. Hodil berli pod schody a nasoukal se pod střechu svého nového útočiště.

Když seděl na schodech a do plechů bušil déšť, Maitland sundal smoking a vyždímal promočenou látku na své odřené ruce. Mezi prsty mu protékala blátivá voda, jako když si v dětství pral fotbalovou výstroj. Rozprostřel smoking na schodech a masíroval si ramena; pokoušel se svými dlaněmi vymáčknout trochu tepla.

Cítil, že se mu vrací horečka, podporována zánětem v ráně na boku. Úspěch se stavbou - byť ošuntělého - přístřeší jej nicméně povzbudil a rozdmýchal jeho dosud nezlomené rozhodnutí přežít.

Byl si už dobře vědom, že důležitější než samotný únik z ostrova je nyní tato vůle po přežití, po ovládnutí ostrova, po spoutání jeho omezených zdrojů.

Maitland poslouchal, jak na galvanizované železo dopadá déšť.

Vzpomínal si na dům, který si na poslední společné léto pronajali jeho rodiče v Camargue. Na střechu garáže pod okny ložnice, kde šťastně strávil většinu prázdnin, dopadal prudký déšť delší.

Nebyla náhoda, že když vzal Helen Fairfaxovou poprvé na jih Francie, jeli přímo do La Grande Motte, futuristického rekreačního komplexu, který je jen o pár mil dál. Helen tu tvrdou, bezcitnou architekturu se stylizovanými betonovými plochami tiše nenáviděla. Tehdy zjistil, že si přeje, aby tam s ním byla Catherine - byly by se jí líbily věžovité hotely a nájemní domy a obrovská, prázdná parkoviště, rozmístěná dávno předtím, než přijel první turista, který by na nich zaparkoval auto - jako by bylo město opuštěno už předem.

Maitland otevřeným vchodem pozoroval kaluže vody, sbírající se v zapleveleném suterénu, do něž se zřítilo přízemí. Kdysi tu byla malá tiskárna, a u jeho nohou leželo několik mředí pobitých štočků. Maitland jeden sebral a zkoumal nejasné postavy tmavě oděného muže a bělovlasé ženy. Když naslouchal dešti, myslel na rozvod svých rodičů; v tomto negativním obraze na štočku, v invertních barvách neznámého muže a ženy, se zdála být zreprodukována nejistota onoho období, kdy mu bylo osm let.

Když o hodinu později přestalo pršet, vylezl ze svého úkrytu.

Pevně svíral berli a odklopýtal zpět k jižnímu náspu. Horečka neustále stoupala a on se bezstarostně rozhlížel po opuštěných dálnicích.

Když se dostal k náspu a hledal zprávu, kterou naškrábal na bílý bok podstavce, zjistil, že všechna písmena jsou smazána.

Maitlandovi dopadaly na tvář poslední kapky deště. Zíral na zbytky zprávy, kterou naškrábal na vlhký beton. Z písmen zbyly temné šmouhy a rozmazaná guma stékala dolů.

Maitland se pokoušel soustředit a rozhlížel se kolem po zbytcích gumy. Copak mu někdo nápis smazal? Nejistě se opíral o kovovou berli a začínal pochybovat o své schopnosti jasně uvažovat. Po hrudi a plicích se mu rozlévala horečka. Uvědomil si, že obloukovité šmouhy se takřka dokonale podobají stopám po stěračích. Zoufale se rozhlédl po ostrově a opuštěných dálničních náspech. Je snad stále uvězněn uvnitř svého vozu? Je celý ostrov prodloužením jaguaru? Přeměnilo delirium přední a boční skla do tvaru náspů? Možná, že se stěrače zasekly, a zatímco on leží s rozmáčkáným hrudníkem na volant, pišou na zamlžené sklo nějakou nesouvislou zprávu...

Na východě se skrz bílý oblak prodraly sluneční paprsky a osvětlily vysoký břeh jako reflektor otočený na jeviště. Po přivaděči se pachtil kamion; nad svodidly z něj byla vidět pouze hranatá nástavba.

Maitland se k nákladáku otočil zády. Náhle ho už nezajímala zpráva sama ani smazaná písmena. Prodíral se vysokou trávou a odřenou látku smokingu a kalhot měl promáčenou od mokrých stébel.

Jasná sluneční záře zalévala ostrov a lesk betonových vozovek mu rozechvíval zbídačené tělo. Tráva kolem jeho steh a lýtek se blyštěla elektrickým světlem. Mokrá stébla se mu ovíjela kolem kůže, jako by jej nechtěla propustit. Maitland ztěžka překročil rozpadlou cihlovou pěšinku. Nějak se musí vzchopit, dokud má ještě tolik síly, že se vůbec dokáže pohybovat.

Vracet se k autu nemá cenu, řekl si.

Tráva kolem zasyčela souhlasem.

"Teď prozkoumáš ostrov - víno později."

Tráva vzrušeně zašustila, zavlnila se v širokých kruzích a pokynula mu, aby vstoupil do jejích spirál.

Maitland vířivý pohyb fascinovaně následoval. V jeho vzorech rozpoznával uklidňující hlas tohoto nezměrného zeleného stvoření, které ho touží vést a chránit. Spirálovité křivky se vlnily planoucím vzduchem jako viditelné známky epilepsie. Jeho vlastní mozek - horečka, snad poškození mozkové kůry...

"Najít žebřík - ?"

Tráva se mu zasmívala u nohou, jako by ji zlobilo, že stále ještě touží opustit její zelené objetí. Maitland se na travu usmál, a když se ztěžka vydal dopředu, konejšivě ji prohrábl volnou rukou a pohladil vířící stébla, která se mu otírala o pás.

Vyšplhal na střechu leteckého krytu, k němuž ho donesla tráva.

Odpočíval a pozorně si prohlížel ostrov. Když ho srovnával s dálnicí, viděl, že je daleko starší než okolní terén, jako by tento trojúhelník pusté země přežil díky své jedinečné vychytralosti a vytrvalosti. Zdálo se, že bude přežívat - nepoznaný a přehlížený - ještě dlouho poté, co se dálnice změní v prach.

Části ostrova pamatovaly doby před druhou světovou válkou.

Nejstarší oblastí byl východní konec pod nadjezdem - hřbitov a základy edwardiánských řadových domů. Vrakoviště se rozkládalo na ještě stále rozeznatelné síti ulic a uliček.

Uprostřed ostrova byly letecké kryty, mezi nimiž teď seděl. K nim přiléhaly zbytky strážnice domobrany, která byla ke krytům připojena později. Maitland slezl ze střechy krytu. Šoural se prostředkem ostrova na západ, podpírán trávou, rojící se kolem něj jako hejno úslužných lokajů. Překročil několik nízkých zídek, částečně pohřbených pod haldami opotřebovaných pneumatik a ocelových kabelů.

U zbytků bývalé pokladny rozeznal základy poválečného kina, úzké jednopatrové blechárny, postavené z betonových panelů a pozinkovaného plechu. O tři metry dál vedly schody do sklepa, částečně zakryté houštinou kopřiv.

Nahlížel zakrytými okny do pokladny a nejasně vzpomínal na vlastní návštěvy podobného kina a na nekonečná pásma upířských hororů. V hlavě se mu rýsoval stále přesnější model ostrova.

Chůze po tomto zapomenutém terénu nebyla pouze cestou minulostí ostrova, ale i minulostí vlastní. Dětská zlost, s níž křičel Catherinino jméno, mu připomněla, jak jako malý chlapec jednou křikem přivolával matku, která zatím ve vedlejší pokoji kojila jeho mladší sestru. Z nějakého důvodu za ním nepřišla a neutišila ho. Nikdy jí nezapomněl, že tehdy musel vylézt z prázdné vany sám, celý uplakaný a vysílený.

Byl příliš unaven, aby šel dál. Posadil se na kamennou zídku.

Kolem něj se ve slunci tyčily kopřivy a zubaté listy měly jako věže gotických katedrál či jako pórovité útesy mimozemského kamenného lesa. Žaludek mu náhle sevřela prudká křeč z hladu a přinutila jej dávit. Otřel si hlen z úst a belhal se přes cihlové cestičky k jižnímu náspu.

Na krátké okamžiky pozbýval vědomí, potácel se sem a tam a rozostřeným pohledem sledoval konec berle.

Při potácivé chůzi zjistil, že ztrácí zájem o vlastní tělo i o bolest, která mu rozpalovala nohu. Začínal se kus po kusu těla zbavovat; nejprve zapomněl na poraněnou kyčel, pak na obě nohy, vymazal všechny stopy po otlučeném hrudníku a zhmožděné bránici.

Nechával se unášet chladným větrem a prodíral se trávou, netečně si prohlížel obrysy ostrova, které za těch několik uplynulých dnů tak dobře poznal. Ztotožnil si jej se sebou samým, hleděl na auta na vrakovišti, na drátěný plot a na betonový podstavec za sebou.

Tato místa bolesti a soužení se nyní mísila s kusy jeho těla.

Pokynul jim a snažil se obsáhnout celý obvod ostrova, aby mohl zanechat části svého těla tam, kam patří. Pravou nohu by nechal u místa havárie, ruce plné modřin by narazil na ocelový plot. Hrud' by umístil tam, kde nyní sedí, k betonové zdi. Na každém místě by byl vykonán drobný rituál, znamenající přenesení vlastní zodpovědnosti na ostrov. Promluvil nahlas, jako kněz, který vykonává svátost oltářní nad vlastním tělem.

"Já jsem ostrov."

Vzduch ronil světlo.

10 letecký kryt

Nad hlavou mu hučela auta. Z cigaretového nedopalku, odhozeného do trávy kousek od jeho tváře, stoupal dým. Sledoval kouř, prolétající se mezi vysokými stébly, která se k němu skláněla a kolébala se v odpoledním slunci, jako by ho nutila vstát. Posadil se a snažil se pročistit si hlavu. Horečka mu promáčela tělo a spálila odřenou kůži pod vousy.

Na všech stranách ostrova se po dálnicích pohyboval proud vozidel. Maitland se soustředil a upřel oči na vzdálené automobily. Vyškrábal se na nohy; visel na berli jako mrtvola na řeznickém háku. Vysoko nad ním zářila osvětlená deska návěstidla, podobající se planoucímu meči na obloze.

Našel v kapse saka poslední kus spálené gumy. Na osychající beton naškrábal:

CATHERINE POMOC HODNĚ RYCHLE Písmena se vinula nahoru a dolů. Maitland se soustředil na pravopis, ale po deseti minutách, když se po neúspěšném pokusu dorazit k jaguaru vrátil, byl nápis smazán, jako by s ním zkoušející nebyl spokojen.

MATKO NEUBLÍŽUJ POLICII Čekal ve vysoké trávě pod náspem, ale oči se mu zavřely. Když je otevřel, nápis byl pryč.

Vzdal se, neschopen rozluštit vlastní písmo. Tráva ho uklidňovala svým vlněním a lákala horečkou zlomeného strašáka do svého nitra.

Stébla se kolem něj vzdouvala a otevírala mu desítky cestiček, z nichž by jej každá odvedla někam do rajského loubí. Maitland věděl, že pokud se nedostane do úkrytu v jaguaru, nepřežije noc.

Namířil si to tedy k vrakovišti, ale po několika minutách již jen pasivně následoval trávu a její propletené spirálovité vzory.

K jeho překvapení ho zavedla přes malý svah, kde se mu šlo o něco hůře, na střechu největšího z krytů. Maitland se lopotil kupředu a poslouchal šustění trávy. Západní zeď krytu označoval kamenný val. Tam se zastavil. Zaoblená střecha se na obou stranách zhroutila a zmizela v hustém podrostu, který vyrůstal z podlahy jámy.

Tráva zmlkla, jako by čekala, co důležitého teď Maitland provede.

Přemýšlel, proč se na kryt vyšplhal. Zahlédl podvozek převráceného taxíku. Otočil se a sebral poslední zbytky sil, aby se dostal k jaguaru. Než se mohl zachytit, uklouzl na mokré střeše. Ztěžka dopadl a sklouzl po oblé střeše do trávy a kopřiv jako potápěč, který mizí v hlubinách podmořské jeskyně.

Nějaký čas v té zelené komnatě na lůžku z polámaných kopřiv ležel. Hustá tráva a listy zakrslého bezu propouštěly pouze slabou záři odpoledního slunce a jemu skoro připadalo, že leží na dně tichého a klidného moře, do jehož vodního ticha pronikají jen skrovné paprsky světla. Ticho a uklidňující organický pach hniající vegetace mu zmírňovaly horečku.

Přes levou nohu mu přeběhlo nějaké malé stvoření s ostrými drápy. Pohybovalo se v krátkých přiskocích, až dosáhl jeho stehna a slabiny. Maitland otevřel oči a v šeru se rozhlédl.

Rozeznal dlouhý čenich a nervozní očka hnědé krysy, kterou k němu přivábil pach krve, vytékající z jeho boku. Hlavu krysy hyzdila až na lebeční kost otevřená rána, jako by zvíře nedávno uniklo z nějaké pasti.

"Jedeš - ááá!" Maitland se vymrštil a z větví bezu nad hlavou stáhl berli. Divoce s ní mlátil do podrostu a lámal stěny své zelené komůrky.

Krysa byla pryč. Maitland protlačil levou nohu skrz houštinu na zem a vystoupil z křoví do podvečerního šera. Stál v uličce, běžící podél západní stěny krytu. Porost tu byl posekán, takže tvořil mírný svah, který vedl ke dveřím.

"Nástroje...!"

Maitland se vzrušeně vydal dolů uličkou; horečka i zranění nohy byly pro tu chvíli zapomenuty. Dveře byly zamčeny chromovým zámkem a řetězem. Vláčil berli mezi dveře a řetěz a vytrhl jej z úchyty.

Rozkopl dveře a vběhl se do krytu. Přivítal ho sladký, ne nepříjemný pach - jako by vstupoval do pelechu nějakého velkého, poslušného zvířete. V houstnoucím šeru viděl, že se z krytu stalo opuštěné tulácké doupě. Ze stropu visela řada starých dek, které zakrývaly zdi i podlahu. Halda pokrývek tvořila malou postel a jedinými kusy nábytku tu byly dřevěná židle a stůl. Přes židli byl přehozený roztrhaný trikot - ošuntělý kostým nějakého předválečného cirkusového akrobata.

Maitland se opřel o šikmou zeď a rozhodl se, že noc stráví v tomto opuštěném kutlochu. Na dřevěném stole leželo množství kovových předmětů, poskládaných do kruhu jako ornamenty na oltáři. Všechny byly odmontovány z automobilových karoserií - postranní zrcátka, pásky chromu z oken, kusy rozbitého reflektoru.

"Jaguar..." Maitland našel stejný znak, jaký měl na svém voze.

Zdvihl ho, aby se na něj podíval zblízka. Nevěděl o mohutné postavě, která ho pozorovala ode dveří s hlavou svěřenou mezi rameny jako býk při útoku.

Než mohl Maitland zdvihnout znak ke světlu, z ruky mu jej vyrazila těžká pěst. Někdo mu vyškrábl berli z ruky a odhodil ji pryč. Za paže ho uchopily silné ruce a tlačily ho pozpátku ke dveřím. V následujících vteřinách, když padal k zemi, si uvědomoval pouze oddechující býčí postavu, která jej táhla po svahu do slábnoucího světla dne. Reflektory vzdáleného proudu vozů se pohybovaly se snovým klidem, a Maitlandovi do tváře zavanul horký dech páchnoucí po kyselém víně. Útočník do něj bušil pěstmi a smýkal jím po vlhké zemi na všechny strany.

Chrochtal si něco pro sebe, jako by se snažil přijít na jakási tajemství, zakódovaná v Maitlandově poraněném těle.

Když Maitland ztrácel vědomí, zachytil ještě poslední záblesk proudu vozidel na dálnici. Mezi útočnickovými těžkýma rukama zahlédl, že k nim běží rusovlasá žena v bundě z maskovací látky a v silných rukách třímá kovovou tyč.

11 záchrana

"Odpočívajte - snažte se nehýbat. Poslali jsme pro pomoc."

Tichý hlas mladé ženy Maitlanda uklidňoval. Její ruce mu otíraly vatovým tamponem tvář. Ležel a na pohmožděné kůži ho štípala horká voda. Cítil horečku, která se mu propalovala kostmi. Když mu mladá žena zdvihla hlavu, protékla mu voda mezi vousy. Otevřel oteklé rty a pokoušel se zachytit horké kapky.

"Dám vám napít - musíte mít žízeň."

Loktem ukázala na plastický džbánec, stojící na lodním kufru u postele, ale nepodnikla nic, aby mu jej podala. Její pevné ruce mu přejížděly po krku a hrudi. Maitland už na sobě neměl smoking a košili měl černou od oleje.

U dveří stála na podlaze petrolejová lampa, která ho oslňovala, kdykoli se pokusil pohlédnout ženě do tváře. Když se mrzutě zavrtěl a v noze se opět přihlásila bolest, přetáhla mu přikrývku až po bradu.

"Klid, pane Maitlande. Zavolali jsme pro pomoc. Catherine - to je jméno vaší ženy?"

Maitland slabě přikývl. Úleva z toho, že se blíží záchrana, ho zcela otupěla. Když mu podložila levačkou hlavu a ke rtům mu přiložila džbánec, cítil její teplé, pevné tělo, směs vůní a pachů, z nichž se mu zatočila hlava.

Ležel v malém pokoji, sotva tři na tři metry, který byl téměř zcela zaplněn kovovou dvojpostelí a matrací, na které ležel.

Uprostřed stropu zel otvor větrací šachty, jinak tu ale nebyla žádná okna. Za otevřenými dveřmi vedly někam nahoru točité schody. U nohou postele visel na zdi vybledlý filmový plakát, zvoucí na jakýsi muzikál s Ginger Rogersovou a Fredem Astairem.

Po obou stranách bylo několik novějších obrázků z undergroundových časopisů - psychedelický plakát ve stylu Beardsleyho, zrnitá zvětšenina obličeje mrtvého Che Guevary, manifest hnutí Black Power a Charles Manson při přeličení, s pomatenými očima, planoucímá zpod holé lebky. Kromě lodního kufru byl jediným kusem nábytku v pokoji karetní stůl, zaskládaný kosmetickými přípravky a voňavkami, řasenkami a zašpiněnými ubrousky. U zdi stál drahý kožený kufr. Na víku byly poskládány sukně, svetr a nejrůznější kousky spodního prádla.

Maitland se postupně vzpamatovával. Horečka začínala ustupovat.

Vzpomněl si na divoký útok v leteckém krytu, na to, jak byl tažen ven, ale bolest těchto ran zahнала první slova mladé ženy.

V porovnání s jeho utrpením na ostrově mu tento ubohý pokojík - nejspíš kdesi v nějaké zchátralé čtvrti poblíž dálnice - připadal jako luxusní apartmá v Savoyi. Když se k němu posadila, ve snaze vyjádřit svou vděčnost ji vzal za ruku.

"Jsme..." začal a v poraněných ústech ho píchlo. "Jsme blízko ostrova?" Uvědomil si, že dívka nemusí vědět, co tím míní, a dodal: "Havaroval jsem s vozem... jaguarem... sjel jsem z dálnice."

Dívka zadumaně žvýkala žvýkačku a dívala se na Maitlanda pichlavými očima.

"Ano, to víme. Máte štěstí, že jste ještě naživu." Položila mu silnou ruku na čelo a zkoumala jeho teplotu. "Byl jste před nehodou nemocný? Máte docela vysokou horečku, víte."

Maitland zavrtěl hlavou. Líbil se mu dotyk její chladné ruky.

"Ne, to začalo později. Myslím, že včera. Moje noha... je zlomená."

"Dobře. Myslela jsem si to. Chudáčku, dám vám něco k jídlu."

Sáhla do kabelky a vytáhla tabulku mléčné čokolády. Odbalila staniolový obal, odlomila několik kousků a jeden položila Maitlandovi mezi rty.

Zatímco se mu teplá čokoláda rozpouštěla v ústech, mohl si poprvé prohlédnout dívčinu tvář. Postavila se a dívala se na sebe v malém zrcátku, které viselo na zdi. S tabulkou čokolády v ruce chodila po úzké podlaze sem a tam. Vlasy, osvětlené zezadu petrolejkou, žhnuly ve špinavém pokoji jako divoké slunce a skrz načesané vlny nad jejím vysokým čelem prosvítaly paprsky světla.

Bylo jí tak dvacet, měla hranatou tvář s ostrými rysy a výraznou bradou. Slušelo jí to; záměrně neuspořádaný zevnějšek se k ní hodil. Krmila Maitlanda rozměklou čokoládou; do každého čtverečku byl vytlačen otisk jejího palce. Chovala se k němu příkře i uctivě zároveň. Možná, že se jí trochu přičilo dohlížet na tohoto bohatého muže, kterého přinesli do jejího nuzného pokojíku, když věděla, že ho brzy odvezou do daleko pohodlnějšího prostředí.

Cosí ve způsobu její řeči, v její sebejisté intonaci však Maitlandovi prozrazovalo, že její původ je poněkud odlišný.

V ošoupaných džínách a maskáčové bundě, obklopená plakáty Mansona a hnutí Black Power, vypadala jako prototyp zběhlé studentky, ale tento dojem byl narušován množstvím laciné kosmetiky, účesem, jaký nosívaly šlapky a křiklavými svršky, rozvěšenými na víku kufru. Všechny tyto propriety tvořily věrohodný obraz pouliční kněžky lásky.

Maitland, povzbuzen vodou a čokoládou, si jednou rukou promnul ústa. Každou chvíli se objeví sanitní zřízení a odvezou ho do nemocnice v Hammersmithu.

"Zavolala jste sanitku? Brzo tu budou. Chtěl bych vám poděkovat...?"

"Jane - Jane Sheppardová. Nic zvláštního jsem neudělala."

"Už jsem skoro zapomněl, jak se jí. Rád bych, kdybyste zavolala ještě na jedno číslo. Doktorce Helen Fairfaxové - nevadilo by vám to?"

"Ne - ale já nemám telefon. Měl byste si odpočinout. Jste naprosto vyčerpaný."

Posadila se na postel a pevnými prsty mu ohmatávala pravou kyčel.

Zamračila se, když dírou v látce kalhot objevila zanícenou ránu.

"To vypadá ošklivě. Pokusím se to vyčistit."

Její ruce se pohybovaly kolem jeho boků a slabin. Pokoušela se mu uvolnit kalhoty. Čokoláda rozpouštějící se v ústech Maitlanda mírně omamovala. "To nechte být. Postarají se o to v nemocnici."

Začal dívce vyprávět o nehodě; snažil se o svá muka podělit, než se mu všechno vykouří z hlavy.

"Byl jsem tam uvězněn tři dny - teď se mi tomu ani nechce věřit."

Sjel jsem s autem dolů, myslím, že jsem se při tom ani nezranil.

Ale nemohl jsem se odtamtud dostat. Nikdo mi nezastavil! To je neuvěřitelné - umíral jsem hladu na ostrůvku mezi dálnicemi.

Kdybyste nepřišla, zemřel bych tam..."

Maitland zmlkl. Jane Sheppardová k němu seděla zády a bokem se mu opírala o pravý loket. Zručně se zaobírala jeho kalhotami.

Rozstříhla trhlínu až k pásku, ale zdvojená látka byla na její manikúrové nůžičky příliš silná. Nadzvedla mu pravou hýždí a začala prostřihávat podšívku kapsy.

Maitland sledoval, jak mu z kapsy vytahuje klíčky od auta. Přísně si je prohlížela, otáčela každým ze tří klíčů v ruce. Zachytila jeho pohled. Lehce se zasmála a položila klíče na lodní kufr.

"Tlačily vás..." Jako by chtěla své vysvětlení potvrdit, vklouzla mu rukou do kalhot a krátce promasírovala otlačenou hýždí.

"Takže vám nikdo nezastavil? Nejspíš vás to hodně překvapilo."

Dneska si lidi moc nevšímají sobectví druhých, dokud se neobráti proti nim."

Maitland otočil hlavu a očima se střetl s jejím vyrovnaným pohledem. Musel se přemáhat, aby po klíčích nesáhl. Pocit úlevy a rozjařenosti začínal ustupovat. Rozhlédl se po pokoji a ubezpečil se o jeho realitě. Část jeho vědomí ještě stále ležela venku v dešti a poslouchala neviditelný, nekonečný hlučící proud dopravy. Na chvíli se ho zmocnil strach, že pokoj i jeho mladá obyvatelka mohou být pouhou částí nějakého závěrečného předsmrtného přeludu.

"Jste laskavá, že se o mne staráte. Zavolala jste záchranku?"

"Postarala jsem se o pomoc, ano. Můj přítel pro ni šel. Budete v pořádku."

"Kde přesně jsme - někde blízko ostrova?"

"Ostrov - tak tomu říkáte?"

"Ostrůvek mezi dálnicemi. Kus pusté země. Jsme odtamtud daleko?"

"Jsme kousek od dálnice, ano. Jste v bezpečí, pane Maitlande."

Maitland se zaposlouchal do vzdáleného hučení dopravy. Všiml si, že nemá hodinky, ale odhadoval, že může být něco k půlnoci - těžce nabytá zkušenost mu napověděla, že z centrálního Londýna se trousí západním směrem poslední vozidla toho dne.

"Někde mi musely spadnout hodinky. Jak víte, jak se jmenuji?"

"Našli jsme nějaké papíry v kufříku poblíž vozu. Kromě toho jste pořád mluvil ze spaní." Odmlčela se a kriticky se na něj podívala. "Máte na sebe kvůli něčemu hroznou zlost, co?"

Maitland po námkou ignoroval. "Viděli jste vůz? Stříbrný jaguar?"

"Ne - tedy ano, viděla. Zmátl jste mě, jak jste pořád mluvil o ostrově." Napůl rozmrzele - jako by Maitlandovi připomínala jeho dluh - dodala: "Přinesla jsem vás sem. Jste zatraceně těžký, víte to? I na svou postavu."

"Kde to jsme - slyším auta..." Maitland se polekaně pokusil posadit. Dívka stála u nohou postele, rusé vlasy ozářené petrolejovou lampou. Dívala se na Maitlanda jako sklíčená čarodějnice, která nějakým popleteným kouzlem vlákala do svého doupěte příliš velkou oběť a teď neví, jak mrtvolu co nejlépe využít.

Maitlanda její klidný pohled rozrušil. Rozhlédl se po pokoji.

V jednom rohu stálo plechové umývadlo plné mokrého spodního prádla, podepřené kovovými plechovkami o velikosti filmové cívky.

Za dívčinou hlavou trčely jako rohy ze zdi trny nějakého převíjecího zařízení. Maitland se podíval na větrací šachtu a na filmový plakát s Astairem a Rogersovou.

Jane Sheppardová tiše promluvila. "No tak. Copak je? Nejspíš vám právě teď něco došlo."

"Kino..." Maitland ukázal na strop. "Samozřejmě, sklep zbořeného kina." Hlava mu klesla na zatuchlý polštář. "Můj bože, já jsem pořád ještě na ostrově..."

"Přestaňte mluvit o ostrově! Můžete kdykoli odejít, já vás tady nedržím. Možná to pro vás není to nejlepší, ale udělala jsem, co jsem mohla. Kdyby nebylo mě, už byste si nemohl ani stěžovat!"

Maitland si přejel rukou po tváři a cítil, jak mu po ní stéká pot. "Ach Bože... Podívejte se - potřebuju doktora."

"Zavoláme doktora. Teď si musíte odpočinout. Celé dny jste se vyčerpával, a myslím, že dokonce naschvál."

"Jane, dám vám peníze. Pomozte mi na silnici a zastavte nějaké auto. Kolik chcete?"

Jane přestala přecházet po pokoji. Obezřetně pohlédla na Maitlanda. "Máte nějaké peníze?"

Maitland unaveně přikývl. Zdálo se, že tuto inteligentní, ale nevyzpytatelnou dívku namáhá výměna těch nejjednodušších informací. Byla očividně podezřívavá ke všemu, co ji obklopovalo.

"Ano - jsem na tom docela dobře... jsem starším společníkem u stavební firmy. Dostanete, kolik budete chtít, nikdo se vás nebude na nic ptát. Poslala jste pro nějakou pomoc?"

Jane si otázku nevšímala. "Máte u sebe nějaké peníze - řekněme pět liber?"

"V mé náprsní tašce - je v autě, v kufru. Mám asi třicet liber, dám vám deset."

"V kufru..." Jane se nad tím zamyslela a potom hbitým pohybem sebrala klíčky. "Radši se o ně postarám."

Maitland, příliš unavený, aby se hýbal, zíral na plakát s Charlesem Mansonem. Znovu cítil, že ztrácí vůli přežít. Potřeboval spát, na této teplé posteli, která je cítit po laciných voňavkách, v tomto pokoji bez oken hluboko pod zemí.

Slyšel, jak vysoko nahoře šustí v nočním větru tráva.

Na schodech zadupaly těžké boty. Ten zvuk ho trochu probral. Jane učinila několik rychlých kroků kupředu. Návštěvník se pokorně zastavil, zůstal stát přede dveřmi a zjizvenou rukou si stínil oči před světlem petrolejky. Podle chraptivého dechu, zrychleného námahou po sestupu ze schodů, poznal Maitland muže, který jej napadl.

Byl asi padesát let starý, očividně mentálně zaostalý, nízké čelo otupělé životem v nejistotě. Ve svraštelém obličejí měl výraz zmateného dítěte, jako by se omezená inteligence, s níž se narodil, po období dospívání už dále nerozvíjela. Spojily se všechny stresy tvrdého života a zplodily tohoto postaršího polointeligenta, otloukaného rasou nelaskavých a lhostejných dospělých, který přesto lpěl na své nevinné víře v jednoduchý svět.

Po tvářích se mu táhly brázdy jizev a nad obočím se mu téměř spojovaly. Místo nosu měl beztvárovou hroudu chrupavky, která vyžadovala neustálou péči. Silnou rukou si ji utřel a zkoumal hlen ve světle petrolejky. Na první pohled neohrabané tělo mělo atletickou stavbu a skrývalo v sobě jistou sílu. Jak se kýval na malých nohách, Maitland si uvědomil, že se pohybuje s narušenou elegancí akrobata nebo zápasníka, který se právě sebral ze země.

Neustále se dotýkal tváře - jako boxer, jenž si po tvrdé ráně soupeře otírá obličej.

"Tak co, Proctore, našel jsi je?" zeptala se Jane.

Muž zavrtěl hlavou. Přeslapoval z nohy na nohu, jako dítě, které nemělo čas dojít si na záchod.

"Zamčené," prohlásil nevrle. "Příliš pevné pro Proctora."

"To mě překvapuje - myslela jsem, že dokážeš rozbít všechno."

Podíváme se na to zítra, až bude světlo."

"Ano - Proctor je najde zítra." Nahlédl přes její rameno na Maitlanda a ona neochotně ustoupila.

"Proctore, už skoro spí. Ne abys ho vzbudil, jinak tu máme co dělat s mrtvolou."

"Ne, slečno Jane."

Proctor postoupil s přehnanou opatrností dopředu. Maitland otočil hlavu a uvědomil si, že muž má na sobě jeho smoking. Lesklé hedvábné klogy se mu vydouvaly na mohutné hrudi.

Jane si jeho oděvu také všimla.

"Na co sis to sakra oblékl?" zeptala se ostře. "Jdeš na večírek, nebo ses oblékl k večeři?"

Proctor se zahihňal. Podíval se na sebe s důstojností. "Na večírek. Ano... Proctor a slečna Jane!"

"Bože Všemohoucí... Tak to zase svlékni."

Proctor se na ni nevěřicně podíval a v rozbité tváři měl výraz prosby i nevraživosti. Sevřel klogy, jako by se bál, že by mu mohly ulétnout.

"Proctore! Chceš, aby tě hned zahlédli? V takovém oblečení budeš vidět na míle!"

Proctor zaváhal. Uznal její úvahu, ale se smokingem se rozloučit nechtěl.

"Jenom v noci," smlouval. "V noci nikdo Proctorovo sako neuvidí."

"Dobře - jenom v noci. Ne ale, aby ti to stouplo do hlavy."

Ukázala na Maitlanda, který kežel v polospánku na vlhkém polštáři. "Jdu pryč, tak na něj dohlédni. Hlavně ho nech na pokoji. Běda, jak ho budeš otravovat nebo zase tlouct. A taky tě nechci vidět v tomhle pokoji - posad' se nahoru na schody."

Proctor poslušně přikyvoval. Vycouval dveřmi ven jako přičinlivý spiklenec a vyškrábal se po schodišti. Maitlanda probudilo dupání na dřevěných schodech; poznal těžké pracovní boty, jejichž otisky viděl na náspu. Pokoušel se vzchopit, bál se s tímto tupým ostrovanem zůstat sám. Nyní mu došlo, že to byl právě on, kdo vyšplhal po náspu a srovnal dřevěné kozy, aby tak zahladil stopy po jeho nehodě.

Nezřetelně mumlal na dívku, která si sedla na postel vedle něj.

Pokoj se zahalil do sladkého kouře, vznášejícího se kolem jejího obličejí v dlouhých cárech. S neočekávanou něhou si položila jeho hlavu do klína.

Pět minut Maitlanda těšila, houpala mu hlavu a tiše šeptala.

"Budeš zase v pořádku, lásko. Hezky spí, až se probudíš, bude ti líp. Postarám se o tebe, miláčku. Jsi ospalý, vid', děťátko?"

Chudáčku, potřebuješ se tolik vyspat. Spinkej, děťátko, spinkej..."

Když odešla, ležel Maitland v horečnatém polospánku. Věděl o tulákovi ve svém smokingu, který jej pozoroval ze dveří.

Proctor se nad ním celou noc vznášel a ohmatával ho silnými prsty, jako by pátral po nějakém talismanu, kterého si prve nevšiml. Maitland každou chvíli ucítil v obličejí horký pach zksyleného vína a probudil se, aby vzápětí spatřil Proctorovu rozbitou tvář kousek od své. Jeho jizvy ve světle petrolejky vypadaly jako z leštěného dřeva.

Před úsvitem se vrátila Jane Sheppardová. Maitland slyšel v dálce její volání, jak přecházela ostrov. Propustila Proctora, který se tiše vytratil do šustící trávy.

Pak se na schodech ozvalo ťukání vysokých podpatků. Maitland nečinně sledoval, jak se dívka potácí k posteli. Dívala se na Maitlanda, mírně opilá, jako by jej nepoznávala.

"Božinku - ty seš pořád tady? Myslela jsem, že jdeš. To byl teda večer."

Tiše si pobrukovala. Odkopla boty s jehlovými podpadky. Kde byla, se dalo usuzovat pouze z jejího oblečení, karikatury maloměstské kurvičky ze čtyřicátých let - měla sukni s rozparkem, která odhalovala její stehna a lem punčoch, pod svítivou blůzou se jí rýsovala hrotitá ňadra.

Odklopýtala na druhou stranu postele a svlékla se. Šaty hodila do kufru. Když byla nahá, vklouzla pod

roztržpenou pokrývkou. Zírala na plakát Rogersové a Astaira a uchopila Maitlandovu ruku, zčásti proto, aby jej utišila, zčásti aby měla společnost. Během zbytku noci a časného rána si Maitland v horečce uvědomoval, jak se jej dotýká její pevné tělo.

12 akrobat

Ráno byla Jane Sheppardová pryč. Když se Maitland vzbudil, suterénní místnost byla prázdná. Ošuntělou postel, na níž ležel, ozařoval šíp slunečního světla, dopadající ze šikmého schodiště.

Obličej Guevary a Charlese Mansona na zdech se nad ním vznášely jako hlídači z nějakého zlého snu.

Maitland natáhl ruku a nahmatl otisk mladého ženského těla.

Zůstal ležet a rozhlížel se po místnosti; zaregistroval otevřené zavazadlo, křiklavé šaty na věšácích, kosmetiku na karetním stolku. Než Jane odešla, všechno urovnala.

Horečka opadla. Maitland vzal z bedny plastický pohárek, zdvihl se na lokti a napil se vlažné vody. Shrnul přikrývky a zkoumal svou nohu. Kloub v důsledku jakéhosi svévolného hojení ztuhl v jamce, ale otok i bolest polevily. Vůbec poprvé se pohmožděného masa dokázal dotknout.

Maitland tiše seděl na okraji postele a zíral na plakát Astaira a Rogersové. Pokoušel si vzpomenout, jestli ten film někdy viděl, a pátral ve vzpomínkách na své dospívání. V té době hltal po několik let skoro celou hollywoodskou produkci; sedával sám na prázdných balkonech obrovských předměstských kin. Masíroval si pohmožděný hrudník a zjišťoval, že jeho tělo více a více připomíná postavu, kterou mívával v mládí - hladem a horečkou zhubl nejméně o pět kilo. Jeho široký hrudník i mohutné nohy přišly o dobrou polovinu svaloviny.

Maitland spustil poraněnou nohu na podlahu a naslouchal hučení aut, jedoucích po dálnici. Povzbuzovala ho jistota, že se již brzy dostane z ostrova. Byl na tomto trojúhelníku pusté země už téměř čtyři dny. UVědomoval si, že začíná zapomínat na svou ženu a syna, Helen Fairfaxovou i své společníky - všichni se pospolu přemístili do příšeří jeho paměti a jejich místo zaujaly naléhavější věci: potrava, přístřeší, zraněná noha a především potřeba ovládnout kus země, který jej bezprostředně obklopoval.

Dosah jeho působnosti se scvrkl na nějaké tři metry. I když se mu během hodiny podaří uniknout - ať už jsou dívka a Proctor jakkoli neochotní, zlézt svah mu pomůžou -, ta vyhlídka mu nešla z hlavy.

"Zatracená noha..."

Uvnitř bedny našel petrolejový varič a neumytý hrnec. Seškrábal z něj hnědý povlak staré rýže a hladově si cpal tvrdá zrna do bolavých úst. Obličej měl porostlý hustým vousem - shlédl na špinavou košili a na začernalé kalhoty, rozpárané od pravého kolene až po opasek. Přesto mu jeho hadry již zdaleka nepřipadaly tak neobvyklé.

Maitland se přidržoval zdi a kolébal se po místnosti. Guevarův plakát se mu pod rukou odtrhl od stěny a zůstal schliple viset na připínáčku. Došoural se ke vchodu, otočil se na zdravé noze a sedl si na stopadesátilitrový barel, který sloužil jako sud na vodu.

Nahoru do jasného denního světla vedl tucet schodů. Podle sklonu slunečních paprsků usuzoval, že může být tak půl dvanácté. Na dálnici pulsoval mírný provoz nedělního dopoledne - zhruba za půl hodiny bude nějaká dobře naložená rodinka na celodenním výletě překvapena vyzábělým mužem v rozedraném večerním obleku, který k nim bude klopýtat napříč dálnicí. Nejdlejší kocovina na světě.

Vyšel zbývající schody ke slunci. Když se dostal nahoru, opatrně zdvihl hlavu a snažil se očima proniknout trávou a kopřivami, které obklopovaly schodišťovou šachtu.

Málem už vystoupil na ostrov, když zaslechl známý sípavý dech.

Přikrčil se a pak si lehl na zem u opuštěné pokladny. Udělal si pohodlí na boku a rozhrnul trs kopřiv.

Šest metrů od něj, na malé mýtině obklopené kopřivami a vysokou trávou, prováděl Proctor gymnastická cvičení. Ztěžka oddychoval, bosé nohy měl srazeny k sobě a silná záda se mu při každém předpažení napínala. Na udusané zemi tohoto soukromého hřiště byly odloženy okované boty a švihadlo. Oblečen byl v rozedraných zbytcích cirkusového trikotu, který Maitland zahlédl na židli v protileteckém krytu. Oděv bez rukávů zdůrazňoval jeho silná ramena a odhaloval namodralou jizvu, klikatící se jako blesk od pravého ucha po krku až na záda - pozůstatek nějakého děsivého násilí. Když Proctor dokončil propracovaný rituál odfrkování a nádechů - jako když startuje starý nafták - provedl krátký nárok a udělal salto. Mohutné tělo zavířilo vzduchem. Ztěžka dopadl na zem na pokrčené nohy a máchnutím paží udržel rovnováhu. Z radosti nad úspěchem si šťastně přidupl bosou nohou.

Když se Proctor připravoval k dalšímu výkonu, Maitland čekal.

Z pečlivé přípravy, opakovaného přecházení a vyměřování čehosi ve vzduchu, bylo jasné, že příští akrobatický cvik znamená opravdovou zkoušku. Proctor soustředil všechnu svou energii.

Vyznačil si terén a odkopl pár kamínků - jako když si zvíře hledá nejpříhodnější místo. Když konečně znovu vyskočil do vzduchu a pokusil se o salto vzad, Maitland už věděl, že se mu to nepovede.

V okamžiku, kdy se tulák rozplácl o zem a boty se rozletly na obě strany, Maitland pouze sklopil hlavu.

Omráčený Proctor ležel na zádech, pak se zvedl a sklesle si prohlížel své nešikovné tělo. Začal se nesměle připravovat na zopakování cviku, ale pak to vzdal a začal si oprašovat z odřených paží prach. Právě zápěstí měl rozseklé. Vysál si ránu a pokusil se o stoj na rukou, který skončil osklivým pádem na kolena. Měl zřetelné problémy s koordinací pohybů a salto se mu prve povedlo čirou náhodou. Dokonce i skákání přes švihadlo bylo pro něj příliš obtížné. Provaz se mu během několika vteřin omotal kolem krku.

Jak ale Maitland zjistil, tuláka to nijak nezdrtilo. Olizoval si ránu na zápěstí a šťastně funěl; byl se svým pokrokem více než spokojen. Maitland nad tím výjevem zropaně se odplazil pryč.

Proctor zaslechl, jak se Maitland za pokladnou pohybuje, a podezřívavě se obrátil. Než se Maitland dostal ke

schodišti, Proctor mu zmizel z dohledu a ztratil se ve vysoké trávě jako vyplašené zvíře.

V trsu kopřiv za Maitlandem se něco nepatrně pohnulo. Maitland vyčkával; byl si jist, že ho Proctor pozoruje a že když vyleze, tulák ho popadne a hodí zpátky dolů. Poslouchal zvuk kolemjedoucích vozidel a myslel na tulákovu neskrývanou surovost, na jeho hluboce zakořeněnou nenávist k inteligentnímu světu, již si na něm s chutí zchladí.

Maitland se spustil níže po schodech. Ze dna šachty vzhledl k obloze a k vlnící se trávě. Vrátil se do místnosti a belhal se podél stěn. Když oči přivykly šeru, rozhledl se po undergroundových plakátech, špinavé posteli a koženém kufru s lacinými šaty. Co jsou tihle dva ostrované zač? Jaké to nepřírozené spojení existuje mezi starým cirkusákem a bystrou dívkou? Vypadala jako klasický odpadlík, utečenec ze zámožné rodiny s hlavou plnou nezralých ideálů, prchající před policií, která ji stíhá kvůli drogám nebo pro nedodržení podmínečného trestu.

Maitland slyšel její hlas volající z vysoké trávy. Proctor jí odpovídal chraplavým hlasem prostáčka. Maitland se vrátil k posteli a lehl si. Když Jane scházela po schodech do místnosti, přikryl se prostěradlem.

V jedné ruce nesla igelitovou tašku s potravinami. Na sobě měla džíny a vojenskou maskovací bundu. Teď si Maitland všiml bláta na jejích botách a uvědomil si, že maskování není jen nějakým výstřelkem mládí. Nejspíše zná vlastní cestu po náspu a přes přivaděč.

Zahledla se na Maitlanda a její bystré oči všechno zaznamenaly jedním rychlým pohledem. Rudé vlasy měla pevně stažené jako tvrdě pracující dělnice, takže odhalovaly její kostnaté čelo.

"Jak se máš? Asi nic moc, řekla bych. Ale spals dobře."

Maitland udělal rukou zemlený posunek. Něco jej varovalo, aby nepřiznával své ozdravení. "Cítím se o něco lépe."

"Vidím, že ses tu procházel," poznamenala beze stopy jakékoli kritiky. Narovнала Guevarův plakát a připíchla odtržený roh.

"Nemůže ti být až tak zle. Mimochodem, tady se nic najít nedá."

Položila Maitlandovi pevnou ruku na čelo a chvíli ji tam držela, pak rychle vytáhla petrolejový vaříč a odnesla ho na světlo k úpatí schodiště.

"Horečka je pryč. Včera v noci jsme si o tebe dělali starosti."

Jsi ten typ člověka, co musí pořád zkoušet sám sebe. Myslíš, že jsi na tomhle ostrově havaroval schválně?" Když se na ni Maitland shovívavě zahleděl, pokračovala: "Já nežertuju - věř mi, o sebedestrukci vím všechno. Má matka se barbituráty napumpovala tak, že před smrtí celá zmodrala."

Zapálila vaříč a nechala v kastrůlku vařit tři vejce. "Musíš mít hlad - něco jsem ti koupila v supermarketu."

Maitland se posadil. "Co je dnes za den?"

"Neděle - Indové tady kolem mají otevřeno každý den. Vykořisťují sami sebe a svůj personál víc než bílí majitelé. Ale o tomhle ty víš všechno."

"O čem?"

"O vykořisťování. Jsi přece bohatý obchodník, nebo ne? Včera v noci jsi to o sobě říkal."

"Jane, ty jsi naivní - nejsem bohatý a nejsem obchodník. Jsem architekt." Maitland se odmlčel; dobře si uvědomoval, jak se Jane snaží jejich vztah udržet v rovině nezávazného domácího škádlení. Nebylo to však úplně vy kalkulované.

"Zavolala jsi pomoc?" zeptal se rozhodně.

Jane otázku ignorovala a začala chystat skromné jídlo. Přehodila přes lodní kufr papírový ubrus a pečlivě na něj rozmístila jasně barevné papírové pohárky a tácky, takže to celé trochu připomínalo miniaturní dětský čajový dýchánek.

"Ne... neměla jsem čas. Myslela jsem, že nejdřív budeš potřebovat jídlo."

"Mám vlastně hlad jako vlk." Maitland rozbalil balíček sucharů, který mu podala. "Ale potřebuju do nemocnice. Musí se mi tam podívat na nohu. A pak kancelář, a manželka - musí se divit, kde jsem."

"Jenže ti si myslí, že jsi na obchodní cestě," odsekla rychle Jane. "Nejspíš tě vůbec nepostrádají."

Maitland to nekomentoval. "Včera v noci jsi mi říkala, že jsi volala policii."

Jane se na Maitlanda, který se hrbil na kraji postele a trhal začernalýma rukama balíček sucharů, zasmála. "Policii ne - nemáme je tu moc rádi. Alespoň Proctor určitě - má na ně spíš špatné vzpomínky. Vždycky mu dají nakládačku. Víš, že na něj seržant ze stanice v Notting Hillu močil? Na takové věci se nezapomíná."

Čekala na odpověď. Maitlanda omamovala sirná vůně prasklých vajec. Jane vyklopila jedno uvažené vejce na papírový tácek.

Nakláněla se nad ním dost dlouho, aby zaznamenal objem a tvar jejího levého prsu. "Podívej, včera v noci jsi na tom nebyl moc dobře. Ta hrozná noha, horečka, byl jsi naprosto vyčerpaný a blouznil jsi o své ženě. Dovedeš si představit, že bychom klopýtali ve tmě a snažili se tě do toho náspu vynést? Prostě jsem tě nechtěla zabít."

Maitland naklepl važené vejce. Horká skořápka jej bodla do zmaštěných ran na prstech. Mladá žena podřepla u jeho nohou a pohodila rudými vlasy. Promyšlenost, s níž zacházela se svým tělem, v něm probouzela rozpaky.

"Pak mi pomůžete se odsud dostat," řekl jí. "Chápu, že nechcete, aby se do toho míchala policie. Jestli Proctor..."

"Přesně tak. Má z policie hrůzu, a udělá cokoli, aby sem nepřišli. Ne že by něco provedl, ale tohle místo je vše, co má."

Když stavěli dálnici, vysadili ho tu - a on odtud nikdy neodešel, víš. Je pozoruhodné, jak tu přežil."

Maitland si napsal do úst odpadlé kousky vajec. "Málem mě zabil," podotkl a olízl si prsty.

"Myslel si, že mu chceš vzít jeho skrýš. Měl jsi štěstí, že jsem se objevila. Je hodně silný. V šestnácti nebo sedmnácti pracoval u nějakého pochybného cirkusu jako akrobat na visuté hrazdě. To bylo ještě před tím, než se

zavedlo zákonné pojištění. Spadl z lana a poškodil si mozek. A tak ho prostě vyhodili. S duševně postiženými a zaostalými se zachází strašně - pokud nemohou jít do ústavů, nemají naprosto žádnou ochranu."

Maitland přikývl a soustředil se na jídlo. "Jak dlouho tady v tom starém kině jsi?"

"Já tu ve skutečnosti nežiju," udělala zamítavé gesto. "Bydlím s několika... přáteli poblíž Harrow Road. Jako dítě jsem zjistila, že kolem sebe nemám ráda moc lidí - snad mi rozumíš."

"Jane -" Maitland si odkašlal. Tvrdé suchary a vařená vejce mu poranily vnitřek úst. Po kousání, kterému již odvykl, jej pálily dásně, rty i měkké patro. Když si uvědomil jak je na té dívce závislý, neklidně na ni pohlédl. Sedmdesát metrů od nich jezdila po dálnici auta a vezla lidi k rodinným obědům. Petrolejový vaříč, dívka a špinavá místnost mu z jakéhosi důvodu připomněly první měsíce manželství s Catherine a jejich upjaté večere.

Ačkoli se Catherine o vybavení bytu postarala sama, aniž by až na nepodstatné výjimky cokoli s Maitlandem vůbec konzultovala, cítil na ní stejnou závislost, stejné uspokojení ze skutečnosti, že je obklopen cizím nábytkem. Dokonce i jejich současný dům byl vybaven tak, aby jim příliš nezevšedněl.

Uvědomil si, že Jane měla se záchranou jeho života pravdu, a náhle se jí cítil zavázán. Mátl ho, jak mísila vřelost s agresivitou, jak střídala neomalenost s naprostou nevyzpytatelností. Zjišťoval, že stále více hledí na její tělo, a dráždila ho vlastní sexuální reakce na nenucenost, s níž se vystavovala na odív.

"Jane, chci, abys teď zavolala Proctora. Spolu mě můžete odnést na násep a nechat mne tam. Auto si už zastavím sám."

"Jistě." Podívala se mu zpřímá do očí a pousmála se. Prohrábla si vlasy na zátylku. "Proctor ti nepomůže, ale já to zkusím - jsi hrozně těžký, i když jsi vyhladovělý. Příliš mnoho obědů, které se dají odečíst z daní. Člověk by měl mít před přejídáním jakési citové zábrany..."

"Jane!" Maitland podrážděně udeřil začernalou rukou do lodního kufru a papírové tácky se rozletěly po zemi. "Nebudu volat policii. Neřeknu nikomu o tobě ani o Proctorovi. Jsem ti vděčný - kdybys mě nenašla, nejspíš bych byl mrtvý. Nikdo na to nepřijde."

Jane pokrčila rameny. Naprosto ji nezajímalo, co říká. "Přijdou na to..."

"Nepřijdou! Lidi z havarijní služby, kteří odtáhnou můj vůz, nebudou mít o ničem tady ani páru. Za poslední tři dny jsem si to ověřil na vlastní kůži."

"Je tvůj vůz drahý?"

"Ne - je na odpis. Zapálil jsem ho."

"Já vím. Viděli jsme to. Proč ho tu nenecháš?"

"Pojišťováci ho budou chtít vidět." Maitland se na ni ostře zadíval. "Ty jsi ten oheň viděla? Dobrý Bože, tak proč jsi mi nepomohla?"

"Nevěděli jsme, co jsi zač. Kolik to auto stálo?"

Maitland zíral do jejího upřímného a dětského obličejce, v němž se zračil výraz naivní zistnosti.

"O tohle jde? Proto nespěcháš s mým odchodem?" Položil jí konejšivě ruku na rameno a nechal ji tam, i když se ji pokoušela odstrčit. "Jane, poslouvej. Jestli chceš peníze, dám ti je. Tak kolik chceš?"

Její otázka byla věcná, jako by ji položila znuděná pokladní.

"Máš nějaké peníze?"

"Jo, mám - v bance. V autě je moje peněženka a v ní asi třicet liber. Máš klíče, tak tam běž, než to udělá Proctor. Vypadá to, že dokážeš být rychlá."

Ignorovala jeho nepřátelský tón a hmátla do své kabelky. Po chvíli vytáhla peněženku, zamaštěnou od oleje. Hodila ji na postel vedle Maitlanda.

"Je tam všechno - spočítej si to. Dělej! Spočítej si to!"

Maitland otevřel peněženku a zadíval se na svazek bankovek. Když se uklidnil, zkusil to znovu.

"Jane, můžu ti pomoci. Co chceš?"

"Od tebe nic." Našla si kus žvýkačky a zuřivě přežvykovala.

"Pomocť potřebuješ ty. Zmagořil jsi sám ze sebe. Podívej, ty ve skutečnosti se svou ženou nešťastný nejsi. Ve skutečnosti ti ten chladný vztah vyhovuje."

Maitland čekal, až skončí. "Jasně, možná že jo. Tak mi pomoz se odsud dostat."

Postavila se před něj a zablokovala mu cestu ke dveřím. Oči se jí vztekly leskly.

"Ty jsi pořád tak neskutečně domýšlivý! Nikdo ti nic nedluží, tak přestaň s tím, chci, chci, chci! Naboural ses, protože jsi jel moc rychle, a teď si stěžuješ jako malé dítě. My jsme tě jen včera v noci našli..."

Maitland se pohledem vyhnul jejím planoucím očím a protáhl se podél zdi k východu. Ta pomatená holka prostě potřebuje někoho, na koho by se mohla naštvat - starý tulák je na to moc tupý, ale on, vyhladovělý a napůl zchromlý, je dokonalejším terčem. První náznak vděčnosti stačil, aby se dostala do ráže...

Když ji míjel, postoupila dopředu a vzala jej za paži. Přehodila si ji přes svá utlá ramena. Vedla ho ke schodišti jako mistrová v tanečních, pečující o bezradného nováčka.

Maitland vyšel na slunce. Dlouhá tráva mu šustila kolem nohou a zdravila jej jako hysterický pes. Rostliny, vyživované jarním deštěm, byly hodně přes metr vysoké a dosahovaly Maitlandovi až k hrudi. Nejistě se o dívku opíral. Vozovka na nadjezdu se klenula sto metrů na východ a Maitland viděl betonový podstavec, na nějž nadrápal své zprávy. Ostrov se zdál být větší, s ostřejšími obrysy: labyrint svahů a jam. Vegetace byla divoká a bujná, jako by se ostrov posunul zpět v čase do ranějšího a divočejšího období.

"Ty zprávy, co jsem napsal, jsi smazala ty?"

"Proctor. Neumí číst ani psát. Nesnáší jakákoli slova."

"A dřevěné kozy?" Maitland necítil k Proctorovi ani k mladé ženě žádnou nelibost.

"Dal je do pořádku - hned po nehodě, když jsi ještě ležel omráčený v autě."

Podpírala jej, jeho ruku měla přehozenou přes rameno a sama se mu opírala dlaní o žaludek. Vůně horkého ženského těla kontrastovala s pachem trávy a s výfukovými plyny automobilů. Maitland se posadil na pneumatiku z nákladního vozu, ležící na zemi. Hleděl na vysoký násep dálnice. Na svahu hustě rostla čerstvě zasetá tráva. Brzy zakryje všechny stopy po jeho nehodě, hluboké koleje po pneumatikách jaguaru i zmatené stopy prvních pokusů o zlezení svahu. Maitland pocítil chvilkovou lítost nad tím, že ostrov opouští. Rád by to tu zachoval takové, jaké to je, aby na toto místo utrpení mohl přivést Catherine a její přátele.

"Jane..."

Dívka byla pryč. Kráčela k protileteckému krytu a její hlava čněla nad vlnící se trávou.

13 ohňový signál

"Jane! Pojd' sem... Jane!"

Jeho slabý hlas zanikl v šustění trávy. Maitland vstal a poskakoval za ní po levé noze. Opřel se o zataženou roletu pokladny a zalykal se vzteky. Když se uklidnil, masíroval si břicho a přitom si ohmatával tvrdý okraj žeber. Aspoň od té holky dostal nějaké jídlo.

Pět metrů za ním ležela na střeše polozbořeného přístavku rezavá kovová trubka, jejíž jeden konec byl ohnut do hrubého držadla.

Berle! Odbelhal se po kamenité zemi a zraněnou nohu táhl za sebou. Na dlouhých pažích se vyhoupl na zbořenou cihlovou zidku, natáhl ruku a vzal výfukovou rouru.

Posadil se a lapal po dechu. Mával berlí na projíždějící auta.

Byl rád, že znovu cítí rezavý kov, důvěrně známý symbol svého přežití. Tenhle omláčený kus potrubí je jeho prvním nástrojem - a zbraní, uvědomil si při vzpomínce na Proctora. Tulák se ještě neobjevil, ale Maitland se rozhlížel po houštinách trávy a kopřiv; byl si jist, že Proctor někde v podrostu číhá.

S navracející se sebedůvěrou slezl se střechy kůlny. Opřel se o berlí a narovnal se. Kalhoty na něm visely v cárech, cítil se ale silný a rozhodný. Když si stiskl lebku, bodly ho v uvolněných švech ostny bolesti. Otřes mozku a horečka byly pryč a zbyla po nich jen lehká bolest hlavy.

Maitland vzhledl na náspy dálnice. Věděl, že je nejspíš dost silný, aby po svahu dokázal vylézt, někde na něj ale číhá Proctor a čeká, až se Maitland pohne. Další fyzická konfrontace s tulákem by znamenala několikadenní zpoždění. Musí nějak přimět dívku, aby mu pomohla. Jen ona má na Proctora jakýsi vliv.

Vydal se zpět ke zbořenému kinu. Prodíral se trávou, došel ke schodišti a posouval poraněnou nohu po schodech k suterénní místnosti.

Posadil se v příšeří na postel a lámal suchary. Dětské jídlo mu poraňovalo ústa. Pečlivě žvýkal ostré ostny sladké topinky.

Napřáhl berlí a přitáhl si dívčino zavazadlo. Probíral se jejími šaty a spodním prádlem a myslel na to, že by mohla mít nějakou zbraň.

Na dně zavazadla, ve spleti tub od make-upu, sponek a kapesníků, byl svazek blednoucích fotografií. Maitland, jehož se zmocnila zvědavost dovědět se něco o dívčině minulosti, rozprostřel snímky po posteli. Na jedné byla boubelatá adolescentka - očividně Jane - stojící v obranném postoji vedle sešlé ženy ve středním věku, zirájící skelným pohledem na okousaný trávník malého sanatoria.

Na další byla v lunaparku, zavěšená do zavalitého, o dvacet let staršího muže. Maitland měl za to, že jde o jejího otce, ale na svatební fotografii - minimálně v šestém měsíci těhotenství - hrdě stála v kostele vedle téhož muže, a ta potřeštěně vyhlížející žena se krčila vzadu jako pomatený přízrak.

Na fotografiích se objevil další muž, úhledná postava kolem padesátky ve starém, ale dobře stříženém obleku, stojící vedle bílého bentleyho na příjezdové cestě k bílému viktoriánskému domu. Její otec, usoudil Maitland, nebo snad další postarší milenec. Co se stalo s dítětem?

Shrnul fotografie a uložil je zpět do kufru. Z krabičky od kapesníků vytáhl hnědý papírový sáček. Vevnitř bylo vybavení kuřáka marihuany - útržky opálené stříbrné fólie, ulomené cigaretové filtry, tabák ze zlámaných cigaret, cigaretové papírky, malý kousek hašiše, strojek na balení cigaret a krabička zápalek.

Vrátil papírový sáček na místo a potěžkal zápalky v ruce. Očima rychle přejel po místnosti. Vytáhl z lodního kufru petrolejový vaříč. V šeru s ním zatřepal a naslouchal tichému šplouchání.

O deset minut později se belhal k pobožené kůlně. Přes rameno měl přehozenou červenou přikrývku a ve volné ruce nesl petrolejový vaříč. Vytáhl se na střechu a usadil se na mírně se svažujících taškách; deku a vaříč položil vedle sebe. Když se ujistil, že se neblíží Proctor ani dívka, přivázal jeden roh deky k berlí a volný konec nechal nasáknout petrolejem z vaříče.

Po dálnici plynula nepřetržitá řada vozidel; byla nedělní odpolední špička. Maitland automobily pozoroval se sirkami v rukou a snažil se ovládnout své vzrušení. Objevila se kolona limuzín, natěsnaná za letištním autobusem a cisternovým vozem, které vjížděly do tunelu nadjezdu těsně vedle sebe.

Maitland škrtl dvěma sirkami a zapálil přikrývku. Teplý petrolej se s tichým bafnutím vznítil a látku začaly hladit nízké plameny.

Do vzduchu stoupal černý kouř. Maitland povstal, balancoval na jedné noze a začal hořící dekou dávat znamení. Závan štiplavého kouře ho přinutil ke kašli. Posadil se; vzápětí se znovu zvedl a mával berlí sem a tam.

Jak očekával, na scéně se brzy objevil Proctor s dívkou. Tulák se v trávě pohyboval v předklonu jako nějaké ostražitě stvoření a zjizvenými rukama před sebou rozhrnoval stébla. Upíral na Maitlanda lživě, ale tupé oči, jako na

kořist, jež má být nabodena a stažena. Jane Sheppardová kráčela po nerovném terénu naopak rozvážně, jako by ji Maitlandův pokus o únik vůbec nezajímal.

"Myslel jsem si, že se objevíte!" zakřičel Maitland. "Co, Proctore?"

Slezl se střechy kůlny a zamával hořící dekou Proctorovi před obličejem; tulák vrčel a klel. Maitland na něj podnikl výpad, rozkašlal se z kouře, dopadl na koleno a sebral ze země petrolejový vaříč. Když Proctor chňapl po příkrývce a odtrhl roztržený obdélníček hořící vlny, Maitland mrštil vaříčem na zem a protáhl hořící látku rozlitou tekutinou.

Proctor se pohyboval na všech čtyřech a opatrně kolem Maitlanda kroužil. Mladá žena došla ke kůlně a rozhrnovala trávu svými malými rukama. Rozháněla dlaněmi kouř a křičela na Proctora:

"Udus to! Jeho si nevšímej! Bude vidět kouř!"

Zuhelnatělá příkrývka odpadla z konce berle. Maitland hromádku kouřících hadrů znovu podebral, ale Proctor skočil vpřed a deku mu vzal. Udupal plameny a na doutnající stébla nakopal hlinu.

Maitland se ochable opíral o berli. Mával na projíždějící auta, ale nikdo nezastavil a nikdo si té krátké epizody dokonce ani nevšímal. Otočil se k Proctorovi. Tulák popadl půlku cihly a kroužil kolem Maitlanda jako boxer. Maitland udělal výpad berlí a udeřil Proctora do ramene. Stoupající krevní tlak Maitlandovi roztahoval uvolněné lební švy, ale povedený zásah jej rozjařil.

Levá noha mu uklouzla na polámaných taškách, které se válely kolem kůlny. Znovu získal rovnováhu a zamával berlí ve vzduchu.

Proctor se krčil při zemi; vyhýbal se berlí a skláněl přitom hlavu na býčím krku. Jeho bílý obličej, připomínající vysušenou dýni, byl bez výrazu. Měřil si Maitlandovy dlouhé paže a stehna.

"Nechte toho...!"

Jane Sheppardová si odhodila vlasy do týla, jako když unuděná panimáma zklidňuje pouliční rvačku. Vykočila k Maitlandovi, zachytila železnou trubku a snažila se ji přitlačit k zemi.

"Proboha..." Zírala na Maitlanda přísnými dětskými očima. "Nepřeháníš to trochu?"

Maitland vrhl pohled na řídký provoz za svými zády. Proctor seděl na bobku vedle trsu kopřiv a vyčkával s půlkou cihly v ruce.

Nebudou riskovat tím, že by jej zabili tady na otevřeném prostranství. Tři tuláci, pálicí starou deku, žádnou pozornost neupoutají, ale brutální rvačka by mohla zaujmout policistu mimo službu.

"Proctore," řekl Maitland a ukázal berlí na Jane. "Ona má klíče, to víš? Klíče k mému autu."

"Cože?" Mladá žena v upřímném vzteku zlobně hleděla na Maitlanda.

"O jakých klíčích to mluvíš?"

"Proctore..." Tulák je pozoroval. "Klíče ke kufru mého auta. Byla tam moje peněženka."

"To je nesmysl." Dívka se obrátila k odchodu. "Pojď. Jdeme."

"Nemůžeš odemknout kufr, že Proctore?" Maitland se belhal vpřed a kovovou berlí držel před sebou jako kopí. Proctorův pohled přeskakoval z dívky na Maitlanda. "V té peněžence bylo třicet liber."

"Proctore, nevšímej si ho! Je šílený, zavolá policii." Zmateně a rozčileně zdvihla velkou cihlu a podávala ji Proctorovi.

"Vy dva jste mě včera v noci prohlédali," řekl Maitland tiše. Byl necelé dva metry od tuláka - v dosahu jeho výpadu. "Víš zatraceně dobře, že jsem se ještě do auta nevrátil - pořád jste mě pozorovali."

Zatímco Jane netrpělivě čekala, až jej Proctor uhodí, Maitland vytáhl z kapsy peněženku. Rozprostřel bankovky před Proctorovým obličejem do promaštěného vějíře. "Kdo mi ji dal, Proctore? Kdo ji vzal z auta? Na, vezmi si jednu..."

Tulák na peníze fascinovaně zíral. Otočil se na Jane, která stála s několika kameny v ruce a ve tváři měla výraz zmateného nepřátelství.

"Nikdo ti ještě nikdy nic nedal, že Proctore?" zeptal se Maitland. "Tak si to vem."

Tulákova zjizvená ruka plaše sevřela bankovky a Maitland se vyčerpaně opel o berli.

Vydali se do kina a ostražitě se po sobě dívali. Dívka vzala Maitlanda za paži a pomáhala mu vysokou trávou, přičemž si pro sebe cosi vztekle drmolila. Proctor šel za nimi a nesl roztrhanou deku a petrolejový vaříč. Tvářil se netečně. Když Maitland sestupoval po schodech, spatřil Proctora, choulícího se jako nervózní zvíře, které si není jisté, zda má uplatňovat svou vládu nad ostrovem.

14 chut' jedu

"Co to sakra hraješ za hru?" Neurvale ho vedla k posteli. Silné tělo jí zbělalo hněvem. "Ty jsi nemocný! Mně nějaké rvačky o peněženku nezajímají. Krucinál, nejradši bych se sbalila a nechala tě tady, než způsobíš další problémy."

"Pokusil se mě zabít," řekl Maitland. "A ty jsi ho k tomu naváděla."

"To teda ne. Kromě toho, Proctor je napůl slepý. A deka, kterou jsi zapálil, byla naše."

"Tvoje deka. Dnes v noci tu nezůstanu."

"Nikdo tě tu nechce." Dívka v nepředstíraném rozhořčení pohodila hlavou. "To je ten pravý kapitalistický vděk! Zachránila jsem tě před Proctorem a ty mu povídáš o peněžence. To od tebe bylo náramně chytré, že jsi mu dal peníze. Nijak ti to nepomůže -

Proctor tohle místo nikdy neopustí, a pokud vím, není tu nic, kde by je mohl utratit."

Maitland zavrtěl hlavou. "Nebylo to vůbec chytré. Chudák stará - myslím, že neví, co s tím."

"Za celý svůj život dostal leda hovno. Ať tě ani nenapadne, že by se mohl stát tvým přítelem. Jestli vás tu nechám samotné, budu ti brzy chybět."

Maitland pozoroval, jak Jane neklidně přechází po místnosti. Její opakované výhrůžky, že opustí ostrov, mu dělaly starosti. Ještě nebyl připraven se s Proctorem vypořádat sám.

"Jane - dříve či později mi budeš muset pomoci. Mí přátelé a rodina, policie, lidé z mé kanceláře, všichni dříve nebo později zjistí, co se tu stalo. Teď mě už určitě hledají."

"Tvoje rodina..." Dívka vyňala tu izolovanou frázi z kontextu a dala na ni zvláštní důraz. "Co moje rodina?" Otočila se a vyštěkla: "Nevzala jsem si od tebe ani penny - řekni jim to!"

Unavený a prokřehlý Maitland ležel na provlhlém polštáři. Dívka se pohybovala po zešeřelé místnosti. Přerovnála si věci v kabelce a převěsila si šaty na ramínkách. Odpolední světlo sláblo a Maitlanda začínalo mrzet, že přikrývkou spálil. Zjistil, že získal nad dívkou a Proctorem mírnou výhodu. Přizpůsobil jejich vzájemnou nedůvěru, čímž postavil oba vyvržence proti sobě.

Jenže teď je dívčiným vězněm a možnou obětí jakéhokoli scestného vrtochu, který se jí vylihně v hlavě. Zdálo se, že si v jejich vztahu zvláště libuje. Její přístup k němu kolísal od něhy a dobré nálady k náhlému pomstychtivému vzteku; skoro jako by pro ni představoval dvě různé osoby. Poté, co si pověsila šaty, zapálila vaňič a udělala Maitlandovi nápoj z kondenzovaného mléka a vody. Podpírala mu hlavu paží, konejšivě broukala, když pil z plastického pohárku, a svým plným prsem mu přejížděla po čele, jako by krmila vlastní dítě. O minutu později se v náhlé změně nálady prudce odtáhla. Chodila podrážděně po místnosti sem a tam; pak vyčítavě rozzála petrolejovou lampu, jako by Maitlanda činila zodpovědným za soumrak.

"Jane..." Maitland vytáhl svou zamaštěnou peněženku. "Chceš ty peníze? Když odsud odejdeš, můžou ti být užitečné." Podával jí peněženku. Zničehonic měl o dívku starost.

"Já odsud nechci odcházet. Proč bych to měla dělat?" Hrdě pohodila hlavou a podezřívavě si jej prohlížela.

"Jane, mluv vážně. Nemůžeš na tomhle místě zůstat napořád - kde je tvá rodina? Byla jsi vdaná, nebo ne?" Maitland ukázal na kufr a otevřeně dodal: "Prohlédl jsem si tvé fotografie. Tvůj manžel - co se stalo?"

"Starej se doprdele o sebe." Mluvila tichým, pevným hlasem. Prsty se jí napřímily jako klacíky. "Prokristapána, přišla jsem sem, abych se zbavila všeho toho moralizování." Klopýtala po místnosti, jako by hledala únik před Maitlandovým popichováním.

"Nic lidi tak nepotěší, jako když vymyslí další neřest."

"Jane, řekněme, že ti slíbím pět set liber - pomůžeš mi odsud?"

Prohnaně se na něj zadívala. "Proč tolik? To je spousta peněz."

"Protože chci, abychom se odsud oba dostali. Myslím, že oba potřebujeme pomoc toho druhého. Dám ti pět set liber - myslím to vážně."

"Pět set liber..." Zdálo se, že jeho nabídku zvažuje a v hlavě přepočítává každý svazek bankovek zvlášť. Náhle se k němu otočila a zamávala svým hnědým papírovým pytlíkem s potřebami ke kouření marihuany. "Máš představu, jak dlouho by si za to mohla rodina bezdomovců pronajímat dům?"

"Jane - ty patříš do bezdomovecké rodiny. Tvé dítě -"

Maitland to vzdal. Když Jane rozložila nádobíčko, zemleně si lehl. Dívka chvíli sklesle seděla na okraji postele a ignorovala Maitlandovu ruku, kterou ji konejšivě položil na rameno. Zírala na odřenou zeď. Mechanicky připravila dvě cigarety a nacípala kuřácké potřeby zpět do pytlíku. Zachrastila sirkami, jako by se chtěla probrat, a zapálila první cigaretu. Zhluboka nasála nasládlý kouř a několik vteřin jej držela v plicích. Spokojeně smotek předala Maitlandovi a šťouchla do něj, aby si pořádně potáhl. Přikryla oba svým maskáčem, zadívala se na plakát Astairea a Rogersové a zlehka se usmívala.

Maitland cítil, jak se mu z kouře točí hlava. Postel se uprostřed prohnula a tělo mladé ženy se k němu přitlačilo. Zvedla ruku a nechala ji klesnout. Vložila si cigaretu do úst a nabídla mu šluka. Maitland se pokoušel udržet bdělost; měl strach usnout, a tak upíral oči na slábnoucí světlo, dopadající ze schodiště. S chladným odpoledním vzduchem se mu vracela horečka.

Dívka se na něj usmála a jemně ho vzala za ruku. Za rudými vlasy se ukrýval téměř dětský obličej. Vypouštěla z úst kouř a rukou jej k němu přitahovala.

"Dobrý...? Víš, mohl ses odsud dostat pryč, kdybys chtěl."

"Jak?"

"Hned na začátku..." Vdechla kouř. "Kdyby ses doopravdy snažil, bývalo by se ti to povedlo."

"Snažil?" Maitland si s úšklebkem připomněl očištěc, který v dešti zažil. Pohladil si hrudník, zakrytý jen špinavou košilí.

"Je tu zima."

Dívka kolem něj ovinula paži. "Mohl ses odtud dostat," zopakovala. "Proctor si ničeho nevšiml, ale ty jsi mu to usnadnil. Víš, že jsme si mysleli, že jsi tu možná byl už předtím?"

Pohlédla ho po zaolejovaném límci. Beze slov ji pozoroval. Její hlas nebyl v žádném případě posměšný ani nepřátelský, zároveň se ale zdálo, že jej i sebe zkouší a že pomocí Maitlanda zkoumá nějaké selhání z vlastní minulosti. Neomylným instinktem pro chyby ostatních vycítila, že Maitland takovou roli přijme.

Doopravdy ztroskotat na ostrově schválně? Vzpomněl si na své odmítnutí projít tunelem pod nadjezdem k nouzovému telefonu, na dětinskou jistotu, že mu v dopravní špičce někdo zastaví, na vztek, který se vyvinul... tenkrát jako dítě seděl v prázdné vaně a právě tak ječel.

Rozhodl se přistoupit na dívčinu hru a řekl: "Jane, dlužíš odchod odsud sama sobě - když tu zůstáváš, jen se sama trestáš."

"To už je moc složité - to neberu." V chladné, spokojené tváři se jí leskly oči. "Nicméně je to jednodušší, než se s něčím vyrovnat. Nikdy jsem moc neuměla ukončovat hádky - dokázala jsem je udržovat třeba celé dny. Pak poznáš, co je nenávisť..."

Cigareta byla u konce. Když ji dokouřila, položila Maitlandovi ruku na břicho. Pohnula hlavou a políbila jej na ústa.

"Neřekneš mi, že jsem se dotkla citlivého bodu?" řekla.

"Asi ano." Maitland se ji pokusil obejmout kolem krku, ale po těle mu ve vlnách přebíhala horečka. "Tyhle čtyři dny byly podivné - jako když navštívíš léčebnu pro duševně choré a vidíš sedět na lavici sám sebe."

Odtáhl se od ní. Matně si uvědomoval, že se svléká. Když kouřila druhou cigaretu, zkoumala v cestovním zrcátku své břicho a prsa.

Převlékla se do krátké krvavě rudé sukně a lurexové blůzky bez rukávů. Když zhasla lampu a za klapotu svých jehlových podpatků odešla po schodech, už spal.

O několik hodin později, uprostřed noci, zaslechl, jak se vrací.

Hluk dopravy pominul, a když se hádala s Proctorem, její ostrý hlas se nad šumící trávou jasně nesl. Zdálo se, že ji Proctor odporuje a kňourá, že mu zapoměla něco přinést. Přišla do místnosti, rozsvítila lampu a opile se na Maitlanda zadívala.

Bujné vlasy v jasném světle plály jako paprsky pomateného slunce.

Řinčela plechovkami a rendlíky a byla sotva schopna zaostřit pohled. Její chování ho varovalo, že by mohla být mentálně postižená - možná utekla z léčebny v Bradmoore. Byla snad chovankou sanatoria na fotografii ona a ne její matka? Byl příliš ochablý, než aby se jí ubránil; poslouchal, jak chrastí kosmetikou na karetním stolku. Když se potácela po místnosti, roztrhla plakát s Mansonem. Přinesla hrníček a podepřela mu hlavu. V horečce se vděčně napil.

Zalpal po dechu. Dusil se zředěným petrolejem, kterým jej napájela. Vyzvracel se jí na ruce a pak dával na postel. Kymácela se nad ním se sklenicí mléka a smála se mu do obličeje. Pokoušel se ji odstrčit.

Do místnosti vtrhl Proctor. Vyleštěné klopý jeho smokingu se v plápolajícím světle leskly jako zrcadla. Odstrčil Jane stranou, sklonil se nad Maitlandem a setřel mu petrolej z tváře. Když nesl Maitlanda po schodech, aby jej položil do mokré půlnoční trávy, zaječela na něj a hodila po něm pozvracený maskáč.

15 úplatek

Po dálnici se směrem na východ sunul ranní proud vozů, otevírající nový týden. Robert Maitland se opíral o zaoblenou střechu krytu, který Proctor přeměnil na jeho nový domov. Díval se, jak se ostré sluneční paprsky odrážejí od naleštěných laků vozů, směřujících do centra Londýna. Bylo krátce po osmé a on se po horečnaté noci cítil osvěžen chladným vzduchem. Zraněnou nohu měl nataženou před sebou. Kyčelní kloub byl stále ztuhlý; bude potřebovat nějaký chirurgický zákrok, ale hluboké odřeniny na stehně se už začaly hojit.

Navzdory tomu, že se nemohl hýbat, se cítil vyrovnaně a odhodlaně. Poslední stopy horečky pominuly. Žaludek měl naplněný neumělým pokrmem, který pro něj připravil Proctor - sladký čaj a překvapivě chutná míchanice studených hranolků, kousků tučného masa a zelného salátu, kterou Maitland bez váhání zhltl.

V ústech a plicích stále ještě cítil chuť petroleje, ale pomalu ji vytlačovala čerstvá vůně lesa trávy kolem jeho nohou.

Sledoval Proctora, který uklízel přístřešek. Hluboké doupě, kde strávil noc, nebylo o moc větší než psí bouda a jeho zdi pokrývaly záplatované pokrývky. Poté, co ho sem tulák odnesl na svých rozložitých zádech, ležel napůl v bezvědomí na matraci u dveří, zatímco se Proctor pohyboval po doupěti jako čilé a ostražitě zvíře. V krytu bylo vše uzamčeno v řadě dřevěných beden, zakrytých příkrývkami a matracemi. Kdykoli Maitland začal během noci ve snaze zbavit se pachuti petroleje v plicích dávit, Proctor zneklidněl a dal se do nervózního hledání. Nadzdvíhoval rohy příkrývek a zase je pokládal. Pátral po zapomenuté bedničce.

Nakonec našel mělký kbelík a klubko bavlněných cárů. Hodinu pak seděl vedle Maitlanda a otíral mu oči a ústa. Jeho široká tvář s plastickou mapou jizev se nad Maitlandem ve světle večerní dálnice vznášela jako obličej poplašeného zvířete. Celou noc nepokojně přecházel po krytu a neustále se zabýval nějakou bezpředmětnou činností. Podlaha i zdi byly pokryté dekami, jako by byl kryt uzpůsoben k utlumení všech projevů venkovního světa.

Maitland sledoval provoz na dálnici. Připadalo mu, že náspy jsou dál než dříve, že se od něj na všech stranách vzdalují. Ostrov, pokrytý hustým a bujným porostem, se zdál mnohem větší. Maitland se v ranním vánku zachvěl. Dveřmi krytu viděl svůj smoking pověšený vedle obnošeného trikotu.

Z krytu vykukla Proctorova hlava. Chvilku si Maitlanda důkladně prohlížel a pak vylezl ven.

"Proctore - je mi zima. Nemáš kabát? Svůj smoking po tobě chtit nebudu."

"Ááá... žádný kabát," řekl Proctor lítostivě. Začal Maitlandovi silnými rukama třít paže. Maitland ho trpělivě odstrčil.

"Podívej - potřebuju něco na sebe. Nechceš, abych zase dostal horečku - ?"

"Už ne horečku..." Proctor mrknul na Maitlandovy hodinky na svém zápěstí, jako by jejich problém mohl vyřešit světélkující ciferník. Povytáhl natahovací kolečko a nazdarbůh raříčkami zatočil. Spokojeně Maitlandovi hodinky ukázal. Vypadalo to, že ho nově nastavený čas uklidnil. "Už žádná horečka pro pana Maitlanda," prohlásil, ale vzápětí odběhl zpět do krytu a hrabal se pod dekami. Vrátil se se starou vlněnou šálou.

Maitland si ji omotal kolem ramen. Nevšiml si sladkého plesnivého zápachu. Proctor přešlapoval z nohy na nohu a zdálo se, že očekává další instrukce. Přes náhlé záchvaty násilí byl tulák mírný a dobrosrdečný člověk s přirozenou důstojností velkého, tupoučkého zvířete.

Proctor z trávy před krytem odkopal kameny a začal procvičovat své gymnastické sestavy - očividně se záměrem udělat na Maitlanda dojem. Po neobratném přemetu vpřed se pokusil o neohrabanou hvězdu a svalil se přes hlavu na zem. Seděl a prohlížel si ruce a nohy, jako by byl z jejich selhání zmaten.

"Proctore -" Maitland pečlivě volil slova. "Dnes odcházím. Musím domů - rozumíš? Ty máš svůj domov tady a já mám domov jinde. Mám ženu a syna - a oni mě potřebují. Jsem ti vděčný, že ses o mě staral..."

Zarazil se, protože si uvědomil, že poslední věta byla jediná, kterou tulák zaregistroval.

"Poslouchej mě, Proctore - chci, abys mi pomohl vylézt na násep.

Ted!"

Napřáhl k Proctorovi ruce, ale tulák nejistě pohlédl ke zbořenému kinu. "Pomoci panu Maitlandovi... jak? Maitland je nemocný."

Maitland vši silou ovládl nával hněvu. "Proctore, jsi dost silný, abys mě unesl. Pomoz mi a já neřeknu policii, že tady jsi. Jestli mě tady budeš držet, odvezou tě - dají tě do ústavu. Chceš strávit zbytek života ve vězení?"

"Ne!" vykřikl Proctor. Obezřetně se rozhlédl, jako by se bál, že by ho mohl zaslechnout nějaký kolemjedoucí řidič. "Žádné vězení pro Proctora."

"Ne," souhlasil Maitland. Tento krátký rozhovor ho vyčerpával.

"Nechci tě poslat do vězení. Nakonec jsi mi přece pomohl, Proctore."

"Ano..." Proctor vehementně přikyvoval. "Proctor pomohl panu Maitlandovi."

"Tak dobrá." Maitland se vzepřel na berli a zapotácel se, protože se mu z hlavy odlila krev. Pokusil se opřít o Proctorovo rameno, ale tulák ustoupil o krok vzad. Maitland si to namířil k dálničnímu náspu. Směr vedoucí na západ byl téměř prázdný, ale za dělicím pruhem se proud vozů hnál do centra.

"Proctore! Pojď sem - pomoz mi!"

Tulák se nehýbal, jen pomalu vrtěl velkou zjizvenou hlavou.

"Ne..." řekl konečně a díval se na Maitlandovu vyzáblou a zuboženou postavu, jako by ji viděl poprvé v životě. "Slečna Jane..."

Nežli mohl Maitland zaprotestovat, otočil se a odběhl do vysoké trávy, hlavu skloněnou v rozvlněných stéblech.

Maitland stál v chladném větru. Omotal si šálu kolem hrudi a sám se vydal k náspu. Proctorovo odmítnutí pomoci i jeho očividný strach z dívky Maitlanda nepřekvapily. Byli účastníky groteskního spiknutí, které ho už pátý den drželo na ostrově. Srážel stébla trávy před sebou a jejich bujný růst ztotožňoval s veškerou bolestí, kterou prožil.

Dokonce i tato krátká chůze napříč ostrovem ho vyčerpala. Po chudé snídani měl opět hlad. Každý den mu ubíral část sil. Okolní vysoká tráva šustila jako nepřátelský dav. Maitland se nejistě kolébal napříč centrálním údolím. Než se dostal k půlkruhu zrezivělých vozů na vrakovišti, únavou skoro nedokázal rozeznat nabouraného jaguaru. Nebe se zatáhlo a do slábnoucího slunečního svitu začalo mžít. Vlezl na zadní sedadlo vozu, svého domova z prvních dnů na ostrově. Pokoušel se vetřít do vyhublých rukou trochu tepla a přitom usilovně přemýšlel o Proctorovi a Jane Sheppardové. Musí přijít na způsob, jak je ovládnout. Kdykoli se může stát, že o něj prostě přestanou mít zájem a nechají ho zahynout uvnitř jeho vyhořelého auta. Pohlédl vzhůru na násep.

Nejen že se zdál být příkřejší, než jak si ho pamatoval, ale krajnice a svodidla jako by byly o dobrých pět metrů výš.

Úplně nejdříve potřebuje úplatek. Vylezl z vozu a vytáhl klíčky.

Otevřel kufr. V krabici byly poslední tři láhve bílého burgundského. Jednu zastrčil pod šálu, zamkl kufr a vydal se k Proctorově příbytku.

Dveře do krytu byly zamčeny na visací zámek. V drobném dešti se opřel o berli a supivě oddechoval. Tulák se krčil u odvodňovacího žlábků náspu přiváděče a trpělivě chytal do plechového kbelíku vodu, odkapávající z návěstidla dvacet metrů nad ním.

Když Maitlanda zahlédl, vrátil se ke svému krytu. Pohyboval se trávou jako přerostlý krtek. U opasku mu rachotily dva ešusy.

V pravé ruce nesl asi pět nebo šest velkých pastí na myši. Visely z nich dvě malé krysy, jejichž ocasy se komíhaly v jednotném rytmu. Maitland si při tomto pohledu vzpomněl na poraněnou krysou, která mu šplhala po noze. Proctor si polními hlodavci nejspíš doplňuje chudý jídelníček. Přesto ale má přístup i k dalším zdrojům potravy. Jakmile je Maitland objeví, jeho pobyt na ostrově bude bezpečnější.

"Proctore - potřebuji jídlo. Když nedostanu brzo něco sníst, omdlím."

Tulák na něj obezřetně hleděl. Zdvihl pastičky s krysami, ale Maitland zavrtěl hlavou.

"Žádné jídlo," prohlásil Proctor bezbarvě.

"Blbost - měli jsme přeci snídani. Maso, brambory, salát - kde jsi to vzal?"

Proctorovy oči začaly plout prostorem, jako by každou chvíli měl o další hovor ztratit zájem. Maitland vytáhl zpod šály láhev vína. "Vino, Proctore - vino za jídlo. Uděláme obchod."

Podal láhev tulákovi, který ji zdvihl k nosu a očichal staniolový obal.

"Dobře - Proctor tě zavede k jídlu."

16 zdroj potravy

Vydali se podél centrálního údolí směrem k nadjezdu. Maitland se neohrabaně kolébal na kovové berli a litoval, že si nemůže pravou nohu odepnout a zahodit ji. Proctor běžel napřed s tělem předkloněným, takže mu hlava ani na chvíli nevyčnívala nad stébla vysoké trávy. Schválně si vybíral místa s nejhustším porostem, jako by se nejlépe

cítil v neviditelných průchodech, které si prorazil při svých nespočetných cestách po ostrově.

Blížili se k drátěnému plotu pod nadjezdem. Když se vynořili z trávy jako plavci na pobřeží, Proctor se začal nejjistě rozhlížet po betonových hradbách, které byly roztroušeny kolem.

Zesílený hluk dopravy ho zneklidnil a nyní, když opustil úkryt ostrova a jeho zeleného oceánu, vypadal téměř zmateně. Maitland si všiml, že tulák otáčí hlavou, jako by nedokázal pořádně zaostřit na vzdálené předměty a stejně jako pták se spoléhal na svou schopnost reagovat na prudké pohyby v zorném poli. Maitland ho sledoval a viděl poloslepého akrobata s duhovkami, zastřenými zhoršujícím se očním zákalem, který již nedokáže sledovat okolní provoz a žije o samotě v tomto zapomenutém světě, jehož nejzazší břehy ohraničuje hřmot automobilových motorů, hukot pneumatik a skřípot brzd. Maitland pochopil, že vysoká tráva je pro Proctora životně důležitým prostředím. Jeho zjizvené ruce ohmatávaly ohebné stonky a luštily proudy, které kolem něj šuměly. Maitland si ho představil, jak vylézá ze svého doupěte několik vteřin po jeho havárii a cítí, jak trávou v sérii varovných vlnek projíždí ozvěna nárazu jaguaru...

Proctor se dotkl jeho paže. Vrhel se do stínu nadjezdu a pelášil k jižnímu konci drátěného plotu. Vyšplhal do mírného svahu a lehl si na břicho s tváří přitisknutou k oplocení. Otočil se, pokynul Maitlandovi a vytáhl ho na nízký násep.

Maitland ležel vedle tuláka. Díval se, jak prostrkává zjizvené prsty drátěnými oky. V šeru spatřil beztvářou masu odpadků - metr vysokou hromadu nad ojetými pneumatikami z nákladáků. Její okraj se sesypal až k pletivu. Skrz něj teď Proctor vybíral skrojky vlhkého chleba, kousky tlustého masa a cáry zeleniny.

Maitland se dohadoval, že tuto černou skládku používá nějaká místní restaurace nebo obchod s potravinami. Proctor si z opasku odepnul ešusy. Ukázal jejich vyleštěné vnitřky Maitlandovi, aby mu předvedl, jak jsou čisté. Mezitím vydoloval dva krajíce chleba a kus hovězí chrupavky. I když si nedovolil jíst přímo tam, uznale si olízl prsty. Pokynul Maitlandovi, ať se připojí, a postrčil k němu jeden z ešusů.

Maitland hleděl na kousky v Proctorově misce. Už tedy věděl, kde vzal Proctor jejich snídani. Přesto necítil žádný odpor; jen mu bylo tuláka líto. Při všech svých zraněních mu připadalo, že Proctorovi ublížili mnohem víc.

Když se vrátili do Proctorova krytu, přestalo pršet. Maitland se opíral o stěnu krytu a díval se na dálniční provoz. Špička už pominula, ale příval automobilů a autobusů se ve sluneční záři sunul dál.

Proctor se šťastně krčil nad svým brzkým obědem a pohledem porovnával odpadky v obou miskách. Po dlouhém váhání se rozhodl; podal Maitlandovi větší porci. Zavíracím nožem odřízl zátku z láhve s vínem a posadil se vedle Maitlanda. Pokynul mu, aby se pustil do jídla. Navzdory své velkodušnosti očividně neměl chuť dělit se i o víno.

"Pane Maitland, jez," řekl rozhodně a sám se s chutí pustil do své porce. "Dnes je dobré jídlo, dobré pro Maitlandovu nohu."

Zdvihl láhev vína ke rtům.

Za deset minut byl Proctor opilý. Ačkoli nevypil ani třetinu láhve, i tak malé množství alkoholu mu vtrhlo do mozku a posráželo všechny bariéry. Kolébal se ze strany na stranu, šťastně si žvatlal pro sebe a křivil obličej do groteskních výrazů. Když viděl, že se Maitland jídla ani nedotkl, přesunul se k němu a učinil několik nezřetelných posunů.

"Chceš to, Proctore?" zeptal se Maitland. "Určitě to muselo být moc dobré."

Tulák se potácel kolem a z úst mu stékalo víno. Předvedl pantomimu, kterou Maitlanda ujišťoval, že by mu nikdy jídlo nevzal, ale vzápětí se chopil ešusu a nacpal do sebe zbytky jídla. Několikrát se dotkl Maitlandovy paže a ramen, jako by se ho snažil identifikovat. Sedl si blízko k němu a byl očividně rád, že ho může považovat za přítele.

"Tady na ostrově je to dobré, co Proctore?" řekl Maitland.

Pocítil k tulákovi náhlý příval náklonnosti.

"Je to dobré..." přikyvoval opile Proctor. Většina vína mu stekla po bradě. Položil ruku kolem Maitlandových ramen; nejspíš si chtěl nového přítele osahat.

"Kdy odsud odejdeš, Proctore?"

"Ááá... nikdy neodejdu." Proctor zdvihl láhev k ústům, pak ji nechal klesnout a smutně se zadíval do země. "Proctor nemá kam jít."

"Asi ne." Maitland se díval, jak mu Proctor hladí ruku. "Nemáš nikoho, kdo by se o tebe postaral - žádnou rodinu nebo přátele?"

Proctor hleděl do prázdna, jako by se snažil pochopit otázku.

Opřel se o Maitlanda, objal ho kolem ramen jako opilec v baru a prohnane prohlásil: "Pan Maitland je Proctorův přítel."

"Správně. Jsem tvůj přítel. Musím být, ne?" Tulák mu hladil paži a Maitland pochopil celou jeho nejistotu - strach, že by mu jeho poslední útočiště, symbolické uprostřed odcizeného města, mohlo být odejmuto. Zároveň odhadoval, že se tulákův mozek začíná kalit a že potřebuje pomoc a přátelství.

"Proctor potřebuje... přítele." Zakašlal a z úst mu vylétla sprška vína.

"Myslím, že ano." Maitland se vyškřábal na nohy. Uvolnil levé koleno z Proctorova objetí. Proctor se opřel o stěnu krytu a usmíval se nad lahví vína sám pro sebe.

Maitland se belhal pryč; přecházel centrální údolí směrem k vyvýšené části na severní straně ostrova. Pohled na provoz na dálnici v něm utišil hlad. Cítil se slabý a nejistý, ale nervy měl klidné. Obhlédl zelený trojúhelník, který se během posledních pěti dnů stal jeho domovem. Všechny jeho prohlubně, svahy i vyvýšeniny znal nazpaměť jako vlastní tělo. Když se po něm pohyboval, měl pocit, že se v duchu řídí podle jakési obrysové linie.

Tráva kolem byla tichá, sotva se pohybovala. Stál tu jako pastýř u tichého stáda a vzpomněl si na podivnou větu, kterou mumlal, když byl v deliriu: Já jsem ostrov.

O deset minut později, když dospěl k vrakovišti, vynořila se z tunelu pod podjezdem oranžová toyota kombi. Jela v západním pruhu a její jasný lak se leskl ve slunci. Maitland skrz svodidla zahlédl tvář řidičky, světlolvasé ženy s rovným nosem a pevnými rty. Její malé, ale silné ruce svíraly volant zcela nezaměnitelným způsobem.

"Catherine...! Zastav...!" křičel Maitland. Vůz, bez jakékoli pochybnosti patřící jeho ženě, zpomalil za letištním autobusem.

Maitland, který si nebyl jist, zda nemá halucinace z hladu, se rychle belhal trávou. Zastavil, aby mohl zamávat berlí, zapotácel se a upadl. Než se se zlostným křikem zdvihl, vůz zrychlil a zmizel. Maitland se otočil k dálnici zády. Byl si takřka jistý, že Catherine jela do kanceláře - nejspíš prodiskutovat jeho zmizení s firemními partnery. To znamená, že nikoho nenapadlo, že havaroval na tomto malém kousku pusté země doslova na dohled jejich domovů.

Maitland sevřel kovovou berli a potácel se k leteckému krytu.

Nějak se musí dostat na násep, než ho opustí poslední síly.

Patnáct metrů od krytu uslyšel volání Jane Sheppardové: "No tak, Proctore - dělej! Do toho mu nic není. Obleč to, než přijde."

17 souboj

Maitland se blížil ke krytu. Před vchodem dováděli tulák s dívkou. Proctor pobíhal sem a tam s poloprázdnou lahví v ruce.

Šlapal při tom po víku Maitlandova příručního kufříku - Jane ho zjevně odnesla z vozu, kde hledala jeho náprsní tašku.

Když se Maitland dopotácel na berli blíž, Proctor se odtáhl. Své záplatované džíny měl svlečené a byl natěšněn v Maitlandových kalhotách, patřících k večernímu obleku. Ve vzduchu se vznášel sladký zápach hašišu. Kouř stoupal ze smotku, který měla Jane v ústech. Klečela u Proctorových nohou a snažila se mu ohrnout záložky kalhot.

Proctor si ohrnul rukávy smokingu a na zápěstí si připnul manžety, které Jane odpárala z Maitlandovy náhradní košile. Pod smokingem měl již oblečenou květovanou košili. Maitlandova černá kravata mu rozverně visela na stranu. Otíral si z úst víno a šťastně se culil.

"Skvělý! Vypadáš jako miláček!" Jane odstoupila, aby si prohlédla své dílo. Zdálo se, že se jí její karikatura číšníka líbí.

Otočila se s chladným úsměvem k Maitlandovi a vstala.

"Netvařte se tak vážně, pane Maitlande. Přidejte se k nám - máme večírek."

"To vidím. Kdo je čestným hostem?"

Maitland učinil několik kolébavých kroků kupředu a klepnul Proctora berlí přes nejisté nohy. Proctor se zapotácel a přívětivě se usmál. Jeho poznamenaná tvář s naběhlými žilkami připomínala masku klauna. Pohlédl na Maitlanda s výrazem pýchy a podlézavosti. V jeho zakalené mysli bylo veškeré nepřátelství potlačeno nutkavou potřebou vysloužit si Maitlandovu pochvalu.

Pozdvihl láhev k připitku a malátně se opřel o zeď krytu. Pod nápojem mohutného břicha mu odlétl knoflík u kalhot. Chytil si je, aby mu nespadly, zatímco Jane kolem něj tančila a luskala prsty. Ještě pořád na sobě měla své vyzývavé šaty z předešlé noci a vysoké podpatky se jí bořily do hlíny.

"No tak pojď!" zavolala na Maitlanda. "Netvař se jako na mučidlech. Copak se nedokážeš bavit?" Pleskla Proctora po hlavě, napůl v žertu, napůl vážně. "Bože, vy jste dvojka!"

Maitland klidně pozoroval, jak si z něj dělají blázný, jak dívka nabádá Proctora, aby ho polil vínem. Proctor se kolem motal v roztrženém smokingu, vázanka mu visela na zádech a manžety mu padaly z rukou.

"Pojď, zatancuješ mi!" křičela Jane Maitlandovi do obličeje.

"Jednonohý tanec! Proctore, ať mi zatancuje!"

Proctor se zakymácel a vrazil do Maitlanda. Oči se mu nekontrolovaně rozbíhaly. Jane se sklonila a hrabala se v příručním kufříku.

"Hele, dopis - od doktorky. Musím říct, že to není zrovna pracovní vztah. Poslouchej tohle, Proctore..."

Maitland postoupil vpřed a odstrčil Proctora. Do tváře mu zavanul tulákův kyselý dech. Proctor upadl na stěnu krytu a polil se vínem. Bezmocně se svezl na zem. Jane začala obracet kufřík vzhůru nohama. Maitland napřáhl berli, udeřil s ní do otevřeného víka a vyrazil jí zavazadlo z rukou. Polekaně uhnula.

"Co to sakra -"

"Správně!" Maitland jí věcně pokynul berlí, aby od kufru odstoupila. Učinila několik kroků nazpět a ukázala na ležícího Proctora.

"Počkej, až se probere... Věř mi, ten tě -"

"Neudělá nic. To mi věř."

Maitland přistoupil k Proctorovi. Tulák k němu zvedl oči, v nichž se zračily rozpaky z vlastní opilosti. Pokusil se narovnat si kravatu a omluvně se na Maitlanda usmál. Maitland se nad něj postavil a rozepnul si poklopec. Tulák čekal a nepohnul ani brvou.

Když ho do obličeje zasáhl proud moči, zdvihl zjizvenou ruku.

Zíral na jantarovou tekutinu, rozstříkující se po jeho rukou a klopách saka. Hleděl na Maitlanda neschopen pohybu. Moč mu skrápěla ústa, oči a ramena. Horké kapky syčely do prachu kolem jeho těla.

Maitlad skončil. Proctor ležel na boku v kaluži moči a oči měl sklopené. Jednou rukou se snažil očistit smoking. Smutně otíral jeho klopky.

Maitland si ho již nevšímal a otočil se k dívce. Sledovala celou epizodu bez pohnutí. Ukázal na rozsypaný obsah kufru.

"Tak co, Jane? Teď všechno posbírej."

Bez váhání poklekla ke kufříku. Rychle vrátila boty a ručník na místo. Dívala se na Maitlanda klidným, střízlivým pohledem.

"Tohle ti nezapomene."

"To doufám." Když zavřela víko, Maitland pokynul směrem ke kinu.

"Vrátíme se do vašeho pokoje."

Nehýbala se a ostrýma očima pátrala v Maitlandově vousaté tváři po stopách horečky. Maitland se natáhl a pokusil se jí dát políček. Hbitě uhnula.

"Nepomůžu ti odtud."

"Nevadí. Vlastně se mi odtud ani nechce. Alespoň ne teď hned."

Aniž by Proctorovi, který ležel nehybně v kaluži moči, věnoval jediný pohled, vydal se pomalu za dívkou. Šla před ním se skloněnou hlavou a v ruce nesla příruční kufřík.

18 pět liber

"Kde je lampa? Trochu si na ten svinčík posvítíme."

Maitland se protáhl dveřmi do potměšitého suterénního pokoje, přičemž Jane málem porazil. Posadil se na neustlanou postel.

Zraněná noha, kterou si natáhl před sebe, připomínala odřenou trubku. Berlí poklepal na podlahu.

"Taky zatop v kamnech. Chci teplou vodu. Umyješ mě."

Jane se po Maitlandovi obezřetně ohlédla a pustila se do práce.

Naplnila hrnec vodou z dvousetlitrového sudu, který stál pod schodištěm, napumpovala petrolejová kamínka a zapálila plamen.

"To byla pěkná prasárna, cos udělal tomu starému bláznovi."

"Tak jsem to taky myslel," odpověděl Maitland. "Nemám zapotřebí, aby si se mnou hrál senilní vagabund a zběhlá neurotička."

"Stejně to byla prasárna. Budeš nejspíš pěkně hajzl."

Maitland to přešel beze slova. Jeho nové, agresivní chování, byť bylo zcela vy kalkulované a hrané, dívku udolalo. Svlékl si košili. Paže a hrudník měl pokryté mastnou špinou a modřinami.

"Měla bys to tady uklidit," řekl dívka. "To jsi potratila tady?"

"S tím to nemělo nic společného!" naježila se a vstala. S krajní námahou potlačila zuřivost. "Pokoušíš se hrát na můj pocit viny? Hádám, že to je teď tvoje nová skvělá strategie."

"To jsem rád, že je to poznat."

"Jo, tak to ani nezkoušej. Cítím se blbě i bez tvého rýpání."

Maitland kopl do lodního kufru. Uvnitř zarachotilo nádobí.

"Potřebuji něco k jídlu - co tady máš? Hlavně žádné miniporce, jakými jsi mě krmila. Nehodlám hrát roli tvého dítěte."

Dívka sebou škubla a odsekla: "Asi si myslíš, že tě tady kvůli tomu držím?"

"Nepřekvapilo by mě to. Nevysmívám se tvým sentimentálním výlevům, někde jinde by byly příjemné, ale teď mám jiné starosti. Především chci odtud."

Jane sebrala špinavou košili. "Vyperu ti to. Podívej, zavolám ti pro pomoc - až se mi to bude hodit. Celou dobu myslíš jenom na sebe. Nechápeš, že i já můžu mít svoje problémy?"

"S policií?"

"Jo! S policií!" Vztekla vytáhla zpod postele plechový kbelík a nalila do něj horkou vodu.

"Kvůli čemu?" zeptal se Maitland. "Drogy, potrat - nebo jsi utekla z past'áku?"

Jane mlčela, ruce bez hnutí ponořené do vody.

"Chytrý," poznamenala tiše. "V obchodě se vám muselo dařit, pane Maitlande - ale v soukromém životě to asi bylo slabší, že?"

Schlípale pokračovala. "Půjčila jsem si nějaké peníze. Od manželova přítele. Docela hodně peněz. Ztracenej hajzl."

Začala Maitlanda umývat. Rukama mu po pohmožděné kůži roztírala mýdlo. Když s tím byla hotová, našla někde dámský holicí strojek a oholila mu vousy. Maitland seděl na kraji postele a s potěšením vnímal jemný tlak jejích malých rukou, které mu přejížděly po těle jako poslušná ptáčata. Byl překvapen, jak jej těší dívku ponižovat, jak dokáže využívat jejích zmatených pocitů, jak se jí vysmívá; nikdy by jej nenapadlo, že je něčeho takového schopen.

Ponížení Proctora bylo oproti tomu naprosto vy kalkulované.

Potupil starého tuláka tím nejsprostším způsobem. Ale i tato brutalita mu přinesla jistou rozkoš. Vychutnával si násilné střetnutí; věděl, že si je oba podrobí. Částečně se jim oběma mstil, ačkoli si byl dobře vědom, že je paradoxně uspokojuje, když je někdo zneužívá. Maitlandova agresivita splnila jejich očekávání. Ačkoli ho trochu trápilo, jaký mu takové drobné krutosti působí požitek, záměrně se nutil k dalším. Byl odhodlán přežít za jakýchkoli okolností. Rozhodl se využít kruté stránky své povahy, stejně jako dříve využíval svou sebelítost a opovržení. Nejdůležitější ze všeho bylo senilního tuláka a tuto svěhlavou dívku ovládnout.

Nechal ji, aby ho utřela ručníkem. Ruce, kterými se vyhýbala jeho zhmožděninám, ho tišily a zklidňovaly.

"A co tvůj otec?" zeptal se jí. "Ten by ti nepomohl?"

"Už to není můj otec. Už na něj nemyslím." Zírala do proudu slunečního světla, pronikajícího na schodiště. Ruce měla sepnuté v gestu, které trochu připomínalo Mansona. "Sebevražda je... svůdná... dědí se v rodině, víš to? Když se někdo z tvé rodiny dostane tak daleko, že se nemůže prostě a jednoduše zabít a vyhradit si na to několik let - dává si na tom záležet, jako by to byla ta nejdůležitější věc, kterou kdy dělal - potom je těžké nedívat se na vlastní život jeho očima. Někdy mě znervózňuje vlastní mysl."

Hrdě vstala. "No tak, svlékni se, ať tě můžu umýt. Pak se najíme a potom tě vyšukám."

Když dívka Maitlanda umyla, ležel na posteli v jejím froté županu. Cítil se jako znovuzrozený. Ještě před chvílí stál pod schodištěm a Jane mu silnými rukama přejížděla po nohách a břiše a drhla skvrny od oleje a modřiny. Díval se, jak chystá jednoduché jídlo a přechází po pokoji. Byl v tomto chvilkovém návratu k domácímu životu šťastný. Přinesla si krabičku s kuřáckými potřebami a ubalila si smotek.

"Jane, kouříš moc marjány."

"Pomáhá to při sexu..."

Začala vdechovat kouř. Než dojedli, byl pokoj naplněn sladkou vůní a Maitland se poprvé od příchodu na ostrov cítil uvolněný.

Svlékla si sukni a ležela vedle něj s hlavou na polštáři. Nabídl mu nedbale ubalenou cigaretu, ale Maitland byl už tak příjemně omámený.

"Je to dobré..." Potáhla a hluboce vdechla. Držela ho za ruku.

"Jak se cítíš?"

"Daleko líp. Možná to bude znít divně, ale nijak zvlášť se mi odtud nechce... Jane, kam vždycky večer odcházíš?"

"Pracuju v klubu - v klubu jistého druhu, řekněme. Občas někoho stopnu na dálnici. No a? Ubohé, co?"

"Trochu. Proč nepřehodnotíš svůj život a nezačneš s někým nanovo?"

"Ale, prosím tě... Proč nepřehodnotíš ty svůj život? Máš stokrát víc problémů. Tvoje žena, ta doktorka - byl jsi na ostrově dávno před tím, než ses naboural."

Otočila k němu hlavu. "No, pane Maitlande, myslím, že bych se měla svléknout - pochybuju, že byste to zvládla sám."

Maitland ležel nečinně s rukou na jejím boku. Když se svlékla, její nálada se podivně změnila. Její bezstarostný úsměv pohasl.

Zdalo se, že ji vědomí nahoty od Maitlanda vzdaluje, jako by zafungoval nějaký obranný reflex. Posadila se na něj rozkročmo a ostrými koleny se mu opřela o hrudník. Maitland natáhl ruku, aby ji uklidnil, ale ona se odtáhla a vyštěkla: "Takhle ne. Nejdřív chci prachy. No tak... chci za to prachy!"

"Jane... proboha."

"Boha do toho netahej - nešukám s tebou kvůli němu ani kvůli nikomu jinému." Podala mu náprsní tašku. "Pět liber - chci pět liber."

"Jane, vezmi si to všechno. Můžeš si vzít všechno."

"Pět!" Uchopila ho za ramena a do bolavé kůže se mu zaryly její nehty. "Dělej - na dálnici dostanu deset, kdykoli si vzpomenu!"

"Jane, tvůj obličej - je takový..."

"Na můj obličej se vykašli!"

Maitland, zmatený jejím výbuchem, šátral v peněžence. Když napočítal librové bankovky, vytrhla mu je z ruky a strčila je pod polštář.

Maitland ji uchopil za řadra, zatímco ona se na něj posadila.

Pokoušel se zapamatovat každický pohyb a každické zachvění sexuálního aktu i orgasmu, který mu projel všemi přepjatými nervy v těle. Přijal pravidla dívčiny hry, uspokojovala ho svoboda, kterou tím získával, a vyhovovalo mu oboustranné uznání potřeby vyhnout se sebemenšímu náznaku vzájemných závazků. Jeho vztah s Catherine, s matkou, dokonce i s Helen Fairfaxovou, tisíc a jeden cituplný svazek z dětství; všechny by byly snesitelné, kdyby za ně mohl zaplatit nějakou neutrální měnou - pěkně hotově.

Nepotřeboval tuto dívku zdaleka jen k tomu, aby mu pomohla z ostrova; využíval ji pro své pohnutky, jež si nikdy nepřipouštěl, pro to, aby se oprostil od minulosti, od dětství, od ženy a přátel, se všemi jejich city a požadavky, a aby mohl navždy bloudit prázdným městem své mysli.

Přesto když jejich krátká soulož skončila, Jane Sheppardová sáhla pod polštář a vytáhla pět librových bankovek. Upravila si vlasy, a když jí stehny projela křeč, zkrivila obličej. Maitland váhal, proto mu vzala bankovky z ruky a vrátila je zpět do náprsní tašky.

19 zvíře a jezdec

"Počkej, Proctore! Tady zastav!"

Maitland se z výhodného místa na Proctorových zádech rozhlížel po centrálním údolí ostrova. Na své odpolední hliďce se dostali k opuštěnému hřbitovu jižně od vrakoviště. Maitland nyní přehlédl celou délku ostrova od drátěného plotu pod nadjezdem k západní špičce. Betonový spoj dvou dálnic zářil ve slunečním světle jako elegantní socha a Maitland si často představoval, že by z jeho vrcholu mohl udělat příjemnou střešní zahradu.

Proctor pod ním se trpělivě opíral o nakloněný náhrobní kámen.

Jednou rukou Maitlandovi objímal zdravou nohu a přidržoval si ho na širokých zádech. Zvrásněnou tvář tiskl

k ohlazenému nápisu z devatenáctého století. Maitland si všiml, jak se zjizvenými rty pokradmu dotýká písmen. Nehybným vzduchem stoupal sladký pach Proctorova potu, podobný pachu dobře ošetřovaného domácího zvířete. Maitland se levou rukou držel límce Proctorova smokingu.

Pravou rukou svíral svou berli, kterou si pro sebe ukazoval na rozličné části ostrova, které ho zaujaly. Klepáním koncem hole mohl řídit směr Proctorovy chůze.

Po rychlém pohledu na odpolední provoz - přerušovaný proud vozů, letištních autobusů a cisteren - se Maitland zahleděl zpět k západu. Navštěvoval tuto pozorovatelnu několikrát denně. Odtud mohl zkoumat, zda se na ostrov nedostal nějaký vetřelec. Kromě toho doposud neobjevil únikovou cestu Jane Sheppardové - někde na náspu přivaděče musí být vyšlapaná pěšinka.

"Tak, Proctore - jdeme dál. Vezmi to zkratkou k jaguaru. Jenom mě proboha neupust'. Nechci si zlomit i druhou nohu."

Proctor hlasitě zachrčel a zdvihl se. Nadhodil si Maitlanda na zádech, prošátral vysokou travu před sebou a našel ošlapané hřbitovní schody, které vedly dolů na původní cestu. Při chůzi trávou hmatl Proctor před sebou zjizvenou rukou a jeho tlusté citlivé prsty přijímaly zprávy o hustotě, vlhkosti a sklonu stébel. Podle toho zavrhoval jedny prošlapané stezky a vybíral jiné.

"Proctore, řekl jsem zkratkou." Maitland poklepal berlí na tulákovu hlavu a ukázal na pěšinku vedoucí přes strmu vyvýšeninu. Proctor jeho pokyn ignoroval. Věděl, že tato cesta by mohla Maitlanda příliš viditelně vystavit pohledům kolemjedoucích řidičů. Vydal se místo toho oklikou, dobře chráněnou houštinami kopřiv a polorozbořenými zdmí.

Maitland se bez námitek podřídil. Přestože starého tuláka zkontroloval, byla tu nevyslovená zásada, že mu Proctor nikdy nepomůže k útěku. Kolébal se na tulákových zádech ze strany na stranu a balancoval berlí jako provazochodec. Pravou nohu, která byla nepotřebná jako pochva zlomeného meče, táhl za sebou.

Proctor se s hlasitým supěním blížil k vrakovišti. Bez tohoto soumara by se Maitland nemohl takřka vůbec pohybovat. Po dešti, který během šesti dní, jež uplynuly od konfrontace s Proctorem, nepřestal, vyrážela všude tráva, kopřivy, bezy a hustý podrost. I když se mu zraněná noha začínala hojit, byl mnohem slabší.

Kombinace horečky a polozkaženého jídla mu snížila váhu o deset kilogramů, díky čemuž ho teď mohl Proctor nosit bez větších problémů. Maitland mohl přes svaly nahmatat stehení kosti i pánev - přicházela ho pozdravit vlastní kostra. Když se holil s pomocí Janina malého cestovního zrcátka, masíroval si tváře a čelisti.

Obličejové kůstky se nějak přesunuly a vytvořily malou, ostře řezanou tvář, z níž hleděly dvě unavené, ale divoké oči.

Přes zesláblou konstituci cítil sebejistotu a čistou hlavu. Poté, co přestalo pršet, se mohl vrátit k plánování úniku. Poslední dva dny studeného lijáku strávil sám u kamínek v suterénní místnosti a dobře věděl, že po svazích plných mazlavého bláta nebude schopen vyšplhat.

Pohlédl k vysychajícímu náspu. Po dvou osamělých dnech čekání na návrat Jane Sheppardové - toho rána se konečně objevila - ho od projíždějících vozů dělila tenká, ale zřetelná mentální přepážka.

Schválně se snažil myslet na svou ženu, syna i Helen Fairfaxovou, představovat si v duchu jejich tváře. Ale podoby se mu stále víc a víc vzdalovaly a mizely jako vzdálená oblaka nad White City.

Dospěl k vrakovišti. Proctor si pro sebe bručel a pečlivě si mezi pneumatikami v trávě vybíral cestu. Maitland si uvědomil, že jeho souboj s Proctorem a Jane se udál v posledním možném okamžiku. Po týdnu nemoci a částečného hladovění by teď již neměl sílu se jim postavit.

"Dobře - postav mě na zem. Opatrně...!"

Maitland klepl Proctora berlí po hlavě. I když to vypadalo malicherně, z nějakého důvodu ho bavilo tuláka kárat. Přidal ještě jeden úder, namířený na stříbřitou jizvu na Proctorově krku. Zcela záměrně si pěstoval svou zlost a podrážděnost a nutil se tuláka trestat. Kdyby jednou polevil, Proctor by ho zabil.

Proctor se ohnul a postavil Maitlanda vedle jaguaru. Uctivě se na něj díval, ale kalné oči byly připravené zachytit jakýkoli falešný pohyb. Maitland si zasunul berlí pod pravé rameno. Druhou rukou se opíral o Proctorovu hlavu a ztuhle se belhal k zadní části rozbitého vozu. Jaguar byl skrytý v trávě, která vyrostla kolem a zakryla všechny stopy po spálené zemi.

Maitland se vyhýbal Proctorovu pohledu; snažil se tvářit tak, aby se mu z obličeje nedal vyčíst žádný výraz. Choval v sobě malou naději, že se na vůz šel někdo podívat, nějaký stavební inženýr nebo dálniční údržbář, který by mohl předat číslo poznávací značky ostražitému policistovi.

Rozhlížel se po špinavém vnitřku auta, zkoumal vyhořelá přední sedadla a přístrojovou desku. Se zamaštěnými hadry a prázdnými láhvemi nikdo nehýbal. Zachytil se střešního žlábků. Aby se trochu vzbodil, přitlačil dlaň na ostrou hranu střechy.

K vlastnímu překvapení zjistil, že je silnější, než si myslel. I bez pomoci berle dokázal stát několik vteřin. I když měl pravou nohu zatuhlou v kyčelním kloubu, udržela jeho váhu - otáčením na levé by možná dokázal i chodit. Rozhodl se, že míru svého zotavení nedá najevo. Jeho úmyslu lépe poslouží, když si Jane a Proctor budou myslet, že není schopen pohybu.

"Tak - podíváme se, co tady pro tebe máme."

Maitland pokynul Proctorovi, aby mu uhnul, a otevřel víko kufru.

Proctor na něj hleděl lstivě, dychtivě očima, skoro jako by čekal, kdy Maitland udělá chybu. Někdy se skoro zdálo, že Maitlanda vybízí, aby ho berlí tloukl, jako by si dobře uvědomoval Maitlandovy vykalkulované rozkoše. Ponoukal ho k trestání v naději, že si v tom Maitland vypěstuje zalíbení a už si nebude přát odejít z ostrova.

Proctor se nevymaňoval zpod kontroly už jen díky pár dárkům, které pro něj vždy pořizovala Jane - krájený

chleba nebo konzerva šunky z blízkého supermarketu. Maitlandovu autoritu udržovalo několik lahví laciného červeného vína. Proctor víno vyžadoval a zároveň se ho bál - když večer donesl Maitlanda do dívčina pokoje v suterénu, zametl podlahu, rozsvítil lampu, odcházel a vracel se ve smokingu. Maitland ho odměňoval sklenicí silného piva a pak mu dával láhev. Proctor se potom vracel do svého doupěte, kde se během několika minut zpil. Maitland ležel vedle dívky; než se vydala na svou pravidelnou večerní směnu, kouřili spolu a poslouchali Proctorův bučivý hlas, rozléhající se nad šuměním trávy - tlumenou hudbu, na niž odpovídal pouze tichý nářek zelených strun ostrovní harfy.

Proctor dychtivě čekal, až Maitland otevře víko. Kufr jaguaru byl pro Proctora skutečným rohem hojnosti - pár gumových galoší, sada manžetových knoflíků z imitace nefritu, které si Maitland koupil v Paříži, když ty své ztratil, staré číslo časopisu Life - to vše si Proctor odnášel jako nějaký tajemný poklad nevyčíslitelné hodnoty. Když se na něj Maitland díval, byl přesvědčen, že Proctorovi nikdy v životě nikdo nic nedal a že jeho moc nad starým tulákem závisí na aktu darování právě tak, jako na večerních lahvích vína. Možná, že jednoho dne vypustí i dárek a soustředí se na akt samotný - vytvoří složitou měnu gest a postojů.

Maitland hleděl do kufru. Kromě sady nářadí, které se nechtěl vzdát, už mnoho nezbyvalo. Nářadí se mu při úniku bude hodit.

"Vypadá to, že tu už nic není, Proctore. Klín pod kolo ti asi k ničemu nebude."

Proctor začal divoce gestikulovat a jeho tvář se zbrázdila celou krajinou vrásek. Jako hladové dítě, neschopné pochopit, že ve spízi už nic není, stále stupňoval své dychtivé očekávání. V jeho tváři se střídaly výrazy - chamtivost, trpělivost, potřeba.

Poskakoval z nohy na nohu, tlačil se na Maitlanda a nepříliš přátelsky do něj strkal.

Maitlanda poněkud popudilo, že se jeho laskavost k tulákovi obrátila proti němu - oč poddajnější Proctor byl, když ho do zad tloukla berle. Sáhl do krabice s vínem. Zbyly tam ještě dvě láhve burgundského. Chtěl si je nechat pro sebe; tulákovi dával laciný klaret, pro který si posílal Jane.

"Tak dobře, Proctore. Můžeš si jednu vzít. Ale vypij ji až večer."

Podal mu láhev. Tulák po ní chňapl rukama, rozřesenýma vzrušením. Chvilku to vypadalo, že na Maitlanda i rozbité auto úplně zapomněl.

Maitland ho tiše sledoval a prsty poklepával po berli.

"Asi ti to začnu dávat na příděl, Proctore. Změnil jsem ti celý život. Víno k jídlu, večere ve smokingu - příliš dychtivě se necháváš vykořisťovat..."

Na zpáteční cestě ke krytu Maitland vzhledl k vysokému nadjezdu.

Beton po několikadenním dešti rychle oschl a bílý oblouk přetínal oblohu jako stěna nějakého obrovského vzdušného paláce. Pod obloukem se táhly příjezdové cesty k westwayské křižovatce - labyrint nájezdových ramp a přivaděčů. Maitland měl pocit, že zůstal sám na cizí planetě, kterou její obyvatelé, stavitelé dálnic, opustili, ale ještě předtím mu tuto betonovou džungli odkázali.

"Jsem volný, můžu jít..." mumlal si pro sebe. "Jsem volný, můžu jít..."

Opřel se o zeď krytu a odpočíval na sluníčku. Žlutou šálu měl přehozenou přes ramena. Proctor dřepěl na zemi kousek od něj a chystal se otevřít svou láhev. Nejdřív vykonal krátký, ale pečlivý rituál, který prováděl se všemi masovými konzervami a s balíčky sušenek od Maitlanda. Oškrábal nožem etiketu a papír roztrhal na malé kousky. Když dal Maitland tulákovi tři roky starý výtisk časopisu Life, který našel v kufru, doufal, že by velké fotografie Proctorovi mohly připomenout svět vně ostrova.

Pak už jen sledoval, jak se časopis mění na hromádku nadrobno natrhaných konfet.

"Nemáš rád slova, co Proctore? Dokonce už zapomínáš mluvit."

Totéž platilo i o Proctorově zraku. Ne snad že by slepnul - o tom byl Maitland přesvědčen -, ale prostě se v bezpečně řiši ostrovní vegetace raději spoléhal na zjizvené prsty a hmat.

Maitland se otočil k podstavci návštěidla nad přivaděčem, na který psal své zmatené zprávy.

Luskl prsty, povzbuzen náhlým přesvědčením, že brzy unikne.

Pozdvihl berli jako učitel a ukázal na Proctora.

"Proctore, naučím tě číst a psát."

20 pojmenování ostrova

Seděl na vlhké zemi vedle podstavce návštěidla a pozoroval Proctora, který ryl do betonového povrchu, šťastný jako malé dítě. Během půl hodiny se z neochotného žáčka stal dychtivý student. Roztřesená písmena jeho první abecedy získala na jistotě a nabrala správné tvary. Používal obě ruce, bušil do betonové stěny a sázel svá A a X jedno za druhým.

"Dobře, Proctore, učíš se rychle," poblahopřál mu Maitland. Cítil nad tulákovými pokroky přival pýchy, stejně potěšení, jako když učil svého syna hrát šachy. "To je výborný vynález - proč nepíšeme oběma rukama všichni?"

Proctor si s radostí prohlížel své dílo. Maitland mu podal další dvě kosmetické tužky, které vzal v místnosti Jane Sheppardové.

Tulák uchopil Maitlanda za paži, jako by jej chtěl ujistit o serióznosti, s níž ke své roli žáka přistupuje. Na začátku, když Maitland načrtl prvních pár písmen abecedy, se tulák na ně odmítal být jen podívat a plazil se od nich pryč, jako by představovala nějakou strašlivou kletbu. Po deseti minutách přesvědčování svůj strach překonal a nyní byla spodní část podstavce pokryta rozkymácenými písmeny.

Maitland se přesunul vedle Proctora. "Netrvá to dlouho, co? - a ty roky, co jsi promrhal... No, teď si napíšeme pár slov. Čím mám začít - cirkus, akrobat?"

Proctor němě pohyboval rty. Pak plaše vykoktal: "P... P...

Proc-tor..."

"Tvé jméno? Jistě, to mě nenapadlo. Je to jedinečná chvíle."

Maitland ho poplácal po zádech. "Teď se dívej. Chci, abys tahleta písmena opsal tak, aby byla metr vysoká."

Vzal si od Proctora tužku a napsal:

MAITLAND POMOC "P... P... Proctor," prohlásil a jel prstem podél písmen. "To je tvé jméno. Teď ho opiš pěkně velikými písmeny. Nezapomeň, že je to poprvé, co píšeš své jméno."

Tulák s očima zvlhlýma pýchou zíral na písmena, která Maitland načrtl, jako by se snažil navždy si je vrýt do paměti. Začal je oběma rukama rýt do betonu. Každé slovo začal uprostřed a odtud pokračoval doprava i doleva.

"Znovu, Proctore!" vykřikl Maitland do hřmění nákladáku, který jel po přivaděči. Tulák ve svém vzrušení písmena zpotvořil do nerozluštitelného chumlu. "Začni znova!"

Proctor, unešen vlastním nadšením, ho ignoroval. Čmáral po betonu, přehazoval písmena Maitlandova jména, slova se mu rozjížděla po celé ploše až k zemi, jako by se rozhodl, že tím, co považoval za své jméno, pokryje každou píď ostrova.

Když byl konečně spokojen, odkolébál se ode zdi, sedl si vedle Maitlanda a prohlížel si svou práci.

"Bože Všemohoucí..." Maitland opřel zemdleně hlavu o berli. Jeho lest selhala zčásti proto, že nepočítal s Proctorovou tupou vděčností.

"Velmi dobře, Proctore - naučím tě ještě pár slov." Když se tulák konečně uklidnil, Maitland se k němu naklonil a se strojeným tajnůstkářstvím zašeptal: "Nová slova, Proctore - jako "piča" a "hovno". Určitě by ses je rád naučil psát. Co?"

Když se Proctor nervózně zahihňal, Maitland pečlivě napsal:

POMOC HAVÁRIE POLICIE Pozoroval Proctora, jak ta slova neochotně přepisuje. Pracoval jen jednou rukou a písmena, která napsal, hned druhou dlaní zakrýval, jako by se bál, že by jej někdo mohl přistihnout. Brzy toho nechal, setřel slova hřbetem ruky a popsaný beton poplival.

"Proctore!" pokusil se ho zastavit Maitland, "nikdo tě neuvidí!"

Proctor odhodil tužky na zem. S neztenčenou pýchou pohlédl na roztroušené fragmenty Maitlandova jména a posadil se do trávy.

Maitland si uvědomil, že psaní obscénních slov na zeď Proctora okouzilo jen nakrátko, a nechtěl se dál účastnit toho, co podle něj bylo jen dětinským předváděním.

21 delirium

Maitland byl vyčerpán a jeho vůle ochabovala. Chodili po ostrově sem a tam a Maitland se křečovitě držel Proctorových ramen.

V šustící trávě se procházelo shrbené stvoření s bledým jezdcem.

Ten se čas od času probral, posadil se a sevřel železnou berli.

Aby zůstal vzhůru, spílal Proctorovi a bil jej za každé klopýtnutí nebo zaváhání. Tulák se pachtil, jako by toto nesmyslné cestování po ostrově bylo tím jediným, co ve svém úsilí o záchranu zraněného muže dokáže vymyslet. Chvillemi úmyslně odhaloval zanícenou jizvu na krku a nabízel ji Maitlandovi, aby do ní udeřil, v naději, že se jeho jezdec násilným činem vzbudí.

Při třetím okruhu po ostrově, když se znovu dostali k vrakovišti, ho Proctor položil na zem. Maitland se ochable sesul do trávy.

Tulák jej zvedl svými silnými rukama a opřel o zadní nárazník jaguaru. Zatřásl s ním a pokoušel se vzbudit jeho pozornost.

Maitland odvrátil hlavu od dálničního provozu. Rozpálené vozovky se v odpoledním horku chvěly a vlnily se hlukem pneumatik a motorů. Pozoroval, jak Proctor prochází kolem vrakoviště, vybírá ze svého opasku pasti na krysy a líčí je mezi rozbitá auta. Pak nakreslil prstem do prachu na střeše převráceného taxíku zpřeházená písmena Maitlandova jména.

Když zjistil, že se na něj Maitland dívá, začal předvádět svou gymnastiku; doufal, že ho povedený stoj na rukou nebo kotoul probere. Zatímco Proctor klopýtal kolem a nervózně si utíral nos, kdykoli se zvedal ze země, Maitland trpělivě vyčkával. Nad ostrovem visel horký vzduch a konejšil trávu i jeho kůži, jako by byly součástí jednoho těla. Vzpomněl si, jak se snažil setřást kusy vlastního masa a zanechat rány na místech, kde byly zasazeny. Zraněné stehno a bok, ústa a pravý spánek - vše se nyní uzdravovalo, jako by ta čarodějná léčba doopravdy fungovala a jemu se podařilo své poraněné údy odložit na vyhrazených místech.

Stejným způsobem se právě začínal zbavovat částí své mysli, odkládat vzpomínky na bolest, hlad a ponížení - vzpomínky na násep, kde stál a jako děcko křičel jméno své ženy, na zadní sedadlo jaguaru, kde se utápěl v sebelibosti... To všechno zůstane na ostrově.

Ta vyhlídka ho povzbudila. Ukázal Proctorovi, že mu vyleze na záda. Když šli po ostrově a znovu mýjeli hřbitov, spatřil Maitland, že tulák načáral části jeho jména na pobožené zdi a náhrobky, na rezavějící pláty pozinkovaného plechu u suterénní tiskárny. Proctorovy kryptické anagramy, vzkazy, které psal sám sobě, je obklopovaly ze všech stran. Maitland propátrával obvod ostrova a doufal, že objeví nějakou známku divčiny přítomnosti.

Její tajná trasa z ostrova a zpět představovala zásadní naději na únik. Čekal, až se objeví. Měl hlad, ale nebyl schopen jíst. Když si Proctor přes drátěný plot vybíral z týden starých odpadků potravu, Maitland se posadil na

násep. Uvědomil si, že neví, co je za den - středa, možná pátek...

Proctor k němu posunul ešus a nabídl mu krajíček vlhkého chleba, na němž byly kousky vepřové flaksy.

Maitlandovy nesouvislé plány na únik z ostrova ho očividně trápily.

Maitland udeřil berlí do země a mávnutím jídlo odmítl. Vyňal z peněženky librovou bankovku a špačka modré maskarové tužky, kterou vzal z kosmetického stolku Jane Sheppardové.

"Můžeme si jídlo koupit, Proctore - pak na ní nebudeme závislí..."

Za libru můžeme -" Odmlčel se a tence vykřikl, aby se pak sám pro sebe rozesmál. "Bože, ty máš radši tady tu šlichtu!"

Načmáral na okraj bankovky krátké volání o pomoc. Složil ji a předal Proctorovi. "Můžeme mít opravdové jídlo, Proctore."

Proctor vzal bankovku a jemně ji vtačil Maitlandovi do ruky.

Maitland ležel na zádech na náspu a naslouchal hučení odpoledního provozu. Slunce už začalo zapadat. Světlo se odráželo v čelních sklech aut, opouštějících v dopravní špičce město.

Nad nadezdem vál chladnější vítr a roznášel pach odpadků.

Maitland otevřel peněženku a vytáhl svazek librových bankovek.

Když na ně Proctor zíral jako hypnotizované zvíře, Maitland rozložil třicet bankovek do několika řad, jako když falešný hráč vykládá z ruky. Každou z nich zatížil oblázkem.

"Podívej, Proctore..." Maitland nazdařbůh zdvihl jeden z kamínků.

Bankovku popadl vítr a vynesl ji vysoko nad ostrov. Bankovka se vznášela ve vzduchu, vířila nad projíždějícími auty, klesla a zmizela pod koly.

"Leť, Petře, leť..."

Zdvihl další oblázek.

"Leť, Paule, leť..."

Proctor se rozběhl a pokoušel se druhou bankovku zachytit, ta ale odletěla. Plazil se kolem Maitlanda a pokoušel se zjistit, co se děje.

"Pane Maitland... prosím... létající peníze už ne."

"Létající peníze? Ano!" Maitland ukázal na tunel nadezdu. "Tam nahoře jich je víc. Proctore, mnohem víc." Maitland si uvědomil, že Proctorova pozornost je upřena na řady bankovek, a sesbíral je. "Vezl jsem tašku s výplatami. Kolik myslíš, že v ní bylo?"

Dvacet tisíc liber! Jsou někde tam nahoře, Proctore. Viděl jsi je v tunelu, když jsi narovnával kozy?" Maitland počkal, až obroušené součástky Proctorova mozku zaklapnou. "Poslouchej, Proctore, můžeš si půlku nechat. Deset tisíc liber. Budeš si moct tenhle ostrov koupit..."

Vyčerpaně se opřel; tulák se dychtivě vydrápal na nohy. Oči mu zářily divokou nadějí, o jaké se mu ani nesnilo.

Proctor se škrábal k náspu a Maitland netrpělivě čekal na střeše leteckého krytu. Poklepával berlí a pozoroval proud aut, vnořující se z tunelu nadezdu. Jeho jedinou zbývající nadějí bylo, že Proctor vstoupí do tunelu a tam ho někdo srazí a zabije.

Jen tak se auta zastaví.

Proctor stál ve vysoké trávě na úpatí náspu. Ohlédl se na Maitlanda, který mu zamával. "Běž dál, Proctore!" zakřičel chrlivě. "Kup si ten ostrov!" A pro sebe nahlas zaprosil:

"Přejeďte ho..."

Pozoroval, jak Proctor šplhá, a téměř se nebyl schopen ovládat.

Aut se řítily od westwayské křižovatky k tunelu.

"Co se děje?" Proctor vstoupil na pevnou krajnici a skrčil se u dřevěné palisády. Nejistě se zadíval Maitlandovým směrem a rukama ohledával neznámý prostor; metr nad ním rachotil dálniční provoz.

Maitland se se vzteklym zaječením namáhavě postavil na nohu.

Mával berlí nad hlavou a belhal se po kamenité zemi k náspu.

Ale Proctor se už obrátil. Sklopil hlavu, bokem klouzal ze svahu a zjizvenými rukama se přidržel trávy.

Maitland se potácel vpřed a berlí srážel kopřivy. Pak se zklamaně svezl na zem. Proctor k němu došel. V podrostu se objevil jeho velký obličej, podobný čumáku ostražitěho, ale přívětivého zvířete.

Maitland ležel v trávě. Zdvihl berlí, aby jí udeřil Proctora do nohou. "Vrať se... běž pro peníze!"

Proctor si zvednuté trubky nevšímal a s konejšivým úsměvem roztáhl ruce. Maitland k němu vzhledl a uvědomil si, proč se Proctor vrátil. Tulák ve své popletené mysli došel k závěru, že kdyby našel peníze, Maitland by opustil ostrov - a tak se vrátil, aby o něj mohl i nadále pečovat.

Jemně zdvihl Maitlanda na svá široká záda.

"Proctore..." Maitland se na svém soumarovi nejistě zakymácel. "...ty čekáš, až zemřu."

Vysileně se přimáčkl k tulákovým zádům a nohy se mu komíhaly v šustící trávě. Kolem něj stoupal nasládlý pach Proctorova těla, který se mu z nějakého důvodu v mysli spojoval s vůní potravy.

Uvědomoval si, že ho Proctor nese do hlubokého podsvětí trávy a kopřivových hradů vedle hřbitova. Když byly dveře hrobky odemknuty, zadíval se přes Proctorovu hlavu do temné místnůstky.

Na jedné z prázdných rakví byla naskládána sbírka kovových předmětů odmontovaných z jeho vozu: postranní zrcátko, značka z chladiče, chromované pásky, vyložené jako na vycizelovaném oltáři, na němž jednoho dne spočinou kosti uctívaného svatého.

Kolem ležely manžetové knoflíčky a galoše, které Proctorovi dal, sklenice vody po holení a pěna ve spreji;

cetky, jimiž Proctor vystrojil jeho mrtvolu.

22 pavilon dveří

"Vstávej! Jsi v pořádku?"

Kolem něj se vlnila tráva a drsná stébla se mu otírala o obličej.

Maitland ležel na zádech v odpoledním slunci a cítil, jak mu teplo prostupuje hrudníkem. Trávou se rozlévalo žluté světlo, jako by pokrývalo čepele listů silnou vrstvou laku.

"Vstávej!" Pronikavý hlas mladé ženy ho vzbudil. Klečela v hluboké trávě, dotýkala se jeho ramene a podezřívavě si ho prohlížela.

"Poslouchej, cítíš se dobře?" Ohlédla se přes rameno na Proctora, neklidně se krčícího u vchodu do suterénu kina. "Proctore, co jsi mi to k čertu udělal? Já nevím, možná bychom ho měli položit na silnici a nechat policii, ať si ho najde."

"Ne!"

Maitland vymrštil ruku jako pařát. Vztek se sevřel Janinu paži.

"Ne - chci tu zůstat. Prozatím."

"V pořádku... Zůstaň tu. Ale varuju tě. Možná se rozhodnu odejít."

Můžeš bydlet v mé místnosti."

Maitland zavrtěl hlavou; pokoušel se dívku uklidnit. Spánek ho osvěžil; znovu cítil klid a jasnou hlavu. Vzpomínal na nekonečné cestování po ostrově na Proctorových zádech a mnohonásobné fragmenty svého jména, které ho dráždily a mátly. Možná se mu nepozorovaně vrátila horečka, nebo z hladu zhloupl natolik, že se pokusil Proctora zabít. A dívka trávil na ostrově stále méně času - bude muset vymyslet nějaký způsob, jak ji tu udržet.

"Jane, jestli odejdeš, zemřu tu. Proctor už plánuje, jak mě pohřbí."

Dívčiny oči připomínaly zamyšlené dítě, zkoumající neznámé stvoření. "Ale tvá noha mi připadá lepší. Dnes ráno už jsi skoro chodil." Vstala a zavrtěla hlavou. "Já nevím. Dobře. Zůstanu."

Přinesla jsem víno. Dám ho Proctorovi."

"Ještě ne." Maitland se posadil a mozek měl v pohotovosti. "Chci, aby přinesl svou postel."

"Kam? Nebude s námi spát."

"Sem. Požádej ho, aby ji přinesl sem. A pak chci, aby mi postavil přístřešek. Řeknu mu, jak na to."

O dvě hodiny později Maitland ležel v malé chatrči, rezavém altánku, který kolem něj Proctor vystavěl z odmontovaných částí automobilových karoserií. Boky byly tvořeny půlkruhem z dveří, zaklesnutých do sebe okenními sloupky. Nad nimi se klenula primitivní střecha ze dvou kapot. Maitland pohodlně spočíval u otevřeného vchodu do pavilónu a s uspokojením pozoroval, jak Proctor dokončuje montáž. Nepřinesl Maitlandovi jen svou postel, ale i dvě zalátané prošívané deky. Zdvihl Maitlanda na lůžko a přikrývky ovinul kolem něj. Některé z dveřních panelů byly pokryty tulákovými nápisy, ale Maitland se rozhodl je tam nechat.

"Odvádí dobrou práci." Zatímco se Proctor lopotil, Jane se procházela kolem altánu. Kouřila cigaretu, kterou si ubalila, a po očku pozorovala provoz v dálce. Maitlandův pavilon byl při pohledu z dálnice zakrytý vysokou trávou a pobořenými kůlnami.

"Přínejmenším je to jedna z nejdůmyslnějších staveb, jaká kdy byla zbudována. Je vidět, že jsi doopravdy architekt."

Opírala se o dveře a mluvila s Maitlandem skrz okénko, které si stáhla. "Budeš tu spát?"

"Ne - tohle je můj... letní byt."

"Co s tím vínem? Mám mu ho dát?"

Proctor trpělivě dřepěl poblíž a utíral si starým ručníkem z tváře pot. Smoking držel v rukou, jako by se bál, že když si jej obleče, podráždí Maitlanda. Oči upíral na láhev vína v Janiných rukou. Maitland ukázal na opuštěnou pokladnu.

"Řekni mu, ať tam počká. Ať ho nevidím."

"Tvrď pro tebe dřel."

"Jane..." Maitland jí zemdlele pokývl. Výhublé tělo mu rudě ozařovalo zapadající slunce. "On mě už nezajímá."

Vzal jí láhev a zvedl ji ke rtům. Dlouze se napil a chuť trpkého vína sotva vnímal. Hrbil se na posteli ve vchodu do pavilónu jako žebravý král, vládnoucí neúrodné říši. Nyní se díky vyčerpání a hladu dostal do stavu, v němž neplatí zákony psychologie ani tělesných funkcí, založených na podnětech a odezvách na ně.

Naslouchal provozu a hleděl na rudý sluneční disk, zapadající za činžáky. Skleněné stěny se třpytily ve světle. Zdálo se, že hukot dopravy přichází přímo ze slunce.

Maitland se posadil, pozorně se zahleděl na špičku ostrova a podal Jane víno. Na krátký okamžik zahlédl známou bělovlasou postavu starého muže s malým motocyklem, jak jde po východním tahu dálnice. Když se i se svým strojem objevil v trhlíně mezi dvěma proudy aut, paprsky zapadajícího slunce mu zalévaly bílé vlasy.

Vzpomněl si na hrůzu, která jej posedla, když starce spatřil poprvé. Tentokrát cítil spíše uklidnění.

"Proctor ještě pořád čeká na své víno."

Mladá žena stála před ním, agresivně se nakláněla a láhev držela za hrdlo. Láhev byla skoro prázdná a Maitland si uvědomil, že vedle něj popíjela alespoň deset minut. Ve své zlostné euforii si vyložila mlčení jako provokaci.

"Seš sráč. Umíráš? Tady neumírej."

Maitland pozoroval, jak kouří cigaretu. Okázale pohodila vlasy, jako by chtěla soupeřit s rudým západem.

"Myslíš si, že odsud odejdeš. A já ti povídám, že neodejdeš. Představuješ si, že tu prostě budeš ležet a celý

dny přemýšlet. Každýmu je jedno, o čem ty přemýšlíš. Ty - ty seš nula."

Maitland byl už v myšlenkách jinde a jen matně vnímal její hlas, dunící soumrakem. Nabyl přesvědčení, že jeho tělo už nepřijme nic z toho, co sní nebo vypije - z vína měl v žaludku chladné jezero.

Dívka ho ve snaze upoutat pozornost udeřila do obličeje.

"Koho budeš nenávidět teď?" zeptala se agresivně. "Nejseš kapku vybírávej? Tímhle způsobem konverzace mě ponižuješ. To si piš, že o postelích toho vím víc než ty. Myslím, že seš zavšivenej nechutnej páprda, a já za tebe teda tvůj zkurvenej účet platit nebudu. Bože - ty seš pošahanej. Seš debil."

Maitland k ní otočil hlavu a sledoval, jak chodí sem a tam po pavilonu a řeční si pro sebe. Pokyvovala se v rytmu nějaké hudby, kterou slyšela v duchu, a on věděl, že mluví s někým jiným.

"Já po tomhle bytě netančím, já jen tak přecházím. To je jedno.

Budem v klidu a zítra odpoledne se rozejdem. Mimochodem, je to úžasná hudba. Poslouchej, nepotřebuju nikoho, kdo by mě měl rád.

To už mám za sebou. Nebuď jak děcko. Je úžasný, že jsme spolu skončili. Už tě nikdy nechci vidět. Považuji náš vztah za uzavřený. Nevolej mi, prosím tě. Nemíchej se do mých profesních vztahů. To je ale fantastická nahrávka. Je báječná pro souložení.

Měl bys to někdy zkusit."

Ve světlé chvilce se zadívala na Maitlanda a poznala ho. Pak jí vztek znovu zastřel mozek.

"Dej si pozor, ať tě nepřejedou, chlapče. Děkuju Bohu, že už vypadneš z mého života. Měl bys žít na orientálním bazaru. Já tě milovala a tys to tak zprasil. Už jen dvanáct hodin a budeš pryč.

Kdo stojí o vztahy? Nudíš mě. Jako dítě jsem tě vůbec nemilovala, nic jsem k tobě necítila. Nepokoušej se dnes v noci o žádný násilí. Je tu spousta dětí. Proč seš takovej hajzl? Ta zasraná Američanka. Je to kurva. Tak chápavá. Tak brilantní. Já vím..."

Zmlkla. Šmátrala na zemi po láhvi, kterou upustila, zvedla ji a s výkřikem hodila po Proctorovi, jenž se krčil ve stínu vedle pokladny. Láhev se rozbila o dřevěnou roletu. Skleněné střeby se zaleskly jako šílené oči.

Proctor se přesouval od jednoho střeby k druhému a olizoval je zjizvenými rty. Maitland pasivně naslouchal mladé ženě, která se ho snažila popichovat svou promiskuitou, skoro jako by věřila, že je otcem jejího mrtvého dítěte.

Maitland vstal a přešel k ní. Odtáhl její silné ruce a přitiskl si ji k hrudi. Konejšil ji a uklidňoval, odhrmoval jí mokré vlasy z tváře. Když se uklidnila, vedl ji ke vchodu do suterénu.

V rozpálené místnosti se posadili na postel. Krátce zakašlala do dlaní a oči se jí projasňovaly. Když pookřála, naléhavě se k Maitlandovi obrátila.

"Poslouchej, už tu nemůžeš zůstat. Jsi jen kost a kůže. Tvůj mozek - potřebuješ doktora. Zavolám teď hned tvé ženě a oni si pro tebe ještě dnes večer přijdou..."

"Ne." Maitland ji klidně chytil za ruku. "Nevolej jí. Rozumíš?"

"Dobře." Neochotně přikývla. "Podívej, odpočín si dnes v noci tady. Zítra ti pomůžu na silnici. Vezmeme tě do nemocnice."

"Fajn, Jane. Zůstaneme spolu." Maitland ji objal kolem ramen.

"Nechci, aby někdo věděl, že jsem na ostrově."

Ochable se mu opřela o hrudník.

"Proctor chce odejít. Požádal mě, jestli by nemohl jít se mnou."

23 visutá hrazda

Krátce po svítání ozářily ostrov první paprsky, které se prodraly mezi betonovými nosníky nadjezdu. Maitland, opírající se o berli, scházel do centrálního údolí. Kolébal se po nerovné zemi a propátrával vysoký násep očima hajného, slídícího po uprchlém pytlákoví.

Hlídkoval na ostrově hodinu a rozedrané kalhoty mu provlhly od trávy. Když po dálnici projel poslední z nočních nákladňáků, odpočíval před zavřenými dveřmi Proctorova krytu. Pohlédl vzhůru na soustavu stínů a geometrických tvarů, které tvořily ukazatele směru, dráty, stojany svítilen a betonové zdi. Po západním tahu jelo osamělé auto a Maitland zdvihl berli a zamával na něj. Bez ohledu na všechna zklamání, která během úsilí o únik z ostrovu zažil, ještě ve skrytu duše doufal, že mu nějaký projíždějící řidič náhle zastaví.

Maitland opustil kryt a vydal se směrem ke slunečnímu svitu pod nadjezdem. Padesát metrů od drátěného plotu vydal překvapený vzdech a upustil berli do vlhké trávy.

Uprostřed prázdného oblouku nadjezdu stálo opravárenské vozidlo.

Nad betonovým zábradlím byla vidět jen řidičova kabina a výsuvná plošina, ale Maitland viděl, že dělníci brzy vylezou po straně a začnou opravovat spodek mostu, z něhož se odlupovaly kusy betonu.

Ze zábradlí visela závěsná klec. Z mostu visela lana a jedno dosahovalo dva metry nad zem.

Maitland, zmatený z pohledu na vozidlo, zašátral ve vzduchu po berli. Pud sebezáchovy ho nutil zavolat o pomoc, ale vyloudil ze sebe jen chraptivé zašeptání. Nad zábradlím se nakrátko objevily hlavy - řidič a dva dělníci šli k dalšímu opravárenskému vozidlu, zaparkovanému na silnici o tři sta metrů dál.

Maitland, roztřesený vzrušením, vzal berli a vydal se kupředu.

Tři metry za ním vyrazila z hluboké trávy černě oděná postava.

Maitland se otočil a klopýtl o rezavý plát pozinkovaného plechu.

Poznal Proctora. Tulák běžel vpřed s rukama nad hlavou. Pod smokíngem měl rozedraný cirkusový trikot. Přeskakoval ojeté pneumatiky v trávě a běžel ke stočenému lanu, které mu viselo dva metry nad hlavou.

"Proctore! Nech toho!"

Maitland zdvihl berli a belhal se vpřed. Ve snaze Proctora zastrašit a odehnat bušil holí do země. Ale starý akrobat už vyskočil do vzduchu, zachytil se lana a začal se vytahovat vzhůru. Jeho mocné paže pracovaly jako píсты, nohy ovinul kolem volného konce lana.

Maitland byl strachem téměř němý; udeřil berlí do kývajícího se lana. Jestli Proctor uteče, brzy ho opustí i dívka. Byl si jist, že její včerejší nabídka, že zavolá pomoc, byla pouhým úskokem.

V okamžiku, kdy se dostane na násep, zmizí, a hned po ní tulák.

Maitland by sám v pustině přežil nejvýše několik dní.

Proctor vylezl z zábradlí. Jako by chtěl potvrdit Maitlandův strach, shlédl na něj a prohnal se zašklebil.

"Proctore! Slez!"

Proctor se vzepřel na rukou a přehodil nohy přes zábradlí.

Rozhlížel se po prázdné vozovce. Zamával Maitlandovi, povolil provazy, které držely montážní klec, a spustil dřevěnou plošinu s ocelovým rámem dolů. Zdvihl lana, připojená k navijáku opravárenského vozu, přešel zábradlí a skočil do klece.

Když Proctor spouštěl klec k zemi, uvědomil si Maitland, že tulák se mu ani zdaleka nesnaží utéct, ale naopak se mu pokouší pomoci uniknout. Ještě stále se snažil udělat na něj dojem svými schopnostmi bývalého artisty na visuté hrazdě, a tak rozhoupal klec.

"Výborně, Proctore..." zamumlal si Maitland. "Jsem uchvácen. A teď pojď dolů."

Ale Proctor už Maitlanda nevnímá. Rozhoupával klec šest metrů nad zemí do stále větších oblouků. Jeho tělo vyzařovalo sebedůvěru každým pohybem. Strhl si smoking a odhodil jej na zem, která tančila pod ním. S profesionálním švihem vyskočil z klece v nejvyšším bodě její dráhy a mocnými rukama se zachytil kovového rámu. Předkopl nohama, aby klec ještě více rozhoupal. Na vrcholu dalšího oblouku se ve vzduchu otočil, prohodil ruce a znovu klec popohnal. Jeho krásný obličej byl změněn zářivým dětským úsměvem.

Na silnici někdo zakřičel. Bouchly dveře kabiny. O chvíli později se rozeřval motor. Proctor, visící na houpající se kleci, nejdříve vzhledl. Provazy připojené k navijáku se začaly napínat a ve smyčkách stoupaly vzhůru. Maitland zamával na tuláka berlí a dával mu znamení, aby vyskočil. Opravárenské vozidlo odjíždělo, aniž by řidič věděl, že Proctor je zamotaný do volných lan, která jsou připevněna k navijáku.

Řidič přidal a přeřadil. Než se Proctor mohl osvobodit, byl od klece odtržen. Lana se kolem něj ovíjela a stahovala se mu kolem pasu a krku. Visel nad klecí jako dobytče na jatkách. Kopal nohama a zápasil s lany, která ho táhla dozadu.

Oprárenský vůz nabral rychlost a v hukotu jeho motoru zanikl Maitlandův křik. Proctor, který nad ním proplouval k nejbližšímu betonovému pilíři, bezmocně visel v lanech. Když tělo narazilo do masivního sloupu, ozvala se dutá rána, podobná úderu do boxovacího pytle. Bezvědomý tulák visel ochable na provaze, který měl kolem krku. Byl nesen vzduchem, dokud se provazy nezamotaly do hranatého rámu ukazatele směru.

Ozval se zvuk připomínající prásknutí bičem, a provazy se přetrhly. Oprárenský vůz jel dál. Uškrcený Proctor dopadl na vlhkou zem.

24 únik

Na dálnici panovala dopravní špička. Ostrovem dunělo ostré vrčení motorů. Maitland a Jane Sheppardová seděli vedle Proctorova těla zakrytí vysokou trávou. Kolem nich se zdvíhaly střechy leteckých krytů jako záda prastarých zvířat pohřbených ve spánku.

Proctor ležel na zádech a obličej a ramena měl přikryté dekou se vzorem růží, kterou Jane vzala z jeho doupěte. Mírný větřík odhrnul horní roh deky a odhalil kus Proctorova obličeje.

Maitland se naklonil a vrátil ošuntělou látku na místo.

Jane si otřela ruce o travu a popadala dech; pomáhala předtím táhnout Proctorovo tělo přes ostrov. V obličejí byla ještě stále bleďá a ostré lícní kosti a čelo vypadaly pod kůží jako nože.

Natáhla ruku a dotkla se Maitlanda, jako by si jeho odpovědi nebyla jista.

"Odcházím," řekla. "Brzy tu bude policie."

Maitland přikývl. "Ano, měla bys odejít."

"Tohle se mě netýká - je to mezi tebou a Proctorem."

"Samozřejmě."

"Co s ním uděláš?"

"Pohřbím ho - pokud někde najdu lopatu."

Jane se Maitlandovi opřela o rameno; pokoušela se jej probrat.

"Potřebuješ pomoc? Kdyby ti to nevadilo... z pohřbů mívám husí kůži."

"Nevadilo..." Maitlandovy zapadlé oči zíraly skrz špínu obličeje.

"Prostě mě tu nech."

"Co budeš dělat? Nemůžeš tu zůstat."

"Jane, já chci odejít po svém."

Pokrčila rameny a vstala. "Já jen, že jsme mluvili o tom, že půjdeme spolu... že ti to tak bude vyhovovat." Znechuceně pohlédla na Proctora. "Byl to nejspíš infarkt. Škoda - svým způsobem to byl dobrý akrobat. Co jídlo? Můžu ti nějaké přinést."

"To je v pořádku. Jídlo tu je."

"Kde?" Sledovala jeho pohled k drátěnému plotu. "Nemyslím, že bys tu měl zůstat. Pomůžu ti na násep a vezmem si taxíka." Když Maitland neodpovídal, zatřásla mu ramenem. "Poslouchej! Zavolám o pomoc! Budou tu během půl hodiny!"

Maitland na ni naposled promluvil a měl přitom jasný hlas: "Jane, nevolej o pomoc. Odejdu z ostrova, ale udělám to po svém." Vytáhl peněženku a podal jí svazek promaštěných bankovek. "Vezmi si je všechny, já je nebudu potřebovat. Ale slib mi, že o mně nikomu neřekneš."

S lítostivým úšklebkem vzala peníze. Oprášila si kolena a šla mezi leteckými kryty k suterénu kina.

Za deset minut odešla. Maitland pozoroval, jak leze po náspu přivaděče. Zjistil, že žádná tajná cesta neexistuje - šla rovnou po svahu, cestu si vybírala podle známých zachytných bodů a v silné ruce nesla zavazadlo. Přelezla svodidla. Během minuty ji zastavilo auto a odnášelo ji pryč mezi nákladáky a letištní autobusy.

Když se policie neobjevovala ani po hodině, Maitland si řekl, že Jane úmluvu dodržela. Zvedl lopatu, kterou mu dívka před svým odchodem hodila k nohám. Upustil berli, prodíral se trávou, cestu si klestil nataženými rukama a vnímal silící chvění vysoké trávy, rostoucí na hřbitově.

Když byl Maitland s pohřbem hotov, blížilo se poledne. Byl vyčerpán tím, jak táhl tulákovo tělo; ležel na posteli ve svém pavilonu dveří a pozoroval provoz na dálnici. Pohřbil Proctora na podlaze hrobky a jeho hrob obložil železnými předměty z jaguaru, galošemi, sprejem a dalšími dary, které tulákovi dal.

Bez ohledu na námahu a skutečnost, že jedl jen málo, měl pocit, že začíná pookřávat, jako by neviditelné síly jeho těla začaly uvolňovat dlouho zadržovanou energii. Jeho noha nebyla v žádném případě poraněna tak vážně, jak si myslel. Kyčelní kloub se dokonce začal trochu pohybovat, a on bude už brzy schopen chodit bez berle. Byl rád, že Proctor i mladá žena jsou pryč. Jejich přítomnost v něm probouzela nevídané napětí, vlastnosti, neslučitelné s úkolem, který před ním stál: vypořádat se s ostrovem.

Stejně jako důvěru ve své fyzické síly získával znovu povznesenou a vyrovnanou náladu. Ležel ve vchodu svého pavilónu a uvědomoval si, že je na ostrově vsutku sám. Zůstane tu, dokud neunikne vlastními silami. Strhl si zbytky rozervané košile, ležel v teplém vzduchu s odhalenou hrudí a slunce mu prokreslovalo žebra. Úkol, který si dal, byl svým způsobem nesmyslný. Už ani necítil opravdovou potřebu ostrov opustit, a to samo o sobě dokazovalo, že jej ovládl.

Po dálnici jelo policejní auto a muž na sedadle spolujezdce očima propátrával vysokou travu. Maitland byl ve svém pavilonu v bezpečí; čekal, až přejede. Když bylo pryč, vstal a s důvěrou se zadíval na ostrov. Z hladu se mu točila hlava, byl ale klidný a ovládal se. Nasbírá si u plotu jídlo - a možná nechá jako gesto vybranou porci vedle tulákovy hrobu.

Za pár hodin se setmí. Maitland myslel na Catherine a svého syna.

Už brzy je uvidí. Až se nají, bude čas na odpočinek a naplánování úniku z ostrova.

J. G. Ballard
Betonový ostrov
Z anglického originálu
Concrete Island
vydaného nakladatelstvím
Vintage
v Londýně roku 1994
přeložili
Tomáš Zábranský a David Záleský
Vydalo nakladatelství
Votobia
v Olomouci roku 1997 .
ISBN 80-7198-226-1
